
УНИВЕРЗИТЕТ У НИШУ ПРАВНИ ФАКУЛТЕТ

ИЗВЕШТАЈ О САМОВРЕДНОВАЊУ УСТАНОВЕ

Ниш, јануар 2024.

САДРЖАЈ:

УВОД

1. Поступак самовредновања
 - 1.1. Субјекти поступка самовредновања
 - 1.2. Опис поступка самовредновања
2. Методологија

Први део

ОСНОВНИ ПОДАЦИ О ФАКУЛТЕТУ

1. Преглед историјског развоја
2. Сумарни приказ актуелног стања
3. Мисија и визија Факултета

Други део

ПРОЦЕНА ИСПУЊЕНОСТИ СТАНДАРДА КВАЛИТЕТА

1. Стандард 1: Стратегија обезбеђења квалитета
2. Стандард 2: Стандарди и поступци за обезбеђење квалитета
3. Стандард 3: Систем обезбеђења квалитета
4. Стандард 4: Квалитет студијског програма
5. Стандард 5: Квалитет наставног процеса
6. Стандард 6: Квалитет научноистраживачког, уметничког и стручног рада
7. Стандард 7: Квалитет наставника и сарадника
8. Стандард 8: Квалитет студената
9. Стандард 9: Квалитет уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса
10. Стандард 10: Квалитет управљања високошколском установом и квалитет ненаставне подршке
11. Стандард 11: Квалитет простора и опреме
12. Стандард 12: Финансирање
13. Стандард 13: Улога студената у самовредновању и провери квалитета
14. Стандард 14: Систематско праћење и периодична провера квалитета
15. Стандард 15: Квалитет докторских студија

Трећи део

ПРИЛОЗИ

1. Списак прилога
2. Прилози

I. УВОД

Схватајући значај изградње и примене културе квалитета, Правни факултет Универзитета у Нишу је, почев од сачињавања првог Извештаја о самовредновању – 2008. године, у складу са *Законом о високом образовању* и прописаним стандардима, проводио поступак перманентне провере достигнутог нивоа квалитета и његовог унапређивања.

Факултет је први пут провео поступак самовредновања у току припрема за први циклус акредитације. У оквиру тог циклуса акредитације проведен је поступак самовредновања у свим областима обезбеђења квалитета, предвиђених *Законом о високом образовању*, *Правилником о стандардима за самовредновање и оцењивање квалитета високошколских установа Националног савета за високо образовање*, *Правилником о квалитету Правног факултета Универзитета у Нишу* и *Правилником о самовредновању Правног факултета Универзитета у Нишу*.

После добијене акредитације, Факултет је по други пут провео редован поступак самовредновања у свим областима обезбеђења квалитета, за период 2008-2011, којом приликом је сачињен Извештај о самовредновању – у складу са *Упутством за припрему извештаја о самовредновању високошколске установе у саставу универзитета, интегрисаних универзитета и високих школа*.

У току припрема за други циклус акредитације, Факултет је током 2013. године по трећи пут провео поступак самовредновања у свим областима обезбеђења квалитета. При томе, веома значајан подстицај за побољшање квалитета у свим областима обезбеђења квалитета предвиђених наведеним правним актима представљале су и оцене садржане у *Извештају о спољашњој провери осигурања квалитета Правног факултета Универзитета у Нишу*, бр. 612-00-01826/2011-042, од 21. 12. 2012. године. Поступајући према тим оценама, органи факултета су предузимали све неопходне корективне и подстицајне мере за осигурање неопходног квалитета рада у свим областима обезбеђења квалитета предвиђеним наведеним прописима.

Године 2016. проведен је нов поступак самовредновања Факултета и сачињен Извештај о самовредновању, а три године касније – током септембра месеца 2019. године – поновно се приступило самовредновању Факултета, којом приликом је написан Извештај о самовредновању, у складу са одредбама Правилника о стандардима и поступку за акредитацију високошколских установа ("Службени гласник РС", број 13/2019). У складу са наведеним правилником, током 2022. године проведен је нов поступак самовредновања Факултета, а Извештај о самовредновању усвојен је током септембра 2022. године. Овим Извештајем о самовредновању обухваћен је четворогодишњи период – од августа 2019. закључно са 31. децембром 2023. године.

Сви извештаји о самовредновању објављени су на сајту Факултета (<http://www.prafak.ni.ac.rs/kvalitet/odbor-za-kvalitet/izvestaji-o-samovrednovanju.html>).

1. Субјекти поступка самовредновања

У поступку самовредновања учествовали су бројни органи и тела Факултета.

Решењем Декана Факултета бр. 01-2471 од 26. 09. 2023. године образована је Комисија за израду извештаја о самовредновању, у следећем саставу:

1. Проф. др Милош Прица, председник,
2. Доц. др Марија Драгићевић, члан,
3. Милош Ђирић, студент продекан, члан,
4. мр Миодраг Живковић, члан,
5. Богољуб Рочкомановић, члан,
6. Наташа Станојевић, члан,
7. Кристина Младеновић, члан,
8. Бранко Стевановић, члан,
9. Владимир Благојевић, члан,
10. Ненад Милошевић, члан и
11. Весна Данковић, члан.

Поступак самовредновања заснован је на резултатима оствареним у раду *Одбора за квалитет*, који чине представници наставног и ненаставног особља и студената. Чланове Одбора, из реда наставника и сарадника, изабрало је Наставно-научно веће, тајним гласањем, већином гласова од укупног броја чланова. Члана Одбора из реда студената изабрао је Студентски парламент, а члан из реда ненаставних радника изабран је на заједничком састанку ненаставних радника, тајним гласањем, већином гласова. У поступку самовредновања узети су у обзир и резултати остварени у раду *Комисије за праћење и унапређивање студирања* и *Комисије за односе са студентима*, као сталним комисијама Одбора за квалитет, образованим у складу с одредбама *Правилника о квалитету*. У прикупљању података учествовале су све организационе јединице Факултета.

2. Опис поступка самовредновања

Факултет је, схватајући значај изградње и примене културе квалитета, у складу са *Законом о високом образовању* и прописаним стандардима, почев од сачињавања првог Извештаја од 2008. године, наставио поступак перманентне провере достигнутог нивоа квалитета и његовог унапређивања.

У поступку самовредновања коришћени су разноврсни извори и методи за прикупљање података, примерени овом типу истраживања: анализа службене документације, анкетаирање, предлози Одбора за квалитет и Наставно-научног Већа Факултета, као и подаци са њихових расправа, што је све пропраћено и SWOT анализом.

Самовредновање је засновано на свеобухватном приступу, при чему су вршене разноврсне квантитативне и квалитативне анализе. Примењена методологија омогућила је да се из различитих перспектива сагледа квалитет студијских програма и наставног процеса, исходи учења, услови рада студената,

наставника и сарадника, рад факултетских служби и др, и на тај начин стекне целовит и објективни суд о свим облицима делатности Факултета.

Једна од кључних метода за прикупљање података била је анкетање студената и других релевантних група испитаника. Непосредни циљ анкетања био је да се испита како поједине групе испитаника сагледавају квалитет студија, наставе, услова студирања и рада на Факултету, како би се тачно и објективно проценио квалитет рада и утврдило у којим сегментима делатности квалитет рада није на задовољавајућем нивоу, као и да се пројектују адекватне мере и активности, у циљу превазилажења уочених слабости.

Анкетање је део новоуспостављеног институционалног система управљања квалитетом, који треба да обезбеди унапређивање рада Факултета у свим областима обезбеђења квалитета, развијање културе квалитета, као и мотивисање свих запослених да властитим залагањем допринесу сталном поспешивању утврђених стандарда квалитета.

Први поступак анкетања студената проведен је јануара 2008. године, на основу одлуке Одбора за квалитет. Поступак анкетања студената проведен је према одредбама *Правилника о студентском вредновању квалитета студија Универзитета у Нишу* и *Правилника о студентском вредновању квалитета студија Правног факултета у Нишу* („Билтен Правног факултета у Нишу“ бр. 111/2008), као и у складу са *Упутством за анкетање студената, обраду, коришћење и презентовање података школске 2007/2008. године*, које је 08. 01. 2008. године донео Одбор за квалитет. Овим упутством предвиђене су стриктне процедуре у погледу припреме и руковања анкетним материјалом, обраде података, припреме извештаја и начина презентовања прикупљених података.

У складу са правилима о анкетању, Одбор за квалитет утврдио је методологију анкетања, време анкетања, садржину анкетних упитника, индикаторе квалитета, као и репрезентативни узорак. Анкетање је спроводила Комисија за праћење и унапређивање студирања Факултета. За уношење и обраду података образоване су посебне комисије, које су у Рачунском центру Факултета, уз подршку особља Центра, кодирале одговоре и уносиле податке у табеле. Тако унети подаци су потом трансферисани у SPSS формат и обрађени помоћу SPSS програмског пакета.

Комисија за праћење и унапређивање студирања Правног факултета Универзитета у Нишу припремала је појединачне извештаје о резултатима анкетања, за сваку групу испитаника и достављала их Одбору за квалитет.

У прикупљању података о успеху студената на испитима и у студирању коришћене су базе података из службене евиденције, коју води Служба за наставу и студентска питања. Обрада и презентација података вршена је према методолошким упутствима Одбора за квалитет.

У јесењем семестру школске 2013/2014. године, Одбор за квалитет је одлучио да се проведе електронско анкетање студената о квалитету наставно-педагошког рада наставника и сарадника и квалитету уџбеника, али због веома слабог учешћа студената у том анкетању, Одбор за квалитет био је принуђен да се врати на класичан метод анкетања студената путем попуњавања анкетних листића. Због околности изазваних епидемијом вируса

КОВИД–19, поновно је примењено електронско анкетање студената. Анкетању студената приступало се редовно и током последње четири школске године обухваћене овим извештајем, тако да се може закључити да се на Правном факултету Универзитета у Нишу снажно развила свест о праву студената на анонимну оцену педагошког рада наставника и сарадника, као и других сегмената наставног процеса на основним, мастер и докторским студијама права.

II. ОСНОВНИ ПОДАЦИ О ФАКУЛТЕТУ

Назив високошколске установе:

УНИВЕРЗИТЕТ У НИШУ, ПРАВНИ ФАКУЛТЕТ

Адреса:

Трг краља Александра бр. 11

Web адреса: www.prafak.ni.ac.rs

E-mail: pravni@prafak.ni.ac.rs

Образовно-научно поље:

Друштвено-хуманистичке науке

Правни факултет Универзитета у Нишу (у даљем тексту: Факултет) је високошколска образовно-научна установа са својством правног лица, у саставу Универзитета у Нишу, са правима и обавезама које му припадају на основу Закона и Статута. Факултет је матичан за следеће уже научне области: правно-теоријска; јавно-правна; кривично-правна; грађанско-правна; трговинско-правна; међународно-правна; правно-историјска; правно-политичка; правно-социолошка и правно-економска.

Факултет је регистрован код Привредног суда у Нишу. Матични број јединственог регистра је 07174691.

1. Историјска ретроспектива

Правни факултет у Нишу основан је 1960. године, као Правни одсек Правно-економског факултета у Нишу, у саставу Универзитета у Београду. Од 1. октобра 1970. године, Факултет је самостална високошколска установа у саставу Универзитета у Нишу.

Настава на основним студијама започела је 1. октобра 1960. године. Прву генерацију студената школске 1960/61. године чинила су 503 студента. У истој школској години Факултет је, у сталном радном односу, имао само четири наставника и два сарадника.

Од оснивања до 1965. године и од 1978. до 1986. године, Факултет је организовао наставу у двогодишњем и четворогодишњем трајању, за стицање дипломе вишег образовања (правник), односно дипломе високог образовања (дипломирани правник). Све до 1992. године настава је посебно организована за редовне и ванредне студенте. Због великог броја ванредних студената, Факултет је, у периоду од 1964-1977. године, оснивао центре за ванредно

студирање изван свог седишта, а у току 1977. године формирао је Одељење у Зајечару, које је радило све до 1988. године.

На основу Дозволе за рад Министарства просвете Републике Србије бр. 451-00-01229/2009-04 од 15. 07. 2009. године Факултет је у Високошколској јединици без својства правног лица у Медвеђи организовао и изводио наставу на студијском програму основних академских студија права до краја школске 2015/16. године, с тим да су испити обављани у Медвеђи закључно са априлским испитним роком 2018. године, а испити за преостале уписане студенте у ВШЈ у Медвеђи обављани су и доцније у седишту Факултета.

Факултет је перманентно унапређивао наставни програм, усвајањем нових наставних планова (1960, 1974, 2003, 2007). У периоду од 1960. до 1965. године, настава је извођена само на правосудном смеру, иако су постојала још два смера: привредно-правни и политичко-управни смер. Од 1969-1974. године, наставни план предвиђао је, поред обавезних, и извештан број изборних предмета, чије је изучавање обезбеђивало извесну специјализацију. Од 1974. до 2003. године, Факултет је образовао правне стручњаке општег профила. Наставним планом од 2003. године предвиђено је осам наставних група, што је омогућило студентима да профилишу своје правничко образовање.

Од 1970. године, на Факултету се остварују последипломске студије: магистарске студије у двогодишњем трајању и специјалистичке студије у трајању од једне године. Према Наставном плану од 2003. године магистарске студије обухватале су 18 смерова, а специјалистичке 10 смерова.

Према актуелном *Статуту Правног факултета Универзитета у Нишу* („Билтен Правног факултета у Нишу“ бр. 300/2022. године), Факултет у оквиру своје делатности организује и остварује академске студијске програме на свим степенима студија, струковне студије и развија научноистраживачки рад у областима правних и других друштвено-хуманистичких наука.

Факултет је у првом акредитационом циклусу припремио три студијска програма из области права: 1) студијски програм основних академских студија, у трајању од 4 године (240 ЕСПБ), 2) студијски програм дипломских академских студија, у трајању од 1 године (60 ЕСПБ) и 3) студијски програм докторских академских студија, у трајању од 3 године (180 ЕСПБ). Све наведене програме је усвојио Сенат Универзитета у Нишу својом одлуком од 04. 03. 2008. године, а затим су, Одлуком Комисије за акредитацију и проверу квалитета Министарства науке Републике Србије од 28. 11. 2008. године, сви наведени студијски програми и акредитовани.

Сенат Универзитета у Нишу је својом *Одлуком бр. 8/16-01-006/11-008 од 06. 09. 2011. године*, усвојио измене и допуне Студијског програма основних академских студија права и *Одлуком, бр. 8/16-01-004/11-007, од 06. 09. 2011. године*, усвојио измене и допуне Студијског програма дипломских академских студија права.

У последњем циклусу акредитације, Факултет је припремио, Сенат Универзитета у Нишу усвојио, а Комисија за акредитацију и проверу квалитета Министарства науке Републике Србије акредитовала пет студијских програма:

1) студијски програм основних академских студија, у трајању од 4 године (240 ЕСПБ) – Уверење о акредитацији број 612-01-00120/7/2018-03 од 25. 01. 2020. године,

2) студијски програм мастер академских студија - општи, у трајању од 1 године (60 ЕСПБ) – Уверење о акредитацији број 612-00-00376/5/2019-03 од 19. 01. 2021. године,

3) студијски програм мастер академских студија - унутрашњих послова, у трајању од 1 године (60 ЕСПБ) – Уверење о акредитацији број 612-00-00377/5/2019-03 од 29. 01. 2021. године,

4) студијски програм мастер академских студија - смер информационих технологија, у трајању од 1 године (60 ЕСПБ) – Уверење о акредитацији број 612-00-268/4/2023-03 од 25. 07. 2023. године,

5) студијски програм докторских академских студија, у трајању од 3 године (180 ЕСПБ) – Уверење о акредитацији број 612-00-00299/5/2020-03 од 12. 04. 2021. године.

Поврх тога, у последњем циклусу акредитације акредитоване су и основне струковне студије права (Уверење о акредитацији број 612-00-00238/9/2018-03 од 27. 12. 2019. године) и специјалистичке струковне студије права (Уверење о акредитацији број 612-01-00239/8/2018-03 од 25. 01. 2020. године). У међувремену, основне струковне студије су укинуте (Одлука Наставно-научног већа Правног факултета Универзитета у Нишу број 01-2701/2 од 04.11.2021. и Решење Министарства просвете, науке и технолошког развоја број 612-00-01586/2021-06 од 10.01.2022.).

Поред организације основних, мастер и докторских академских студија у областима правних и других друштвено-хуманистичких наука, Факултет у наведеним областима организује и научноистраживачку делатност, остварује облике студија за иновацију знања, стручног образовања и усавршавања, као и полагање стручних испита. Самостално или у сарадњи са другим организацијама, Факултет обавља основна, примењена и развојна истраживања у циљу развоја образовне делатности, организује научне конференције и публикује резултате научног рада.

Факултет има закључене споразуме о сарадњи са 56 правосудних и других институција у земљи и са 37 образовних и других институција из иностранства.

Од оснивања Факултета до 31. децембра 2023. године, звање дипломирани правник стекло је 8511 студената. Научно звање магистра за одговарајуће области права стекао је 121 студент, а звање специјалисте за одговарајуће области права стекло је 55 студената. Звање мастера права стекла су 482, а звање доктора правних наука 132 студента.

2. Сумарни приказ актуелног стања

На Правном факултету Универзитета у Нишу се тренутно реализују основне академске студије права у четворогодишњем трајању, мастер академске студије права у једногодишњем трајању и докторске академске студије права у трогодишњем трајању.

Основне студије	Мастер студије	Докторске студије
2190	204	82

На основним студијама права студира 1968 студената, и то:

- на новом (болоњском) студијском програму:

Година студија	Број студената
1	392
2	361
3	358
4	857
Укупно	1968

- На старом студијском програму

Година студија	Број студената
1	-
2	1
3	5
4	1
Апсолвенти	115
Укупно	122

У периоду од 24. августа 2019. до 31. децембра 2023. године, дипломирало је укупно 615 студената који студирају по болоњском моделу образовања и 47 студената по ранијем моделу образовања (укупно 662).

На мастер академским студијама права студирају 204 студента, и то: 25 студената чије се школовање финансира из буџета, као и 179 самофинансирајућих студената.

У периоду од 24. августа 2019. до 31. децембра 2023. године звање мастер правник стекло је 248 студената.

На докторским академским студијама студира 82 студената и то, 11 студената чије се школовање финансира из буџета, и 71 самофинансирајући студент.

У периоду од 24. августа 2019. до 31. децембра 2023. године докторирало је 18 студената.

На дан 31. 12. 2023. године, на Факултету је стално запослено 46 наставника и сарадника, а три наставника су уговором ангажована за извођење наставе из страних језика (немачког, француског и руског) и четири наставника на мастер студијама – смер право и информационе технологије.

Редовни професори	Ванредни професори	Доценти	Асистенти	Сарадници у настави	Наставник Енглеског језика
25	11	5	4	-	1

На Факултету је ангажовано 5 сарадника ван радног односа (демонстратора). Уговор са демонстраторима закључује се за период од годину дана.

Ненаставно особље чини укупно 35 стално запослених са различитим профилима, и то 13 са високом стручном спремом, 1 са вишом стручном спремом, 12 са средњом стручном спремом и 9 помоћних радника са основном школом.

Саобразно законским обавезама прописаним одредбама Закона о родној равноправности ("Сл. гласник РС", број 52/2021), Факултет је усвојио План за унапређење родне равноправности на Правном факултету Универзитета у Нишу за 2022. годину. Додајмо да је Факултет усвојио и Правилник о спречавању и заштити студената и запослених од сексуалног узнемиравања (Билтен ПФН, број 312/2023).

Библиотечки фонд располаже са 89.392 библиографске јединице од чега 31.566 књига - 25.552 наслова (17.492 на српском, 7.658 на страним језицима и 402 на језицима мањина) и 57.826 свезака часописа - 594 наслова штампаних часописа од којих је 407 на српском и 187 на страним језицима). Заједно са електронским, укупан број наслова часописа у онлајн каталогу износи 889. Структуру књига чини 22.552 наслова монографија (15.218 на српском, 7.021 на страним језицима, као и 313 на језику националних мањина), као и 3.000 уџбеника (2.224 на српском, 687 на страним језицима и 89 на језицима мањина).

Укупан простор	6.104 квм
Простор Библиотеке са читаоницама	583,36
Број рачунара	251
Број библиотечких јединица из области из које се изводи наставни процес	УКУПНО 88.885 Од тога: Књига 31.209 уџбеника 2.979 свезака часописа 57.676 (број наслова 592)

Имајући у виду друштвене потребе и своје људске и просторне ресурсе, Факултет се определио да своју образовну делатност остварује кроз основне академске студије, мастер академске студије, докторске академске студије и специјалистичке струковне студије.

3. Мисија и визија

Мисија:

Мисија Правног факултета Универзитета у Нишу је да, као референтна образовно-научна установа у Републици и у региону југа и истока Србије, организује, проводи и перманентно унапређује све видове и нивое високошколског образовања правника, научно-истраживачку и стручну делатност у областима правних и других друштвено-хуманистичких наука, у складу са највишим стандардима квалитета, дајући тиме допринос развоју правног система, правне науке и правне струке и просперитету друштвене заједнице.

Визија:

Визија Правног факултета Универзитета у Нишу огледа се у достизању максималног нивоа квалитета студијских програма, наставног процеса, научно-истраживачког и стручног рада студената свих нивоа студија и стручњака правне струке, кроз перманентно унапређивање целокупне делатности и развијање културе квалитета, што ће омогућити да Факултет постане препознатљива, модерна и атрактивна високошколска институција у Републици, и у региону југа и истока Србије, упоредива са институцијама сличног профила и капацитета, која ужива поверење студената, послодаваца, оснивача и друштва.

III. ПРОЦЕНА ИСПУЊЕНОСТИ СТАНДАРДА КВАЛИТЕТА

Стандард 1.

СТРАТЕГИЈА ОБЕЗБЕЂЕЊЕ КВАЛИТЕТА

Високошколска установа утврђује стратегију обезбеђења квалитета, која је доступна јавности.

а) Опис стања, анализа и процена за стандард 1

Поштујући традиционалну тежњу за остваривањем високих стандарда квалитета рада, привржен вредностима и принципима савременог европског универзитетског образовања, имајући у виду стандарде и смернице Националног савета за високо образовање, свестан чињенице да је неопходно успостављање институционалног система управљања квалитетом, чије ће функционисање обезбедити континуирано праћење, процену, обезбеђење и унапређивање квалитета у свим областима рада. У периоду до 2023. године, Правни факултет Универзитета у Нишу (у даљем тексту: Факултет) периодично је усвајао *Стратегију управљања квалитетом* (у даљем тексту: *Стратегија*). После прве Стратегије за период 2007-2010, Факултет је усвојио *Стратегију* за период 2011-2015, као и Стратегију за период 2016-2019. Настављајући овај континуитет, Савет Факултета је на седници одржаној 6. септембра 2019. године, усвојио и *Стратегију управљања квалитетом за период 2020-2023. године*. За период после 2023. године, Савет Факултета је на седници одржаној 11.10.2023. усвојио *Стратегију управљања и обезбеђења квалитета*, која није временски орочена. Органи и тела Факултета надлежни за праћење квалитета вршиће периодично преиспитивање и унапређивање Стратегије.

Стратегијом, као основним и општим развојним документом у области обезбеђења квалитета, дефинисани су мисија, визија, циљеви, опредељења и принципи институционалног система обезбеђења и унапређивања квалитета, утврђене су области обезбеђења квалитета и субјекти система обезбеђења квалитета, као и мере за обезбеђење квалитета и начин операционализације система обезбеђења квалитета.

Циљ успостављеног система управљања квалитетом огледа се у обезбеђивању високих стандарда квалитета образовног, научно-истраживачког и стручног рада, како би се створили услови за укључивање Факултета у јединствени европски академски простор и дао допринос развоју друштвене заједнице у условима опште трансформације друштва. Обезбеђењем и сталним унапређивањем квалитета треба да се достигне највиши ниво квалитета студијских програма, наставног процеса, научно-истраживачког и стручног рада, као и да се перманентно унапређује целокупна делатност и развијање културе квалитета, што ће омогућити да Факултет постане модеран и

атрактиван европски правни факултет, упоредив се истакнутим факултетима у региону сличног профила и капацитета.

У изјави о квалитету, која је садржана у Стратегији, Факултет је преузео одговорност за праћење, унапређивање и развој квалитета свог рада и изразио спремност да наставну делатност обавља поштујући високе стандарде квалитета, да се укључи у процес европске интеграције високог образовања, као и да квалитетом својих услуга обезбеди поверење студената, послодаваца, оснивача и друштва у целини. Факултет је стратешки опредељен да у свом раду перманентно повезује образовну делатност (преношење знања), научно-истраживачку делатност (стварање знања) и стручну делатност (примену знања).

Усвајањем Стратегије, Факултет се опредељује да перманентно прати и уважава нове идеје, принципе и трендове у развоју европског високошколског образовања, настојећи да својим што квалитетнијим радом доприноси изградњи друштва знања, одрживом развоју заједнице, развијању концепта доживотног учења и промовисању универзалних вредности и циљева савременог универзитетског образовања.

Из усвојене Стратегије недвосмислено произлази и опредељење Факултета за целовит, конзистентан, стабилан, функционалан, ефикасан, флексибилан и у пуној мери транспарентан систем управљања квалитетом, којим ће се гарантовати усклађеност квалитета наставног и научно-истраживачког рада са постављеним стандардима. Успостављени систем треба да омогући ефикасно и континуирано праћење, процену, унапређивање и развој квалитета у обављању свих делатности Факултета, успостављање и развијање културе квалитета кроз још веће лично мотивисање свих запослених и студената за поштовање утврђених стандарда квалитета, што треба да обезбеди да студенти стекну гарантовани минимум сврсисходних знања и вештина, као и да допринесе повећању ефикасности студирања, бољој припремљености студената за професионални рад, учење током читавог живота и достојан живот у демократском грађанском друштву.

Имплементација и развој система управљања квалитетом засновани су на проактивном приступу, што подразумева укључивање свих запослених на Факултету, као и пуну партиципацију студената.

Факултет редовно објављује усвојену Стратегију управљања квалитетом и промовише је, како на самом Факултету (међу наставницима, сарадницима, осталим запосленим и студентима), тако и у широј јавности. Као и раније усвојене стратегије (Стратегија за период 2007-2011, Стратегија за период 2011-2015, Стратегија за период 2016-2019, Стратегија управљања квалитетом за период 2020-2023.), тако и Стратегија о управљању и обезбеђењу квалитета за период после 2023. учињена је доступном јавности – објављивањем на сајту Факултета.

Успостављени систем управљања квалитетом је флексибилан, јер је пројектован тако да обезбеђује његово несметано прилагођавање и интегрисање у јединствени систем управљања квалитетом на Универзитету у Нишу (у даљем тексту: Универзитет), уз уважавање његове интегративне

функције и потребе за успостављањем хармоничног система управљања квалитетом на нивоу Универзитета.

Ради ефикаснијег остваривања Стратегијом предвиђених циљева и задатака, Одбор за квалитет Факултета доноси једногодишње акционе планове за спровођење стратегије управљања квалитетом, преко којих се операционализује рад Одбора за квалитет и преиспитује и унапређује стратегија обезбеђења квалитета. У периоду који је обухваћен овим Извештајем о самовредновању, Одбор за квалитет је усвојио пет акционих планова за спровођење стратегије управљања квалитетом, и то: (1) *Акциони план за спровођење стратегије управљања квалитетом за школску 2019-2020;* (2) *Акциони план за спровођење стратегије управљања квалитетом за школску 2020-2021. годину,* *Акциони план за спровођење стратегије управљања квалитетом за школску 2021-2022. годину,* *Акциони план за спровођење стратегије управљања квалитетом за школску 2022-2023. годину* и *Акциони план за спровођење стратегије управљања квалитетом за школску 2023-2024. годину.*

Стратешки циљеви, дефинисани Стратегијом управљања квалитетом, као и акциони планови за спровођење стратегије управљања квалитетом, у протеклом периоду су, у претежном делу реализовани, а нереализовани циљеви последица су општих економских и друштвених прилика, али и пасивности једног броја субјеката, због недостатка поверења у систем обезбеђења квалитета.

б) SWOT анализа

Предности:

Охрабрујући резултати у изградњи система обезбеђивања квалитета и примени Стратегије управљања квалитетом за период 2020-2023. године. +++

Слабости:

1. Недовољна заинтересованост студената. ++

Могућности:

1. Континуирано унапређивање система обезбеђивања квалитета. +++
2. Мотивисање студената да активно учествују у систему обезбеђења квалитета. ++
3. Укључивање што већег броја наставника и сарадника у едукативне семинаре, посвећене обезбеђивању квалитета. ++
4. Организација округлих столова или панел дискусија који имају за циљ упознавање правне и шире јавности са функционисањем система за обезбеђивање квалитета на факултетима. ++

Опасности:

1. Неједнак приступ испуњењу захтева које надлежно Министарство и други органи постављају, од стране високошколских установа у државном и приватном власништву. +++

2. Висок степен централизације у области одлучивања и обезбеђења система високог образовања у Србији. ++

в) Процена испуњености стандарда 1 и предлог корективних мера

Доношењем *Стратегије управљања квалитетом*, која се редовно објављује на сајту Факултета, испуњен је Стандард 1.

Сагласно опредељењу дефинисаном у делу Стратегије под насловом „Унапређивање стратегије“, надлежни органи Факултета су вршили преиспитивање и унапређивање *Стратегије* на крају сваке школске године. На бази стеченог увида у резултате функционисања система управљања квалитетом обезбеђивана је добра основа за израду што делотворнијих акционих планова за обезбеђење квалитета. При томе, тежило се изради таквих акционих планова којим ће се операционализовати рад Одбора за квалитет и пратити потребе за што ефикаснијим и квалитетнијим поступком обезбеђења квалитета Факултета.

Континуирано доношење стратегија управљања квалитетом почев од прве за период 2007-2011, друге за период 2011-2015, треће за период 2016-2019, четврте за период 2020-2023. и пете за период после 2023. године – потврђује истрајност Факултета у испуњавању овог стандарда.

г) Показатељи и прилози за стандард 1

- [1.1. Стратегија управљања квалитетом за период 2016.-2019.](#)
- [1.2. Стратегија управљања квалитетом за период 2020.-2023.](#)
- [1.3. Стратегија управљања и обезбеђења квалитета за период после 2023.](#)
- [1.4. Акциони план за спровођење Стратегије управљања квалитетом за школску 2019-2020. годину](#)
- [1.5. Акциони план за спровођење стратегије управљања квалитетом за школску 2020/2021. годину](#)
- [1.6. Акциони план за спровођење стратегије управљања квалитетом за школску 2021/2022. годину](#)
- [1.7. Акциони план за спровођење стратегије управљања квалитетом за школску 2022/2023. годину](#)
- [1.8. Акциони план за спровођење стратегије управљања квалитетом за школску 2023/2024. годину](#)

Стандард 2

СТАНДАРДИ И ПОСТУПЦИ ЗА ОБЕЗБЕЂЕЊА КВАЛИТЕТА

Високошколска установа утврђује начин (стандарде) и поступке за обезбеђење квалитета свог рада, који су доступни јавности.

а) Опис стања, анализа и процена стандарда 2

Правни факултет Универзитета у Нишу је у претходном акредитационом периоду усвојио неколико стратешких документа, којима се утврђују стандарди и поступци унапређивања квалитета образовног процеса и услова рада на Факултету. То су: *Правилник о квалитету, Правилник о самовредновању, Правилник о критеријумима и поступку за систематско праћење и оцењивање обима и квалитета научно-истраживачког рада, Правилник о студентском вредновању квалитета студија, Стратегија управљања квалитетом за период 2016-2019, Стратегија управљања квалитетом за период 2020-2023. године и Стратегија управљања и обезбеђења квалитета за период после 2023. године.*

Правилником о квалитету уређује се институционални систем управљања квалитетом, утврђују се подручја обезбеђења квалитета, стандарди квалитета рада, састав, надлежност, овлашћења и начин поступања субјеката надлежних за управљање, праћење, процену, унапређивање и развој квалитета и регулишу се друга питања од значаја за обезбеђење квалитета. Циљ успостављања система управљања квалитетом је утврђивање стандарда квалитета рада и регулисање механизма и поступака за управљање, праћење, вредновање, унапређивање и развој квалитета, као и развијање политике и организационе културе квалитета у обављању свих делатности факултета.

Правилник о квалитету свеобухватно и детаљно уређује: 1) стандарде и поступке обезбеђења студијских програма; 2) стандарде и поступке за обезбеђење квалитета наставног процеса; 3) стандарде и поступке за обезбеђење квалитета научно-истраживачког и стручног рада; 4) стандарде и поступке за обезбеђење квалитета наставника и сарадника; 5) стандарде и поступке за обезбеђење квалитета студената; 6) стандарде и поступке за обезбеђење квалитета уџбеника и литературе; 7) стандарде и поступке за обезбеђење квалитета библиотечких и информатичких ресурса; 8) стандарде и поступке за обезбеђење квалитета управљања и квалитета ненаставне подршке; 9) стандарде и поступке за обезбеђење квалитета простора и опреме; 10) стандарде и поступке за обезбеђење квалитета финансирања; 11) стандарде и поступке за обезбеђење квалитета активне улоге студената у самовредновању и провери квалитета.

Правилник о квалитету, Правилник о самовредновању, Правилник о критеријумима и поступку за систематско праћење и оцењивање обима и квалитета научно-истраживачког рада и Правилник о студентском вредновању

квалитета студија, доступни су јавности објављивањем у „Билтену Правног факултета у Нишу“ и на сајту Факултета, док су горе наведене *Стратегије* објављене на сајту Факултета.

б) SWOT анализа

Предности:

1. Усвојени стандарди и поступци за унапређивање и обезбеђивање квалитета.+++
2. Изграђен систем обезбеђивања квалитета на Факултету.+++
3. Вишегодишња примена стандарда и поступка за унапређивање и обезбеђивање квалитета.+++

Слабости:

1. Недовољна укљученост једног броја наставника, сарадника и студената у континуирану проверу квалитета. ++

Могућности:

1. Повећање коришћења сопствених потенцијала у подизању квалитета у свим областима, а нарочито на плану усклађивања студијских програма са достигнућима науке и савременим друштвеним тенденцијама. ++
2. Активније учешће студената у процесу унапређивања квалитета наставе и услова рада. ++

Опасности:

1. Оптерећеност времена предвиђеног за наставне активности великим бројем редовних и ванредних испитних рокова организованих за студенте који студирају по прописима донетим пре ступања на снагу Закона о високом образовању. ++

в) Процена испуњености стандарда 2 и предлог корективних мера

Усвајањем *Правилника о квалитету*, којим су свеобухватно утврђени стандарди квалитета, као и поступци за обезбеђење квалитета, испуњен је Стандард 2.

Правилник о квалитету је први и основни документ Факултета у области обезбеђења квалитета, чија је примена започела 2007. године. С обзиром на то, његова примена се пажљиво прати, како би се стекао увид у његове практичне ефекте и оценило остваривање планираних циљева.

Настојање је свих запослених на Факултету да се утврђени стандарди и поступци за обезбеђење квалитета, у циљу њиховог унапређивања, периодично преиспитују како би се минимални ниво квалитета стално подизао кроз креирање што ефикаснијих подстицајних и корективних мера за унапређивање квалитета.

г) Показатељи и прилози за стандард 1

[2.1. Правилник о квалитету, \(„Билтен ПФН“, бр. 104/2007, 298/2022 и 308/22\)](#)

[2.2. Правилник о самовредновању, \(„Билтен ПФН“, бр. 122/2008\)](#)

[2.3. Стратегија управљања квалитетом за период 2016-2019. године](#)

[2.4. Стратегија управљања квалитетом за период 2020-2023. године](#)

[2.5. Стратегија управљања и обезбеђења квалитета за период после 2023. године](#)

Стандард 3 СИСТЕМ ОБЕЗБЕЂЕЊА КВАЛИТЕТА

Високошколска установа изграђује организациону структуру за обезбеђење квалитета.

а) Опис стања, анализа и процена стандарда 3

Институционални систем обезбеђења квалитета установљен је и регулисан: *Статутом Правног факултета у Нишу* („Билтен Правног факултета у Нишу“, бр. 300/2022), *Стратегијом управљања квалитетом (2016-2019.)*, *Стратегијом управљања квалитетом (2020-2023.)* и *Правилником о квалитету* („Билтен Правног факултета у Нишу“, бр. 104/2007).

Систем обезбеђења квалитета устројен је тако што су предвиђени субјекти обезбеђења квалитета, дефинисани њихова улога, задаци и надлежност, као и улога и задаци наставног и ненаставног особља, студената и органа и служби Факултета, области обезбеђења квалитета, као и стандарди и поступци за обезбеђење квалитета.

Сагласно општим актима Факултета, субјекти институционалног система обезбеђења квалитета су: Одбор за квалитет, Комисија за праћење и унапређивање студирања, Комисија за односе са студентима и Менаџер квалитета.

Одбор за квалитет је највиши орган у процесу обезбеђења квалитета, који је одговоран за праћење, обезбеђење и унапређивање квалитета у свим областима. Одбор има седам чланова, и то три члана из реда наставника, два члана из реда сарадника, једног члана из реда студената, и једног члана из реда ненаставног особља.

У продужетку биће предочене одлуке о именовану чланова Одбора за квалитет у периоду који је обухваћен овим извештајем. Најпре, чланови Одбора за квалитет из реда наставника и сарадника изабрани су на седници Наставно-научног већа, тајним гласањем чланова Наставно-научног већа (Одлука бр. 01-3144/3 од 10. 12. 2019. године). Студентски парламент усвојио је предлог за члана Одбора из реда студената (Записник са седнице Студентског парламента Факултета бр. 01-3209 од 07. 12. 2019. године), а ненаставни радници су тајним гласањем изабрали свог представника (Предлог са састанка ненаставних радника бр. 03-3182/2 од 06. 12. 2019. године). За чланове Одбора за квалитет изабрани су: проф. др Наташа Стојановић, доц. др Михајло Цветковић, доц. др Марко Димитријевић (три члана из реда наставника), асс. Александра Васић и асс. Марија Драгићевић (два члана из реда сарадника), студент Нина Радуловић и ненаставни радник Радмила Станковић. На предлог Одбора за квалитет, Одлуком Декана Факултета 01-3233 од 10.12.2019. године, за председника Одбора за квалитет именована је проф. др Наташа Стојановић, а

за заменика председника доц. др Марко Димитријевић. Мандат чланова Одбора траје три године, изузев чланова из реда студената који траје једну годину. У међувремену, дошло је до промене састава Одбора за квалитет из реда наставника. За чланове Одбора за квалитет из реда наставника изабрани су проф. др Дарко Димовски, проф. др Михајло Цветковић и доц. др Милица Вучковић, док су за чланове Одбора за квалитет из реда сарадника изабрани Марија Драгићевић и Бојана Арсенијевић (Одлука Декана број 01-1185 од 11. 05. 2021. и Одлука Декана број 01-2034 од 06. 07. 2022. године). На предлог Одбора за квалитет, Одлуком Декана Факултета 01-2736/2 од 10.11.2020. године, за председника Одбора за квалитет именован је проф. др Дарко Димовски. У међувремену је дошло до промене састава Одбора за квалитет из реда студената, тако што је за члана Одбора за квалитет из реда студената изабран Никола Манојловић. Напослетку, на основу Одлуке Наставно-научног већа Правног факултета Универзитета у Нишу број 01-3240/24 од 03. 11. 2022. године, Одлуке са састанка ненаставних радника број 01-3798/1 од 09. 12. 2022. године и Одлуке Студентског парламента Правног факултета Универзитета у Нишу број 01-3836 од 12. 12. 2022. године, на седници одржаној дана 21. 12. 2022. (Одлука број 3998/2) конституисан је актуелни Одбор за квалитет, у следећем саставу: проф. др Славиша Ковачевић, проф. др Марко Димитријевић и доц. др Марија Драгићевић (из реда наставника), Бојана Арсенијевић и Сара Митић (из реда сарадника), Никола Манојловић (из реда студената) и Марија Чукаловић (из реда ненаставних радника). Одлуком број 01-3998/3 за председника Одбора за квалитет изабран је проф. др Славиша Ковачевић, док је за заменика председника Одбора за квалитет изабран проф. др Марко Димитријевић.

Правилником о квалитету предвиђени су: улога, задаци и надлежност Одбора за квалитет, трајање мандата чланова, основи и поступак за разрешење, начин руковођења Одбором и друга питања од важности за рад Одбора. Начин рада и одлучивања Одбора ближе су уређени *Пословником о раду Одбора*, који је донео Одбор.

Комисија за праћење и унапређивање студирања је стална комисија Одбора за квалитет, која има укупно пет чланова, и то: продекана за наставу, као председника, два члана из реда наставника, једног члана из реда сарадника, и једног члана из реда студената. У складу са Правилником о квалитету, одлуком Декана бр. 01-3234/2 од 10.12.2019. године, а на предлог надлежних органа Факултета, у састав Комисије за праћење и унапређивање студирања - именовани су: доц. др Анђелија Тасић, председник Комисије, проф. др Дејан Вучетић, доц. др Урош Здравковић (два члана из реда наставника) и студент Михајло Михајловић. Након истека мандата, одлуком декана Факултета број 01-3999 од 23. 12. 2022. за чланове Комисије за праћење и унапређивање студирања – именовани су: проф. др Дејан Вучетић, председник Комисије, проф. др Милош Прица, проф. др Урош Здравковић (два члана из реда наставника), Катарина Милошевић (из реда сарадника) и Сташа Вукичевић (из реда студената).

Правилником о квалитету предвиђени су: улога, задаци и надлежност Комисије за праћење и унапређивање студирања, трајање мандата чланова, основи и поступак за разрешење, начин руковођења и друга питања од важности за рад Комисије. Начин рада и одлучивања Комисије ближе су

уређени *Пословником о раду Комисије за праћење и унапређивање студирања*, који је донео Одбор.

Комисија за односе са студентима је стална комисија Одбора за квалитет, која има укупно пет чланова, и то: једног члана из реда наставника, једног члана из реда сарадника, студент-продекан, шеф службе за студентска питања, једног студента дипломских академских студија (студент-саветник).

Одлуком Декана Факултета бр. 01-3234/1 од 10.12.2019. године, у састав Комисије за односе за студентима именовани су: проф. др Александар Мојашевић, председник Комисије, Марко Ђирић, студент продекан, Кристина Младеновић, шеф службе за студентска питања и студент Наталија Јовановић. Након истека мандата, одлуком Декана број 01-4001 од 23. 12. 2022. За чланове Комисије за односе за студентима именовани су: проф. др Новак Крстић, председник Комисије, Саво Вешковић (из реда сарадника), Милица Здравковић, студент продекан, Кристина Младеновић, шеф службе за студентска питања и студент Неда Јовановић (из реда студената).

Правилником о квалитету предвиђени су: улога, задаци и надлежност Комисије, трајање мандата чланова, основи и поступак за разрешење, начин руковођења и друга питања од важности за рад Комисије. Начин рада и одлучивања Комисије ближе су уређени *Пословником о раду Комисије за односе са студентима*, који је донео Одбор.

Менаџер квалитета, пружа стручну и техничку подршку у праћењу, обезбеђењу и унапређивању квалитета. Одлуком декана Факултета 01-3234/3 од 10.12.2019. године за менаџера квалитета именован је др Филип Мирић, док је Одлуком декана број 01-3846 од 13. 12. 2022. за менаџера квалитета именована Марија Чукаловић.

Правилником о квалитету јасно су дефинисани улога, задаци и послови наставника, сарадника, студената, органа управљања и пословођења, катедри и других стручних органа, факултетских служби у доношењу и спровођењу стратегије, стандарда и поступка за обезбеђење квалитета. Правилник о квалитету прописује да декан Факултета управља квалитетом, а праћење, вредновање и унапређивање квалитета дужност је свих јединица, органа и служби Факултета, као и свих запослених и студената.

Правилником о квалитету обезбеђено је учешће студената у доношењу и спровођењу стратегије, стандарда, поступка и културе обезбеђења квалитета. Активна улога студената у процесу обезбеђења квалитета остварује се: радом студентских организација и студентских представника у телима Факултета, учешћем представника студената у раду органа за обезбеђење квалитета, периодичним оцењивањем квалитета студијских програма, свих елемената наставног процеса, литературе, библиотечких и информатичких ресурса, педагошког рада наставника, сарадника и факултетских служби путем анкетања, изражавањем мишљења о свим општим актима Факултета којима се утврђује стратегија обезбеђења квалитета и уређују стандарди и поступци за обезбеђење квалитета, разматрањем извештаја о резултатима анкетања и других облика самовредновања и извештаја о резултатима екстерног оцењивања квалитета и др.

Одлуке о формирању Одбора за квалитет, Комисије за праћење и унапређивање студирања и Комисије за односе са студентима, као и пословници о раду ових тела, учињени су доступним јавности, објављивањем на Интернет страници Факултета.

б) SWOT анализа

Предности:

1. Континуирани рад Одбора за квалитет, Комисије за праћење и унапређивање студирања и Комисије за односе са студентима током целе школске године.+++

Слабости:

1. Оптерећеност наставног процеса великим бројем испитних рокова.++
2. Недовољна иницијатива студената у предлагању корективних мера за обезбеђење квалитета наставног процеса и услова рада.++

Могућности:

1. Повезивање и размена искустава, путем предавања и радионица, са Центром за унапређивање квалитета Универзитета у Нишу, као и са другим високошколским установама у Нишу, које имају разуђенији систем контроле квалитета, у квантитативном и квалитативном смислу.++
2. Регионално повезивање са другим сродним високошколским установама, у циљу размене искуства у побољшању квалитета.++

Опасности:

1. Немогућност обезбеђивања потребних финансијских средстава за рад органа и тела Факултета.++

в) Процена испуњености стандарда 3 и предлог корективних мера:

Пошто је одредбама Статута Факултета установљен институциони систем обезбеђења квалитета, а пословницима о раду Одбора за квалитет и пратећих комисија уређен њихов рад, испуњен је Стандард 3.

У наредном периоду неопходно је да се кроз стално праћење утврди у којој мери је постојећи систем за обезбеђење и контролу квалитета делотворан, како би се на основу тих процена, извршиле неопходне корекције и усавршавање тог система.

г) Показатељи и прилози за стандард 3

[3.1. Пословник о раду Одбора за квалитет, \(„Билтен ПФН“, бр. бр. 133/08\)](#)

[3.2. Пословник о раду Комисије за праћење и унапређивање студирања, „Билтен ПФН“, \(бр. 134/08\)](#)

[3.3. Пословник о раду Комисије за односе са студентима, \(„Билтен ПФН“, бр. 135/08\)](#)

- [3.4. Одлука о именовану чланова Одбора за квалитет број 01-3233 од 10.12.2019. године](#)
- [3.5. Одлука о именовану чланова Одбора за квалитет број 01-1185 од 11. 05. 2021.](#)
- [3.6. Одлука о именовану чланова Одбора за квалитет број 01-2034 од 06. 07. 2022. године](#)
- [3.7. Одлука о именовану Комисије за праћење и унапређивање студирања, бр. 01-3234/2 од 10.12.2019. године](#)
- [3.8. Одлука о именовану Комисије за односе са студентима, бр. 01-3234/1 од 10.12.2019. године](#)
- [3.9. Одлука о именовану менаџера квалитета Факултета, бр. 01-3234/3 од 10.12.2019. године](#)
- [3.10. Одлука о именовану чланова Одбора за квалитет број 01-3998 од 21. 12. 2022. године](#)
- [3.11. Одлука о именовану Комисије за праћење и унапређивање студирања, бр. 01-3999 од 23.12.2022. године](#)
- [3.12. Одлука о именовану Комисије за односе са студентима, бр. 01-4001 од 23.12.2022. године](#)
- [3.13. Одлука о именовану менаџера квалитета Факултета, бр. 01-3846 од 13.12.2022. године](#)
- [3.14. Усвојени годишњи Извештаји о раду Одбора за квалитет, за 2019, 2020, 2021, 2022. и 2023. годину, у оквиру Извештаја о раду Факултета за 2019, 2020, 2021, 2022. и 2023. годину](#)

Стандард 4

КВАЛИТЕТ СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА

Квалитет студијског програма обезбеђује се кроз праћење и проверу његових циљева, структуре, радног оптерећења студената, као и кроз осавремењивање садржаја и стално прикупљање информација о квалитету програма од одговарајућих организација из окружења.

Правни Факултет Универзитета у Нишу има вишедеценијско искуство у организацији и остваривању основних и последипломских студија у области права.

Прилагођавајући се савременим захтевима и стандардима високошколског образовања, имајући у виду људске, просторне, техничке, библиотечке, информатичке и друге ресурсе, Факултет је 2008. године припремио три нова студијска програма из области права, за које је поднео захтев за акредитацију: *Студијски програм основних академских студија права*, у трајању од 4 године (240 ЕСПБ); *Студијски програм дипломских академских студија права*, у трајању од 1 године (60 ЕСПБ) и *Студијски програм докторских академских студија права*, у трајању од 3 године (180 ЕСПБ). Сенат Универзитета у Нишу, својим одлукама од 04. 03. 2008. године, усвојио је студијске програме Факултета, који су били сачињени уз доследну примену стандарда Националног савета за високо образовање – предвиђених *Правилником о стандардима и поступку за акредитацију високошколских установа и студијских програма* („Службени гласник РС“, бр. 106/206 и 112/2008), као и *Правилником о квалитету*.

Усвојени студијски програми били су истовремено и резултат критичког преиспитивања претходних студијских програма, које је извршено уз пуно уважавање ставова, мишљења и предлога стручне правничке јавности. У току израде студијских програма, Факултет је имао у виду и заључке Конференције правних факултета у Србији, одржане у Београду 19. 10. 2005. године. Ови закључци, необавезујућег карактера, засновани су на принципима тада усвојеног новог *Закона о високом образовању Републике Србије* и ставовима усвојеним на састанку европских правних факултета у Љубљани (29. 09.-01. 10. 2005. године), који су били усмерени на унапређење квалитета и конкурентности правничког образовања и потенцирања мисије академске заједнице дипломираних правника у развоју друштва.

После трогодишње примене наведених студијских програма, Факултет је, имајући у виду извесне недостатке у Студијском програму основних академских студија права и Студијском програму дипломских академских студија права, у школској 2010/2011. години започео процес измена и допуна, који је резултирао њиховим минималним изменама и допунама. Сенат Универзитета у Нишу је – својом *Одлуком бр. 8/16-01-006/11-008 од 06 .09.*

2011. године – усвојио измене и допуне Студијског програма основних академских студија права, а Одлуком бр. 8/16-01-004/11-007 од 06.09.2011. године усвојио је и измене и допуне Студијског програма дипломских академских студија права.

Факултет је у претходном акредитационом периоду добио акредитацију за пет студијских програма из области права:

1) студијски програм основних академских студија, у трајању од 4 године (240 ЕСПБ) – Уверење о акредитацији број 612-01-00120/7/2018-03 од 25. 01. 2020. године,

2) студијски програм мастер академских студија - општи, у трајању од 1 године (60 ЕСПБ) – Уверење о акредитацији број 612-00-00376/5/2019-03 од 19. 01. 2021. године,

3) студијски програм мастер академских студија - унутрашњих послова, у трајању од 1 године (60 ЕСПБ) – Уверење о акредитацији број 612-00-00377/5/2019-03 од 29. 01. 2021. године,

4) студијски програм мастер академских студија - смер информатичких технологија, у трајању од 1 године (60 ЕСПБ) – Уверење о акредитацији број 612-00-268/4/2023-03 од 25. 07. 2023. године,

5) студијски програм докторских академских студија, у трајању од 3 године (180 ЕСПБ) – Уверење о акредитацији број 612-00-00299/5/2020-03 од 12. 04. 2021. године.

Поврх тога, у последњем циклусу акредитације акредитоване су и основне струковне студије права (Уверење о акредитацији број 612-00-00238/9/2018-03 од 27. 12. 2019. године) и специјалистичке струковне студије права (Уверење о акредитацији број 612-01-00239/8/2018-03 од 25. 01. 2020. године). У међувремену, основне струковне студије су укинуте (Одлука Наставно-научног већа Правног факултета Универзитета у Нишу број 01-2701/2 од 04.11.2021. и Решење Министарства просвете, науке и технолошког развоја број 612-00-01586/2021-06 од 10.01.2022.).

а) Опис стања, анализа и процена стандарда 4

1. Студијски програм основних и програми мастер академских студија права

Садржина студијског програма основних и студијских програма мастер академских студија права је у потпуности усклађена са одговарајућим одредбама Закона о високом образовању, Статута Универзитета у Нишу и Статута Факултета. Структура и основни елементи наведених студијских програма утврђени су *Правилником о основним академским студијама*, као и *Правилником о мастер академским студијама*. Оба правилника су усклађена са Стандардима за акредитацију студијских програма првог и другог нивоа образовања, предвиђених Правилником о стандардима и поступку за акредитацију високошколских установа и студијских програма, као и са Правилником о квалитету.

Стандарди за акредитацију студијских програма првог и другог степена високог образовања, које је донео Национални савет за високо образовање, као и Правилник о квалитету, обухватају квалитете студијских програма, њихову припрему и усвајање, доступност информација о студијским програмима, као и квалитативне и квантитативне показатеље на основу којих се процењује квалитет студијских програма. Поред тога, Правилником о квалитету предвиђају се и поступци за обезбеђење квалитета студијских програма.

Анализа студијског програма основних и студијских програма мастер академских студија права показује да испуњавају све неопходне стандарде њиховог квалитета, што значи да:

- садрже све елементе који су предвиђени законом;
- научно су утемељени;
- имају јасно и недвосмислено дефинисану сврху и улогу у образовном систему (образовање студената за препознатљиве и јасне професије и занимања у области права, што студентима обезбеђује стицање компетенција за које је неспорно да су друштвено оправдане и корисне), која је у складу са основним задацима и циљевима Факултета;
- имају јасно и недвосмислено формулисане циљеве (постизање компетенција и академских вештина, као и методе за њихово стицање), при чему су циљеви студијских програма у складу са основним задацима и циљевима Факултета;
- обезбеђује студентима стицање општих (анализа, синтеза и предвиђање решења и последица; овладавање методима, поступцима и процесима истраживања; развоја критичког и самокритичког мишљења и приступа; примене знања у пракси; развоја комуникацијских способности и спретности; професионалне етике) и предметно специфичних способности (темељно познавање и разумевање дисциплине одговарајуће струке; решавање конкретних проблема уз употребу научних метода и поступака; повезивање основних знања из различитих области и њихове примене; праћење и примена новима у струци; развоја вештина и спретности у употреби знања у одговарајућем подручју; употребе информационо-комуникационих технологија у овладавању знањима одговарајућег подручја), које су у функцији квалитетног обављања стручних и научних делатности;
- њихови курикулуми утврђују листу и структуру обавезних и изборних предмета, фонд часова активне наставе и радно оптерећење студената мерено ЕСПБ за сваки предмет, њихов опис, као и распоред предмета по семестрима;
- у структури курикулума основних академских студија права, изборни предмети су заступљени са најмање 20% од укупног броја ЕСПБ на том програму, односно са најмање 30% на програмима мастер академских студија;
- курикулум основних академских студија садржи четири групе предмета, који су, такође, у складу са прописаним стандардом, заступљени са одређеним процентом у односу на укупан број ЕСПБ (опште-образовни - 15%, теоријско-методолошки - 20%, научно-стручни - 35% и стручно-апликативни - 30%);
- курикулуми утврђују да се оцењивање студената врши непрекидним праћењем рада студената и на основу поена стечених у испуњавању предиспитних обавеза и полагањем испита; максимални број поена које студент може остварити на предмету је 100, с тим што студент стиче поене кроз рад у настави, испуњавањем предиспитних обавеза и полагањем испита;

минималан број поена које студент може да стекне испуњавањем предиспитних обавеза током наставе је 30, а максимални 70;

- прате савремене светске токове и стање науке и струке у области права и упоредиви су са студијским програмима одговарајућих страних високошколских установа у оквиру европског образовног простора; они су усклађени и са европским стандардима у погледу услова уписа, трајања студија, услова преласка у наредну годину, стицања дипломе и начина студирања;

- обезбеђују ефикасност и рационалност образовног процеса;

- су флексибилни и отворени за примену иновативних метода наставе и свих стилова учења;

- обезбеђују широку могућност запошљавања, даљег школовања и личног развоја студената;

- Факултет уписује студенте на наведене студијске програме у складу са друштвеним потребама и својим ресурсима, а на основу успеха у претходном школовању и провере њиховог знања, склоности и способности; услови за упис студената на студијске програме, утврђени су *Статутом Универзитета, Статутом Факултета*, као и одредбама студијских програма; Статутом Факултета су утврђени садржина и начин полагања пријемног испита, критеријуми за избор пријављених кандидата, као и начин објављивања ранг листе;

- за њихову реализацију Факултет има обезбеђено наставно особље са потребним научним и стручним квалификацијама, као и потребан број сарадника, при чему су сви наставници и сарадници у сталном радном односу са пуним радним временом; укупан број наставника и сарадника довољан је да покрије укупан број часова наставе на студијском програму, тако да се оптерећење наставника креће у оквирима стандарда од 180 часова активне наставе годишње (6 часова недељно), а сарадника 300 часова наставе годишње (10 часова недељно);

- за њихово извођење Факултет има обезбеђене све потребне људске, просторне, техничке, библиотечке, информатичке и друге ресурсе, примерене карактеру тих студијских програма и предвиђеном броју студената.

Студијски програм основних и студијски програми мастер академских студија се припремају и усвајају на начин предвиђен Законом о високом образовању, Статутом Универзитета у Нишу и Статутом Факултета. Предлог студијског програма утврђује Наставно-научно веће Факултета, с тим што у поступку припреме његовог предлога активно учествују наставници и сарадници Факултета, као и представници студената. Измене и допуне наведених студијских програма усваја Наставно-научно веће на основу извештаја Одбора за квалитет и предлога катедри. На предлог Наставно-научног већа Факултета, наведене студијске програме усваја Сенат Универзитета у Нишу.

Учешће студената у осигурању и оцењивању квалитета студијских програма обезбеђено је тиме што су представници студената чланови Одбора за квалитет и осталих тела у систему осигурања квалитета. Студенти оцењују квалитет студијских програма и на седницама Студентског парламента, који је, пред осталог, надлежан да разматра питања у вези са осигурањем и оценом квалитета наставе, анализом ефикасности студирања, унапређењем мобилности студената и подстицањем њиховог научно-истраживачког рада.

Све информације о акредитованим студијским програмима, условима и начинима њиховог остваривања, као и о условима за стицање стручних, академских и научних назива, Факултет је учинио доступним студентима и јавности преко публикације коју редовно објављује у штампаном и електронском облику (интернет страница Факултета <http://www.prafak.ni.ac.rs>), најкасније даном објављивања конкурса за упис студената.

Наставници и сарадници су упознати са свим захтевима које, у оквиру програма мастер академских студија, завршни мастер рад треба да испуни, посебно у оквиру његове академске методологије, формалних аспеката, практичне оријентације и критеријума оцењивања. Сви ти захтеви прописани су, најпре, *Правилником о мастер академским студијама права*, а затим, и посебним *Упутством за израду и одбрану мастер рада*. Оба правна акта објављена су на сајту Факултета, тако да су доступни наставницима, студентима и најширој јавности.

За достизање очекиваних исхода учења неопходно је да студент учествује у предвиђеним наставним активностима, да извесно време проведе у самосталном раду на обавезној стручној пракси, на припреми за проверу знања и на самој провери знања, што је, иначе, време које се исказује у укупном броју ЕСПБ за наведени предмет. Наставно-научно веће је у претходном периоду, на предлог Одбора за квалитет, обавезало све наставнике Факултета да прецизно означе странице из уџбеника које су обухваћене испитном материјом, како би се оптерећење студената ускладило са вредностима ЕСПБ. Уз то, да би се смањила стопа неуспешности на испитима, донета је, најпре, одлука о „принципу парног и непарног броја индекса“, који, на предметима где су два наставника, спречава да студент исти испит полаже у два испитна рока заредом код једног истог наставника. За предмете на којима је распоређено три професора, примењује се систем „0,1,2“, који је такође допринео већој пролазности, јер се њиме даје шанса студенту да у сваком року полаже испит код другог професора. Наставно-научно веће је донело нови *Правилник о испитима*, којим се предвиђа право студента или наставника да захтевају да се испит полаже пред испитном комисијом (после три неуспела полагања истог испита), право студента да тражи полагање испита пред изабраним испитивачем (после 3 неуспешна полагања истог испита на предмету где постоји само један наставник), право студента да у року од 36 сати од добијања оцене поднесе приговор на добијену оцену, као и право студента да, до краја школске године у којој је испит положен, захтева поништење оцене и поновно полагање испита. Наведеном одлуком и новим *Правилником о испитима* смањена је у знатној мери стопа неуспешности на испитима.

Правилник о квалитету предвиђа да се **квалитативни показатељи квалитета студијских програма очитују кроз**: оспособљеност студената за укључивање у радни процес и креативну примену општих и посебних знања и вештина; оспособљеност студената за стваралачки начин размишљања, примену стандарда правног професионализма и правне етике; оспособљеност студената за праћење достигнућа правне науке и струке; оспособљеност студената за учење током читавог живота; оспособљеност студената за самосталан и тимски рад; и могућност запошљавања, професионалног напредовања и даљег школовања.

Као **квантитативне показатеље квалитета студијских програма**, Правилник о квалитету наводи: просечно трајање студија и просечну оцену; број дипломираних студената у односу на број студената уписаних на прву годину студија; однос буџетских и самофинансирајућих студената; број студената којима је престао статус студента, односно статус студента чије се школовање финансира из буџета; и број студената који се налази на евиденцији Националне службе за запошљавање.

Као **поступке за обезбеђење квалитета студијских програма** Правилник о квалитету посебно наводи: редовно праћење и проверу циљева, структуре и садржине студијских програма; редовно праћење и провера укупног радног оптерећења студената у савладавању појединих предмета; прикупљање информација о квалитету студијских програма од унутрашњих и спољашњих корисника система обезбеђења квалитета; и осавремењивање курикулума и обезбеђивање њихове упоредивости са курикулумима одговарајућих домаћих и страних правних факултета.

Правилник о квалитету прописује да су за праћење, оцењивање и побољшавање квалитета студијских програма одговорни Одбор за квалитет, Наставно-научно веће и катедре, с тим што Одбор за квалитет организује редовно и систематско прикупљање и анализу података који пружају увид у квантитативне и квантитативне показатеље квалитета студијских програма. На крају сваке академске године Одбор за квалитет анализира и разматра прикупљене податке о квалитету свих студијских програма и на основу тога припрема годишњи извештај. Годишњи извештај о квалитету студијских програма садржи налаз и мишљење Одбора у погледу квалитета студијских програма, као и предлоге за унапређивање њиховог квалитета. Извештај Одбора доставља се катедрама Факултета на разматрање. Катедре су дужне да размотре извештај и утврде предлоге за осавремењивање студијских програма и обезбеђивање њихове упоредивости са студијским програмима домаћих и страних правних факултета сличног профила и капацитета. На основу извештаја Одбора и предлога катедри, Наставно-научно веће усваја измене и допуне студијског програма у циљу унапређивања његовог квалитета.

У прилозима овог извештаја су дате *структуре студијских програма основних и мастер академских студија и интернет странице страних високошколских установа*, које показују да су одговарајући студијски програми на Правном факултету у Нишу са њима упоредиви.

Квалитативни показатељи квалитета студијских програма утврђују се испитивањем мишљења о квалитету студијских програма свих студената на студијским програмима које Факултет организује, наставника и сарадника Факултета, дипломираних студената Факултета који се налазе у радном односу и оних који се налазе на евиденцији Националне службе за запошљавање („ранији студенти“), као и адвоката, представника правосудних органа, органа државне управе, привредних друштава, банака, осигуравајућих друштава и других послодаваца из окружења, као и службеника Националне службе за запошљавање.

Резултати анкетања дипломираних студената показују да важећи студијски програм основних академских студија права углавном обезбеђује остваривање образовних циљева, односно стицање задовољавајућег нивоа

стручних компетенција студената, али да има и извесних слабости, које треба узети у обзир приликом евентуалних измена тог програма.

На Факултету се проводи анкетање квалитета студијског програма основних академских студија права од стране дипломираних студената Факултета. Анкетању студената приступа се тако што се свим дипломираним студентима доставља на кућну адресу упитник десет дана пре уручивања дипломе. Попуњени упитник (затворен у коверти) дипломирани студенти су предају служби за наставу и студентска питања непосредно пре уручивања дипломе. Анкетање студената мастер и докторских студија проводи се у пригодним ситуацијама (упис и овера семестра, у време одржавања семинара и др.).

Извештаји о вредновању квалитета студијског програма основних академских студија од стране дипломираних студената Факултета (у школској 2019/2020. и 2020/2021. години), показују да су дипломирани студенти задовољни квалитетом студијског програма основних академских студија права. Дипломирани студенти су високим оценама вредновали поједине сегменте студијског програма: циљеви студијског програма су јасно и разумљиво формулисани и јавно објављени (оцене 4,24 и 4,28), критеријуми за упис студената и њихова јавна доступност (оцене 4,46 и 4,78), информисаност студената о правима и обавезама које имају (4,00 и 4,42), док је најмањом оценом вреднован исказ да ли студијски програм подстиче на даље учење и усавршавање (оцена 3,58). У погледу исказа да ли се кроз наставу подстиче вештина критичког размишљања и вредновања наставног процеса, просечне оцене анкетираних студената су 3,46 и 3,28. Дипломирани студенти су јако задовољни радом библиотеке Факултета и информатичком опремљеношћу Факултета (оцене по параметрима су између 4,00 и 4,63). Дипломирани студенти су различито вредновали однос управе Факултета и факултетских служби: однос управе Факултета према студентима је професионалан (оцене 3,29 и 3,91); однос ненаставног особља је професионалан (оцене 3,97 и 4,08), док је рад службе за студентска питања вреднован оценама 3,57 и 4,00. Радно време службе за студентска питања, дипломирани студенти су вредновали оценама 3,57 и 3,89. Квалитет простора и опреме Факултета вреднован је по параметрима оценама од 3,73 до 3,95. Напослетку, у погледу учешћа студената у самовредновању и провери квалитета, високим оценама је оцењена могућност студената да путем анкетања оцене квалитет студијског програма и наставног процеса, при чему су у том делу анкетања студенти најмање задовољни радом студентског парламента (оцене 2,71 и 3,15), као и тиме колико мишљење анкетираних студената утиче на унапређење наставног процеса (оцене 2,70 и 2,97). *Извештај о вредновању квалитета студијског програма основних академских студија од стране дипломираних студената Факултета (у школској 2021/2022.)* показује да су дипломирани студенти задовољни циљевима студијског програма (4.37) и критеријумима за упис (4.86), а слабије задовољство исказали су у погледу исказа да ли студијски програм подстиче на даље учење (3.58), као и у погледу тога колико студијски програм омогућава повезивање знања из различитих области (3.72) и критичко мишљење (3.31). Високим оценама оцењен је рад библиотеке и информатичка опремљеност Факултета. Најмање задовољство дипломирани студенти исказују у погледу радног времена службе за студентска питања (3.53).

Из *Извештаја о резултатима студентске анкете за вредновање квалитета студијских програма мастер академских студија (у школској 2019/2020. и 2020/2021. години)*, произлази да студенти високим оценама оцењују исходе учење и квалитет наставног процеса. Веома високим оценама (5,00 и 4,73) студенти оцењују чињеницу да су критеријими за упис студената године унапред прописани и јавно објављени, а оценама 4,61 и 4,47 вреднована је информисаност о правима и обавезима које имају. Студенти позитивно оцењују студијски програм у смислу да подстиче повезивање знања из различитих области (оцене 4,33 и 4,39), а позитивно је вреднован и исказ да се кроз наставу подстиче вештина критичког размишљања и вредновања наставног садржаја (оцене 4,28 и 4,21). Квалитет уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса, студенти су у анкетама вредновали високим оценама – по анкетним параметрима од 4,32 до 4,81. Студенти су веома високим оценама оценили професионалност управе Факултета (оцене 4,78 и 4,80), као и однос ненаставног особља Факултета и сарадњу са радницима Рачунско-информационог центра (оцене у распону од 4,61 до 4,72). Радно време Студентске службе вредновано је високим оценама (4,61 и 4,80). У погледу вредновања квалитета простора и опреме, студенти наводе да су задовољни условима за рад (оцене 4,56 и 4,60), а из анкета произлази и став студената да Факултет поседује наставна средства за квалитетно обављање наставе (оцене 4,61 и 4,47). Рад Студентског парламента вреднован је оценама 3,40 и 4,28. Напоследку, везано за улогу студената у самовредновању и провери квалитета, студенти су вредновали исказ у којој су мери резултати вредновања квалитета наставе и наставног процеса доступни јавности (оцене 4,39 и 4,09), као и то колико мишљење студената исказано путем анкетирања утиче на унапређење наставног процеса (оцене 4,00 и 3,73). *Извештај о резултатима студентске анкете за вредновање квалитета студијских програма мастер академских студија (у школској 2021/2022. години)* показује да су студенти јако задовољни квалитетом студијских програма (оцене од 4,13 до 4,88). Студенти исказују задовољство у погледу библиотеке, информатичке и укупне опремљености Факултета, односом наставног и ненаставног особља, а најмање задовољство студенти су иказали у погледу исказа у којој мери су резултати вредновања наставе и наставног процеса доступни јавности (оцена 3,93).

Квантитативни показатељи квалитета студијских програма утврђују се на основу података из службене евиденције које, у виду годишњег извештаја, Одбору за квалитет доставља Служба за наставу и студентска питања. Наведени извештај садржи податке о: укупном броју уписаних студената на свим годинама студија у текућој и претходне 2 школске године, број и проценат дипломираних правника (у односу на број уписаних) у претходне три школске године у оквиру акредитованих студијских програма, као и просечно трајање студија у претходне три школске године.

У школској 2019/2020. години број уписаних бруцоша износио 349. У школској 2020/2021. години на прву годину основних академских студија уписало се укупно 336 студената, а исти број уписаних студената био је и у школској 2021/2022. години. У школској 2022/2023. на прву годину уписало се укупно 358 студената. Напоследку, у школској 2023/2024. на прву годину уписало се укупно 320 студената.

Подаци о броју студената и њиховом статусу на основним академским студијама у периоду од школске 2018/2019. године до данас – приказани су у табели у продужетку:

Школска година	1. Прва		1. Прва Укупно	2. Друга		2. Друга Укупно	3. Трећа		3. Трећа Укупно	4. Четврта			4. Четврта Укупно	СВЕ ГОДИНЕ Укупно
	1. Уписа	2. Обновио		1. Уписа	2. Обновио		1. Уписа	2. Обновио		1. Уписа	2. Обновио	3. Продужена година		
2018/2019	317	56	373	297	85	382	333	194	527	264	791	112	1167	2449
2019/2020	349	60	409	234	75	309	250	206	456	236	764	101	1101	2275
2020/2021	337	61	398	298	113	411	163	238	401	138	772	102	1012	2222
2021/2022	337	43	380	276	174	450	181	212	393	135	679	75	889	2112
2022/2023	358	80	438	196	198	394	190	201	391	142	655	77	874	2020
2023/2024	317	75	392	273	88	361	248	110	358	242	613	92	947	1968

У школској 2018/2019. години дипломирало је 169 студената. Остварена је просечна оцена 8,05, а просечна дужина студирања била је 6,44. У школској 2019/2020. години дипломирало је 140 студената. Остварена је просечна оцена 8,05, а просечна дужина студирања била је 6,75. У школској 2020/2021. години дипломирало је 145 студената. Остварена је просечна оцена 8,10, а просечна дужина студирања била је 6,41. У школској 2021/2022. години дипломирало је 139 студената. Остварена је просечна оцена 8,12, а просечна дужина студирања била је 6,82. У школској 2022/2023. години дипломирало је 125 студената. Остварена је просечна оцена 8,11, а просечна дужина студирања била је 7,03 година.

Мастер академске студије на Правном факултету Универзитета у Нишу имају три програма: (1) мастер права – општи смер, који је акредитован за упис 100 студената, (2) мастер права унутрашњих послова, који је акредитован за упис 50 студената и (3) мастер права информационих технологија, који је такође акредитован за упис 50 студената. На мастер права - општи смер, уписано је школске 2019/2020. године 59 студената (још 42 је обновило годину), школске 2020/2021. године 59 студената (још 55 је обновило годину), а школске 2021/2022. године уписан је 51 студент (још 52 је обновило годину), док је на мастер права унутрашњих послова школске 2019/2020. године уписан је 21 студент, (још 20 је обновило годину), школске 2020/2021. године 19 студената, (још 24 је обновило годину), а школске 2021/2022. године 29 студената. (још 16 је обновило годину) На мастер студије – смер информационе технологије у школској 2021/2022. години уписано је 25 студената. На мастер права - општи смер, уписано је школске 2022/2023.године 55 студената (још 62 је обновило годину), на мастер права унутрашњих послова школске 2022/2023. године уписан је 21 студент, (још 31 је обновио годину), а мастер студије – смер

информационе технологије у школској 2022/2023. години уписано је 11 студената (још 18 је обновило годину). Напослетку, на мастер права - општи смер, уписан је школске 2023/2024.године 61 студент, на мастер права унутрашњих послова школске 2023/2024. године уписана су 32 студента, а на мастер студије – смер информационе технологије у школској 2023/2024. години уписано је 16 студената.

Поред тога, Одбор за квалитет је дужан да прибави извештај Националне службе за запошљавање који садржи податке о броју дипломираних правника који се налазе на евиденцији Националне службе за запошљавање, просечној дужини трајања периода од дипломирања до првог запослења, као и о броју дипломираних правника који су се у току године запослили.

2. Студијски програм докторских академских студија

Садржина студијског програма докторских студија усклађена је са релевантним одредбама *Закона о високом образовању, Статута Универзитета у Нишу и Статута Факултета*. Структура и основни елементи наведених студијских програма утврђени су и *Правилником о докторским академским студијама права*, који је усклађен са Стандардима за акредитацију студијских програма докторских студија, предвиђених *Правилником о стандардима и поступку за акредитацију високошколских установа и студијских програма*, као и са *Правилником о квалитету*.

Факултет је компетентан, тј. има способност за извођење докторских студија на основу показатеља који се односе на научноистраживачки рад.

Научноистраживачки рад је основно право и обавеза наставника и сарадника Факултета, које се остварује индивидуалним истраживањима и стваралаштвом, као и преузимањем уговорних обавеза и ангажовањем на научноистраживачким пројектима. У складу са усвојеном стратегијом и програмом, научноистраживачки рад се организује и изводи у складу са трогодишњим и једногодишњим програмом научног рада на Факултету. Уз то, Факултет је и акредитован као научно-истраживачка установа, у складу са законом.

Способност Факултета за научноистраживачки рад се мери и на основу броја докторских дисертација и магистарских теза одбрањених на факултету из области за коју се студијски програм акредитује. Од оснивања Факултета до 31. децембра 2023. године на Факултету су одбрањене 132 докторске дисертације и 121 магистарска теза, чији укупан збир износи 252, што у односу према 8511 дипломираних студената износи 2.96 %. Наведену способност показује и однос броја наставника Факултета и броја наставника који су укључени у научно-истраживачке пројекте, јер је сваки наставник укључен у један или више пројеката. Уз све то, Факултет има закључене споразуме о сарадњи са 56 правосудних и других институција у земљи и са 37 образовних и других институција из иностранства.

Од укупно укупног броја наставника Факултета у сталном радном односу, двадесет наставника били су ментори у изради једног или већег броја доктората.

Правилник о квалитету и стандарди за акредитацију студијских програма докторских студија, које је донео Национални савет за високо образовање – обухватају стандарде квалитета студијских програма, њихову припрему и усвајање, доступност информација о студијским програмима, као и квалитативне и квантитативне показатеље на основу којих се процењује квалитет студијских програма. Поред тога, Правилником о квалитету предвиђају се и поступци за обезбеђење квалитета студијских програма.

Анализа студијског програма докторских академских студија права показује да испуњава све неопходне стандарде његовог квалитета, што значи да:

- има 180 ЕСПБ бодова, уз претходно остварени обим студија од најмање 300 ЕСПБ бодова на основним академским и мастер академским студијама;
- садржи све елементе утврђене Законом;
- има научно утемељење;
- курикулум студијског програма докторских студија има јасно дефинисану сврху и улогу у образовном систему (развој науке, критичког мишљења и образовање кадрова оспособљених да самостално воде оригинална и научно релевантна истраживања, као и да критички процењују истраживања других);
- сврха студијског програма докторских студија је јасно и недвосмислено формулисана и у складу је са основним задацима и циљевима Факултета;
- циљеви студијског програма докторских студија су дефинисани (постизање научних способности и академских вештина, развој креативних способности и овладавање специфичним практичним вештинама потребним за будући развој каријере) и усклађени са савременим правцима развоја одговарајуће научне дисциплине у свету и задацима и циљевима Факултета;
- савладавањем студијског програма докторских студија студент стиче опште и специфичне способности које су подређене квалитетном обављању стручне и научне делатности
- курикулум студијског програма докторских студија садржи листу и структуру обавезних и изборних предмета и њихов опис, као и докторску дисертацију као завршни део студијског програма докторских студија, која је самостални научни рад студента;
- постоји усклађеност студијског програма докторских студија са савременим светским токовима и стањем у области правних наука и упоредивост са студијским програмима докторских студија одговарајућих страних високошколских установа;
- Факултет уписује студенте на студијски програм докторских студија у складу са друштвеним потребама и потребама развоја науке, образовања, културе и својим ресурсима, с тим што се услови за упис студената на студијски програм докторских студија утврђују *Законом о високом образовању, Статутом Универзитета у Нишу, Статутом Факултета*, као и *Правилником о докторским академским студијама права*;
- услови и поступци који су неопходни за завршетак докторских студија и добијање дипломе одређеног нивоа образовања јасно су дефинисани,

уводним одредбама студијског програма и *Правилником о докторским академским студијама права*, усклађени су са циљевима, садржајима и обимом акредитовања студијских програма и учињени су доступним јавности објављивањем у „Билтену Правног факултета у Нишу“ бр. 222/15 и на Интернет страници Факултета <http://www.prafak.ni.ac.rs>;

- курикулуми студијског програма докторских студија и силабуси у оквиру програма утврђују да се оцењивање студената врши непрекидним праћењем рада студената и на основу поена стечених у испуњавању предиспитних обавеза и полагањем испита; докторска дисертација представља самостални научноистраживачки рад, који се оцењује на основу њеног научног доприноса.

У прилозима је дата структура студијског програма докторских студија и Интернет странице страних високошколских установа са упоредивим студијским програмима.

Анализа научне компетентности наставника ангажованих на докторским студијама и досадашњих резултата у менторском раду са магистрантима и докторантима показује да наставно особље има потребне научне квалификације за извођење студијског програма докторских студија.

За извођење студијског програма докторских академских студија права обезбеђени су одговарајући просторни, технички, библиотечки, информатички и други ресурси, примерени карактеру докторских студија и предвиђеном броју студената.

Студијски програм докторских академских студија права припрема се и усваја на начин предвиђен *Законом о високом образовању, Статутом Универзитета у Нишу и Статутом Факултета*. Предлог студијског програма утврђује Наставно-научно веће Факултета, с тим што у поступку припреме његовог предлога активно учествују наставници и сарадници Факултета, као и представници студената. Измене и допуне студијског програма усваја Наставно-научно веће на основу извештаја Одбора за квалитет и предлога катедри. На предлог Наставно-научног већа Факултета, наведене студијске програме усваја Сенат Универзитета у Нишу.

Учешће студената у осигурању и оцењивању квалитета студијског програма докторских академских студија права обезбеђено је тиме што су представници студената чланови Одбора за квалитет и осталих тела у систему осигурања квалитета. Студенти оцењују квалитет студијских програма и на седницама Студентског парламента, који је, поред осталог, надлежан да разматра питања у вези са осигурањем и оценом квалитета наставе, анализом ефикасности студирања, унапређењем мобилности студената и подстицањем њиховог научно-истраживачког рада.

Све информације о акредитованом студијском програму докторских академских студија права, условима и начинима његовог остваривања, као и о условима за стицање научног назива доктор наука у области „Право“, Факултет је учинио доступним студентима и јавности преко публикације коју редовно објављује у штампаном и електронском облику (интернет страница Факултета <http://www.prafak.ni.ac.rs>), најкасније даном објављивања конкурса за упис студената.

Наставници и сарадници су упознати са свим захтевима које, у оквиру студијског програма докторских академских студија права, докторска дисертација треба да испуни, посебно у оквиру њене академске методологије, формалних аспеката, практичне оријентације и критеријума оцењивања. Сви ти захтеви прописани су, најпре, *Правилником о докторским академским студијама права*, а затим, и посебним *Упутством за обликовање, објављивање и достављање докторских дисертација за дигитални репозиторијум Универзитета у Нишу*. Оба правна акта објављена су на сајту Факултета, односно Универзитета у Нишу, тако да су доступни наставницима, студентима и најширој јавности.

Правилником о квалитету предвиђени су стандарди квалитета студијског програма, као и поступци за обезбеђење квалитета. Статутом Факултета и Правилником о квалитету утврђени су поступци за припрему, усвајање, праћење и контролу студијског програма, као и процедуре за осавремењавање студијског програма.

Квалитативни показатељи квалитета студијских програма утврђују се испитивањем мишљења о квалитету студијских програма свих студената на студијском програму који Факултет организује, наставника и сарадника Факултета, дипломираних студената Факултета који се налазе у радном односу и оних који се налазе на евиденцији Националне службе за запошљавање („ранији студенти“), као и адвоката, представника правосудних органа, органа државне управе, привредних друштава, банака, осигуравајућих друштава и других послодаваца из окружења, као и службеника Националне службе за запошљавање. У претходном периоду квалитет студијског програма докторских академских студија права оцењивали су само студенти докторских студија.

Резултати анкетирања студената докторских студија Факултета показују да важећи студијски програм докторских академских студија права обезбеђује остваривање циљева који су дефинисани тим студијским програмом. Из *Извештаја о резултатима анкете за вредновање студијског програма докторских академских студија права* произлази закључак да су студенти задовољни квалитетом студијског програма. Студенти високом оценом вреднују чињеницу да су критеријуми за упис студената (године) унапред прописани и јавно доступни (оцена 4,58), а истом оценом вреднован је и исказ да студијски програм докторских студија мотивише на даље учење и усавршавање. Студенти сматрају да су исходи и циљеви студијског програма јасно дефинисани (4,92). Нешто нижом оценом (4,17) студенти оцењују властиту информисаност о правима и обавезама које имају. Високим оценама је вреднована садржина студијског програма докторских студија, могућност повезивања знања из различитих области (4,67), као и могућност критичког размишљања и вредновања (4,58). Када је реч о оцењивању квалитета уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса, студенти највишом оценом оцењују сајт Факултета и сарадњу са радницима Библиотеке (4,58). Студенти нешто нижом оценом (4, 25) оцењују опремљеност Библиотеке потребним бројем уџбеника и осталом литературом, као и чињеницу да Факултет обезбеђује студентима приступ интернет сервисима и електронским базама података (оцена 3,92). Студенти високим оценама (од 4, 57 до 4,83) вреднују квалитет управљања Факултетом и квалитет ненаставне подршке, а

високом оценом (4,75) је вреднован и квалитет простора и опреме. Осим тога, када је реч о улози студената у самовредновању и провери квалитета, студенти најнижу оцену (3,83) дају раду Студентског парламента, док високом оценом (4,58) оцењују чињеницу да им је омогућено учешће у вредновању Факултета путем анекте. Напошетку, вредновање исказа у којој мери су резултати вредновања наставе и наставног процеса доступни јавности те и у којој мери се прихвата мишљење студената – показује да би студенти желели да њихово мишљење више утиче на унапређење квалитета наставног процеса (оцена 4,00).

Квантитативни показатељи квалитета студијског програма докторских академских студија утврђују се на основу података из службене евиденције које, у виду годишњег извештаја, доставља Одбору за квалитет Служба за наставу и студентска питања. Наведени извештај садржи податке о: укупном броју уписаних студената на свим годинама студија у текућој и претходне 2 школске године, број и проценат дипломираних правника (у односу на број уписаних) у претходне три школске године у оквиру акредитованих студијских програма, као и просечно трајање студија у претходне три школске године.

Подаци о броју студената и њиховом статусу на докторским академским студијама у периоду од школске 2018/2019. године до данас – приказани су у табели у продужетку:

Школска година	1. Прва		2. Друга		3. Трећа		УКУПНО
	1. Уписао	2. Обновио	1. Уписао	2. Обновио	1. Уписао	2. Обновио	
2018/2019	15	1	15	6	11	37	85
2019/2020	14	1	9	4	10	39	77
2020/2021	8	6	9	6	5	36	70
2021/2022	14	3	10	5	7	38	77
2022/2023	18	2	10	3	10	39	82
2023/2024	6	1	15	6	10	44	82

У школској 2018/2019. години докторирала су 4 кандидата, а просечна дужина студирања била је 6,44. У школској 2019/2020. години докторирало је 6 кандидата, а њихова просечна дужина студирања била је 3,81. У школској 2020/2021. години докторирало је 5 кандидата, а њихова просечна дужина студирања била је 6,02. У школској 2021/2022. години докторирала су 3 кандидата, а просечна дужина студирања била је 9,18. У школској 2022/2023. години докторирала су 2 кандидата, а просечна дужина студирања била је 5,4 године.

б) SWOT анализа

Предности:

1. Дугогодишње академско наслеђе Факултета.+++
2. Високе научне и стручне компетенције наставног особља за извођење студијских програма на свим нивоима академских студија. +++

3. Усаглашеност студијских програма са савременим светским тековинама и стањем науке и струке у области права и упоредивост са студијским програмима одговарајућих страних високошколских установа. +++
4. Усаглашеност студијских програма са захтевима тржишта рада. +++

Слабости:

1. Оптерећеност студијског програма основних академских студија обавезом усвајања норми закона и других прописа. ++
2. Недовољна заступљеност правне технике у образовном процесу. ++

Могућности:

1. Већа сарадња са правосуђем и привредом у циљу повећања могућности за извођење практичне наставе. +++
2. Регионално повезивање високошколских установа у циљу размене искуства у побољшању квалитета студијских програма. ++
3. Повећање академске мобилности наставника и сарадника. ++
4. Успостављање тешње сарадње с Националном службом запошљавања у циљу праћења потреба тржишта. ++

в) Процена испуњености Стандарда 4 и предлог корективних мера:

На основу анализе студијских програма основних, мастер и докторских академских студија на Правном факултету, извршене према критеријумима утврђеним Правилником о стандардима и поступку за акредитацију високошколских установа и студијских програма, може се закључити да студијски програми основних, мастер и докторских академских студија на Правном факултету у Нишу испуњавају Стандард 4.

Измењени програми основних и мастер академских студија, као и нови програм докторских академских студија, резултат су критичког преиспитивања постојећих наставних програма и израз су настојања да се у пуној мери задовоље стандарди савременог правничког образовања. Приликом њиховог креирања, драгоцен путоказ били су ставови, мишљења, препоруке и сугестије које су поједине категорије испитаника дале изјашњавајући се о појединим аспектима квалитета студија.

г) Показатељи и прилози за стандард 4

[4.1. Закон о високом образовању, \(„Службени гласник РС“, бр. 88/2017, 73/2018...76/2023\)](#)

[4.2. Правилник о стандардима и поступку за акредитацију студијских програма \(„Службени гласник РС“, бр. 13/2019\)](#)

[4.3. Правилник о стандардима за самовредновање и оцењивање квалитета високошколских установа и студијских програма \(„Службени гласник РС“, бр. 13/2019\)](#)

- [4.4. Правилник о стандардима и поступку за спољашњу проверу квалитета високошколских установа \(„Службени гласник РС“, бр. 13/2019\)](#)
- [4.5. Правилник о стандардима и поступку за акредитацију високошколских установа \(„Службени гласник РС“, бр. 13/2019\)](#)
- [4.6. Правилник о квалитету, \(„Билтен ПФН“, бр. 104/2007298/2022 и 308/22\)](#)
- [4.7. Правилник о испитима, \(„Билтен ПФН“, бр. 290а/2021\)](#)
- [4.8. Правилник о основним и мастер академским студијама, \(„Билтен ПФН“, бр. 195/2018\)](#)
- [4.9. Правилник о мастер академским студијама права, \(„Билтен ПФН“, бр. 303/2022\)](#)
- [4.10. Правилник о докторским академским студијама права \(„Билтен ПФН“, бр. 313а/2023\)](#)
- [4.11. Статут Универзитета у Нишу, \(„Гласник“, бр. 8/2017, 6/2018, 7/2018, 2/2019, 3/2019, 4/2019, 3/2021 и 1/2024\)](#)
- [4.12. Статут Правног факултета у Нишу, \(„Билтен ПФН“, бр. 300/2022\)](#)
- [4.13. Одлука Сената Универзитета у Нишу о усвајању студијског програма основних академских студија од 04.03.2008.](#)
- [4.14. Одлука Сената Универзитета у Нишу о усвајању студијског програма дипломских академских студија од 04.03.2008.](#)
- [4.15. Одлука Сената Универзитета у Нишу о усвајању студијског програма докторских студија од 04.03.2008.](#)
- [4.16. Одлуке о акредитацији студијских програма из 2008. године \(Основне академске студије права бр. 612-00-154/4/2008-04 од 18. 08.2008. године; Дипломске академске студије права бр. 612-00-154/12/2008-04 од 03.10.2008. године; Докторске академске студије права, бр. 612-00-154/14/2008-04 од 03.10.2008. године\)](#)
- [4.17. Одлука Сената Универзитета у Нишу о изменама и допунама Студијског програма основних академских студија права бр. 8/16-01.006/11-008 06.09.2011. године](#)
- [4.18. Одлука Сената Универзитета у Нишу о изменама Студијског програма дипломских академских студија права 8/16-01-004/11-007 од 06.09.2011. године](#)
- [4.19. Одлука Сената Универзитета у Нишу о усвајању студијског програма докторских академских студија права од 2012. године 8/16-01-001/12-013 од 13.02.2012. године](#)
- [4.20. Одлука о акредитацији Студијских програма од 2013. године](#)
- [4.21. Одлука о акредитацији Факултета као научноистраживачке установе 021-01-17/49 од 14.09.2012. године](#)
- [4.22. Одлука о акредитацији високошколске установе број 612-00-00119/5/2018-03 од 25. 01. 2020. године](#)
- [4.23. Одлука о акредитацији студијског програма основних академских студија права број 612-01-00120/7/2018-03 од 25. 01. 2020. године](#)
- [4.24. Одлука о акредитацији мастер академских студија права — општи смер, број 612-00-00376/5/2019-03 од 19. 01. 2021. године](#)
- [4.25. Одлука о акредитацији мастер академских студија права — смер унутрашњих послова, број 612-00-00377/5/2019-03 од 29. 01. 2021. године](#)

- [4.26. Одлука о акредитацији мастер академских студија права - смер право информационих технологија, број 612-00-00068/5/2020-03 од 23. 04. 2021. године](#)
- [4.27. Одлука о акредитацији докторских академских студија права, број 612-00-00299/5/2020-03 од 12. 04. 2021. године](#)
- [4.28. Одлука о акредитацији основних струковних студија права, број 612-00-00238/9/2018-03 од 27. 12. 2019. године](#)
- [4.28.1 Одлука о укидању основних струковних студија](#)
- [4.29. Одлука о акредитацији специјалистичких студија права, број 612-01-00239/8/2018-03 од 25. 01. 2020. године](#)
- [4.30. Упутство за израду и одбрану мастер рада](#)
- [4.31. Упутство за обликовање, објављивање и достављање докторских дисертација за дигитални репозиторијум Универзитета у Нишу, Гласник Универзитета 5/2014](#)
- [4.32. Информатор за бруцоше 2019/20, 2020/21 и 2021/22, као и Информатор на Интернет страници](#)
- [4.33. Списак интернет адреса страних високошколских установа чији су студијски програми основних академских студија упоредиви са студијским програмом основних академских студија Правног факултета](#)
- [4.34. Списак интернет адреса страних високошколских установа чији су студијски програми дипломских академских студија упоредиви са студијским програмом дипломских академских студија Правног факултета](#)
- [4.35. Списак интернет адреса страних високошколских установа чији су студијски програми докторских студија упоредиви са студијским програмом докторских академских студија Правног факултета](#)
- [4.36. Потврда Правног факултета Универзитета у БАЊОЈ ЛУЦИ о подударности студијских програма](#)
- [4.37. Потврда Правног факултета „Јустинијан Први“ Универзитета „Свети Тирило и Методије“ у Скопљу о подударности студијских програма](#)
- [4.38. Потврда Правног факултета Универзитета Источно Сарајево](#)
- [4.39. Извештај о вредновању квалитета студијског програма основних академских студија од стране дипломираних студената Факултета](#)
- [4.40. Извештај о резултатима студентске анкете за вредновање квалитета студијских програма мастер академских студија](#)
- [4.41. Извештај о резултатима студентске анкете за вредновање квалитета студијских програма докторских академских студија](#)
- [Табела 4.1. Листа свих студијских програма који су акредитовани на високошколској установи од 2011. године са укупним бројем уписаних студената на свим годинама студија у текућој и претходне 2 школске године](#)
- [Табела 4.2. Број и проценат дипломираних студената \(у односу на број уписаних\) у претходне 4 школске године у оквиру акредитованих студијских програма](#)
- [Табела 4.3. Просечно трајање студија у претходне 4 школске године](#)

Стандард 5 КВАЛИТЕТ НАСТАВНОГ ПРОЦЕСА

Квалитет наставног процеса обезбеђује се кроз интерактивност наставе, укључивање примера у наставу, професионални рад наставника и сарадника, доношење и поштовање планова рада по предметима као и праћење квалитета наставе и предузимање потребних мера у случају када се утврди да квалитет наставе није на одговарајућем нивоу.

а) Опис стања, анализа и процена стандарда 5

Правни факултет Универзитета у Нишу посвећен је остваривању свих стандарда квалитета наставног процеса, оцењујући да ће се тиме укупан наставни процес на Факултету ускладити са европским стандардима, унапредити и објективизовати.

Статутом Факултета и Правилником о квалитету дефинисани су параметри и индикатори квалитета наставног процеса и педагошког рада наставника и сарадника, као и поступци за праћење, контролу, оцењивање и унапређивање наставног процеса и педагошког рада наставника и сарадника.

Статут Факултета предвиђа да се студије изводе према *Плану извођења наставе*, који усваја Наставно-научно веће, а којим се утврђује: 1) наставници и сарадници који ће изводити наставу према студијском програму; 2) места извођења наставе, у складу са дозволом за рад; 3) почетак и завршетак, као и временски распоред извођења наставе; 4) облици наставе (предавања, практична настава, семинари, вежбе, консултације, теренски рад, провера знања и др.); 5) начин полагања испита, испитни рокови и мерила испитивања; 6) попис препоручене литературе и 7) остале чињенице важне за уредно извођење наставе.

Правилник о квалитету предвиђа да се квалитет наставног процеса обезбеђује кроз: доношење и поштовање планова рада на предметима, интерактивност наставе, професионални рад наставника и сарадника, коректан и отворен однос према студентима, разумевање и уважавање потреба студената, поштовање различитих стилова учења и редовно праћење и вредновање рада студената током наставе. Исти правилник прописује да стандарди квалитета наставног процеса обухватају: 1) *стандарде квалитета планова рада (силабуса)*, 2) *стандарде квалитета наставе*, и 3) *стандарде квалитета оцењивања*.

Стандарди квалитета планова рада (силабуса)

За све предмете, у оквиру акредитованих студијских програма, осим сумарних силабуса, који чине *Књигу предмета*, постоје и детаљни планови рада, чији се квалитет обезбеђује доследним поштовањем правила о садржини, структури и форми плана рада, применом одговарајућих мера у случају непоштовања тих правила, као и доследним поштовањем правила о процедури разматрања, усвајања и измена плана рада.

Увидом у садржину планова рада, утврђено је да су силабуси сачињени у складу са Правилником о квалитету, тј. уз доследну примену правила о садржини, структури и форми плана рада. Сваки од силабуса има: назив предмета, статус и профил предмета, бодовну вредност предмета исказану у ЕСПБ, имена, презимена и академска звања свих наставника и сарадника на предмету, време пријема студената, локације кабинета, телефони у кабинетима и e-mail адресе наставника и сарадника, предуслове за упис предмета, кратак опис садржине и структуре предмета, обавезну и допунску литературу, облике наставе, методе рада студената током наставе (предиспитне активности), максимални и минимални број поена које доноси сваки облик предиспитних активности, критеријуми и мерила за оцену успешности студената у предиспитним активностима, као и сразмеру поена стечених предиспитним активностима и на завршном испиту у структури укупне оцене студента на предмету. Облици предиспитних активности студената, које се оцењују, утврђени су тако да њихово испуњење буде у функцији савлађивања наставног предмета и реално могућно. Планови рада садрже план предавања и вежби, са тематским јединицама по недељама (календар).

Силабуси за предмете акредитованих студијских програма са календаром (планом предавања и тематским јединицама по недељама), који су усклађени са потребама и могућностима студената, објављени су на интернет страници Факултета (<http://www.prafak.ni.ac.rs>).

Стандарди квалитета наставе

На почетку сваког семестра, у току једне школске године, продекан за наставу израђује план и распоред наставе (предавања и вежби). Распоред предавања и вежби израђује се уз претходне консултације са наставницима и сарадницима који ће изводити наставу у том семестру и уз максимално уважавање сугестија Студентског парламента, студента продекана и студентских организација које не чине Студентски парламент.

Распоред предавања и вежби за дати семестар обавезно се објављује на огласној табли Факултета и интернет страници Факултета. На исти начин се студенти обавештавају и о свим изменама у распореду предавања и вежби.

Правилник о квалитету предвиђа да стандарди квалитета наставе обухватају: стандарде квалитета у погледу садржине, метода и динамике предавања; стандарде квалитета у погледу садржине, метода и динамике

вежби; стандарде професионалног понашања наставника и сарадника; и стандарде професионалног односа међу наставницима и сарадницима.

У вези са стандардом квалитета садржине предавања и вежби наставник и сарадник су дужни да садржину наставе и вежби стално иновирају и усклађују са најновијим научним сазнањима и достигнућима. Предавања треба да покрију најмање 75% градива предвиђеног планом рада на предмету, да буду корисна за савладавање градива и полагање испита, као и да један њихов део буде посвећен примерима. И вежбе треба да су корисне за разумевање и савладавање градива и припрему испита, као и да се кроз вежбе појашњава материја из уџбеника и примењују и проверавају стечена знања. Метод одржавања предавања и вежби претпоставља да су наставник и сарадник за њих припремљени, да излажу разумљиво и јасно, да стимулишу критичко размишљање студената, да примењују интерактивне методе наставе, да стално унапређују своје педагошке и дидактичко-методичке способности, као и да прате, евидентирају и оцењују успех студената у остваривању предиспитних обавеза. Настава и вежбе изводе се према плану рада који је усвојен пре почетка наставе и познат је студентима, а у временским терминима предвиђеним планом рада, тј. да настава започне и заврши се на време.

Стандард професионалног понашања наставника и сарадника према студентима претпоставља да наставник, односно сарадник: уредно извршава своје наставне обавезе, да се пристојно понаша, да успоставља и одржава коректан однос са студентима, уз пуно поштовање личности и потреба студената, да стил његовог изражавања буде неутралан и професионалан, као и да његово излагање не садржи увредљиве и дискриминаторске изјаве према било којем појединцу или заједници. Наставник, односно сарадник не сме наставу злоупотребљавати у политичке или верске сврхе.

Стандард професионалног односа наставника и сарадника на истом предмету уређен је тако што се предвиђа да је наставник на предмету одговоран за извођење свих видова наставе на том предмету, с тим што у случају више наставника на истом предмету, одговорност за извођење наставе има наставник са највишим звањем.

Стандарди професионалног односа наставника и сарадника према студентима утврђени су *Кодексом професионалне етике* Универзитета у Нишу. Кодексом је предвиђено предузимање корективних мера и санкционисање у случајевима неетичког понашања наставника и сарадника. Поступак утврђивања оговорности и изрицање мера поверено је Етичком комитету Универзитета у Нишу, чији је рад регулисан *Пословником о раду Етичког комитета*. Ови општи акти јавно су доступни на сајту Универзитета.

Обезбеђење и унапређивање квалитета наставног процеса остварује се различитим поступцима, као што су: упознавањем студената са обавезом праћења наставе и структуром предиспитних активности предвиђеним планом рада, вођењем дневника рада, редовним праћењем извођења наставе и контролом и вредновањем квалитета свих облика наставног рада наставника и сарадника, као и предузимањем одговарајућих корективних мера. Од свих тих поступака, посебно се истиче дужност наставника и сарадника да воде Наставни дневник рада и електронску евиденцију о одржаним часовима.

Наставни дневник рада, који је јединствен за сваки предмет, намењен је евиденцији свих студената (име, презиме и број индекса), њихових предиспитних активности, поена које су на основу сваке предиспитне активности остварили, поена које су остварили на завршном испиту, као и евиденцији њихових коначних оцена. Служба за наставу и студентска питања дужна је да, у ту сврху, пре почетка наставе, сваком наставнику распоређеном на одређеном предмету, достави списак студената који су уписали тај предмет.

Контрола квалитета наставе обухвата контролу одржавања наставе према плану извођења наставе на студијском програму и плану рада на предмету и контролу квалитета облика, садржине и метода наставе. Контрола одржавања наставе према усвојеном плану остварује се контролом уписивања часова, упоређивањем података из електронске базе за упис одржаних часова предавања и вежби и Плана извођења наставе и плана рада на предмету, као и анкетирањем студената.

Поступајући по препоруци Државне ревизорске институције, Правни факултет у Нишу је донео Правилник о нормативима за радне обавезе наставника и сарадника Правног факултета Универзитета у Нишу. У складу са овим Правилником, од марта 2019. године, упис часова врши се преко апликације, доступне на сајту факултета. Наставници и сарадници током семестра воде евиденцију одржане наставе (предавања, вежбе, консултативна настава). До 5. у месецу, сваки наставник/сарадник је дужан да достави извештај о раду за претходни месец. На основу овако поднетих индивидуалних извештаја сачињава се збирни извештај о одржаној настави, за сваки семестар. Комисија за праћење и унапређивање студирања, након разматрања извештаја, упућује га Одбору за квалитет и Наставно-научном већу Факултета на усвајање.

Из разматраних и усвојених *извештаја о одржаној настави на основним академским студијама* (Извештаји о одржаној настави, јесењем семестру школске 2019/2020. године, пролећном семестру школске 2019/2020. године, јесењем семестру школске 2020/2021. године, пролећном семестру школске 2020/2021. године, јесењем семестру школске 2021/2022. године, пролећном семестру школске 2021/2022. године, јесењем семестру школске 2022/2023. године и пролећном семестру школске 2022/2023. године), као и из увида у електронски дневник рада, произлази да часове предавања и вежби наставници и сарадници одржавају и уписују према утврђеном распореду, али да у електронски дневник рада, по правилу, не уписују податке о тематским јединицама које су обрађене.

Један од метода контроле остваривања планова рада на предметима је и анкетирање студената, преко којег се проверава да ли су планови рада реализовани онако како су утврђени. Време анкетирања, анализа резултата анкете и начин поступања у случајевима одступања од плана рада на предмету које је веће од 30%, регулисани су Правилником о квалитету.

Контрола квалитета садржине и метода наставе врши се на основу резултата студентског вредновања наставног рада наставника и сарадника путем анонимног анкетирања студената, које се спроводи сваке године посебно за сваки наставни предмет и за сваког наставника и сарадника са предмета.

На Факултету се редовно проводи анкетирање студената о вредновању педагошког рада наставника и сарадника, два пута у току године, из чега произлази да је у периоду који је обухваћен овом извештајем – сачињено и од надлежних органа Факултета усвојено укупно 8 извештаја о резултатима студентске анкете о вредновању наставног процеса. Анкетирање студената било је добровољно и анонимно.

У јесењем семестру школске 2019/2020. године проведено је анкетирање студената за вредновање педагошког рада наставника и сарадника. *Извештај о резултатима студентске анкете за вредновање педагошког рада наставника и сарадника* показује да је у анкетирању учествовало 378 студената. Анкетом о квалитету наставног особља обухваћено је 27 наставника и сарадника који су изводили наставу у јесењем семестру школске 2019/2020. године. Од тог броја, тринаест наставника или сарадника оцењено је одличном просечном оценом. Највеће задовољство студенти су показали чињеницом да се настава одвија према унапред утврђеном распореду (4.58) и припремљеношћу наставника и сарадника за наставу (4.56). Не постоје већа одступања у оцењивању ни у погледу осталих параметара, а студенти највише замерки имају на неуважавање њихових обавеза приликом одређивања термина за проверу знања (4.27).

Извештај о резултатима студентске анкете за вредновање педагошког рада наставника и сарадника у пролећном семестру школске 2019/2020. године показује да су све наставнике и сараднике Факултета студенти веома позитивно оценили. У анкетирању је учествовало 159 студената. Анкетом о квалитету наставног особља обухваћено је 28 наставника и сарадника који су изводили наставу у пролећном семестру школске 2019/2020. године. Од тог броја, деветнаест наставника или сарадника оцењено је одличном просечном оценом. Највеће задовољство студенти су показали припремљеношћу наставника и сарадника за наставу (4.76) и чињеницом да се настава одвија према унапред утврђеном распореду (4.77), а највише замерки студенти имају у односу на околност да се њихове обавезе довољно не уважавају приликом одређивања термина за проверу знања.

Анкетирање студената о квалитету педагошког рада наставника и сарадника проведено је и у јесењем семестру школске 2020/2021. године. Анкетом о квалитету наставног особља обухваћено је 25 наставника и сарадника који су изводили наставу у јесењем семестру школске 2020/2021. године. Од тог броја, осам наставника или сарадника оцењено је одличном просечном оценом, где ниједног није оценило више од троје студената. Највеће задовољство студенти су показали припремљеношћу наставника и сарадника за наставу (4.29). Не постоје већа одступања у оцењивању ни у погледу осталих параметара, а студенти највише замерки имају на подстицање активног учешћа у настави (3.64). Претпоставка је да је ово последица одржавања наставе онлајн, која отежава дискусију и не даје студентима довољно простора да искажу своје знање.

Анкетирање студената о квалитету педагошког рада наставника и сарадника обављено је и у пролећном семестру 2020/2021. године. Анкетом је обухваћено 26 наставника и сарадника који су држали наставу у пролећном семестру школске 2020/21. године. Од тог броја 19 наставника је оцењено одличном оценом (изнад 4,50). Највеће задовољство студенти су исказали

припремљеношћу наставника и сарадника за наставу (просечна оцена 4,78) и чињеницом да се настава одвија према унапред утврђеном распореду (4,83).

Извештај о резултатима студентске анкете за вредновању педагошког рада наставника и сарадника у јесењем семестру школске 2021/2022. године показује да је у анкетирању учествовало 342 студента. Анкетом о квалитету наставног особља обухваћено је 27 наставника и сарадника који су изводили наставу у јесењем семестру школске 2021/2022. године. Од тог броја, само два наставника и сарадника оцењено је врло добром оценом, а остали су оцењени одличном оценом, при чему је број попуњених анкета био веома мали. Највеће задовољство студенти су показали припремљеношћу наставника и сарадника за наставу (4.78). Не постоје већа одступања у оцењивању ни у погледу осталих параметара, а студенти највише замерки имају на подстицање активног учешћа у настави (3.64). Претпоставка је да поменуте замерке представљају последицу одржавања наставе онлајн, која отежава дискусију и не даје студентима довољно простора да искажу своје знање.

Извештај о резултатима студентске анкете за вредновању педагошког рада наставника и сарадника у пролећном семестру школске 2021/2022. године показује да су све наставнике и сараднике Факултета студенти веома позитивно оценили. Анкетом о квалитету наставног особља обухваћена с 22 наставника и сарадника који су изводили наставу у пролећном семестру школске 2021/2022. године. Од тог броја, чак двадесет наставника или сарадника оцењено је одличном просечном оценом. Највеће задовољство студенти су показали припремљеношћу наставника и сарадника за наставу (4.97) и чињеницом да се настава одвија према унапред утврђеном распореду (4.95), а не постоје већа одступања ни у погледу других параметара. И ако су имали могућност, студенти нису вредновали рад појединих наставника и сарадника.

У јесењем семестру школске 2022/2023. године проведено је анкетирање студената за вредновање педагошког рада наставника и сарадника. *Извештај о резултатима студентске анкете за вредновање педагошког рада наставника и сарадника* показује да је у анкетирању учествовало 230 студената. Анкетом о квалитету наставног особља обухваћено је 27 наставника и сарадника који су изводили наставу у јесењем семестру школске 2022/2023. године. Од тог броја, чак 25 наставника или сарадника оцењено је одличном просечном оценом. Највеће задовољство студенти су показали чињеницом да се настава одвија према унапред утврђеном распореду (4.76) и припремљеношћу наставника и сарадника за наставу (4.76). Не постоје већа одступања у оцењивању ни у погледу осталих параметара, а студенти највише замерки имају на неуважавање њихових обавеза приликом одређивања термина за проверу знања (4.57).

Извештај о резултатима студентске анкете за вредновању педагошког рада наставника и сарадника у пролећном семестру школске 2022/2023. године показује да су све наставнике и сараднике Факултета студенти веома позитивно оценили. Анкетом о квалитету наставног особља обухваћена су 24 наставника и сарадника који су изводили наставу у пролећном семестру школске 2022/2023. године. Од тог броја, 21 наставник или сарадник оцењени су одличном просечном оценом. Највеће задовољство студенти су

показали припремљеношћу наставника и сарадника за наставу (4.91) и чињеницом да су њихова излагања јавна и разумљива (4.86). И ако су имали могућност, студенти нису вредновали рад појединих наставника и сарадника.

Из свих дојакошњих извештаја о анкетирању педагошког рада наставника и сарадника, посебно из рубрике коментари студената, произилази да није било негативних коментара у односу на коректан однос наставника и сарадника према студентима, као ни у односу на њихово пристojно понашање. Исто тако, ни у једном коментару се не помињу увредљиве и дискриминаторне изјаве наставника и сарадника, нити било каква злоупотреба наставе у политичке или верске сврхе.

Имајући у виду да је настава током епидемије изазване вирусом COVID-19 по правилу одржавана путем електронских платформи (период од марта 2020. године до 31. маја 2022. године), важно је нагласити да је Правни факултет Универзитета у Нишу успешно реализовао све наставне и предиспитне активности предвиђене студијским програмима. Обезбеђене су све неопходне претпоставке за технички беспрекорну комуникацију између професора и студената, а сви наставници и сарадници Факултета су током онлајн наставе похађали обуке за коришћење електронских платформи, следствено чему је достигнут висок степен дигиталне компетентности наставника и сарадника Факултета. У другом семестру школске 2021/2022. године настава на Факултету одржана је веома успешно, према комбинованом моделу, који је подразумевао право студента да изабере облик учествовања на часовима предавања и вежби (уживо или онлајн). Осим тога, наставници Факултета похађали су обуку "Workshop improving online teaching", која је одржана у периоду од 26. октобра до 17. новембра 2020. године, под покровитељством Европског института у Сарбрикену. Напоследку, један број наставника Факултета похађао је обуку за држање наставе на енглеском језику: "English as a method of instruction". У питању је вишенедељна обука која је током 2019. и 2021. године одржана на Универзитету у Нишу.

Стандарди квалитета оцењивања

Полагање испита на Факултету уређено је *Правилником о квалитету и Правилником о испитима*.

Правилник о квалитету садржи, најпре, општа правила о оцењивању, при чему се посебно наглашава да оцењивање мора бити објективно и непристрасно, као и учестало и организовано. Посебно се уређују време оцењивања, облик завршног испита, правила полагања завршног испита, број и начин полагања завршног испита, као и приговор на оцену и поступак по приговору на оцену. Обезбеђење квалитета у оцењивању студената остварује се редовним праћењем и контролом квалитета у оцењивању и резултата у оцењивању. Контрола квалитета у оцењивању остварује се контролом наставних дневника рада и вредновањем квалитета оцењивања путем анонимног оцењивања од стране студената, док се контрола резултата у оцењивању, односно пролазности на испитима врши на основу података (извештаја) о резултатима оцењивања, односно пролазности на испитима студената, које по окончању октобарског испитног рока доставља Рачунски центар.

Правилником о испитима, који је усклађен и са одговарајућим актом Универзитета у Нишу, ближе су уређени календар испита, листа испитних питања, пријава и полагање испита, недозвољено понашање студената на испиту, оцена на испиту, а нарочито право студента или наставника да захтевају да се испит полаже пред испитном комисијом (после три неуспела полагања истог испита), право студента да тражи полагање испита пред изабраним испитивачем (после 3 (три) неуспешна полагања истог испита на предмету где постоји само један наставник), право студента да у року од 36 сати од добијања оцене поднесе приговор на добијену оцену, као и право студента да, до краја школске године у којој је испит положен, захтева поништење оцене и поновно полагање испита. На крају је уређено и право испитивача или члана испитне комисије да се изузме од испита.

Контрола квалитета у оцењивању путем контроле наставних дневника рада не може се у потпуности остварити, јер сви наставници не воде уредно наставне дневнике рада, док је контрола квалитета у оцењивању путем анонимног анкетања дипломираних студената обављана приликом поделе диплома. Поред тога, Служба за наставу и студентска питања је у претходном периоду сачињавала извештаје о резултатима оцењивања, односно пролазности на испитима студената, који су били разматрани на седницама Одбора за квалитет и Наставно-научног већа.

Рачунски центар сачињава годишње *извештаје о резултатима оцењивања, односно пролазности студената на испитима*, и то: за 2019/2020, 2020/2021, 2021/2022. и за 2022/2023. школску годину. Анализа резултата оцењивања, односно пролазности студената на испитима показује да је пролазност студената на изборним предметима, који чине 1/3 предмета, веома висока (између 80-100%), као и да је пролазност студената на највећем броју преосталих предмета била изнад 50%. Одбор за квалитет је дужан да евидентира пролазност на предметима која је испод 40%, а посебна пажња се посвећује предметима са просечном пролазношћу испод 30%. Одбор за квалитет разматра поједине случајеве слабије пролазности, али и случајеве где је, упркос релативно високој пролазности на испиту, веома мали број студената положио испит, при чему Одбор за квалитет одговарајућим катедрама и Наставно-научном већу предлаже мере за остваривање веће пролазности на појединим испитима.

Извештај о резултатима оцењивања, односно пролазности на испитима у школској 2019/2020. години студената који су студирали по новом студијском програму показује да је пролазност испод 40% забележена код једног наставника на предмету Увод у грађанско право и стварно право-33,33%. Пролазност испод 30% остварена је код једног наставника на предмету Увод у грађанско и стварно право 25,76% и код једног наставника на предмету Међународно приватно право-29,01%.

Извештај о резултатима оцењивања, односно пролазности на испитима у школској 2020/2021. години показује да је пролазност испод 40% код студената који су студирали по новом студијском програму забележена код једног наставника на предмету Увод у грађанско право и стварно право - 39,72%, код једног наставника на предмету Грађанско процесно право 37,56% и код једног наставника на предмету Трговинско право-39,55%, при чему је

пролазност нижа од 30% забележена само код једног наставника на предмету Увод у грађанско и стварно право-21,43%.

Извештај о резултатима оцењивања, односно пролазности на испитима у школској 2021/2022. години студената који су студирали по новом студијском програму показује да је пролазност испод 40% забележена код једног наставника на предмету Грађанско процесно право - 31,68%. Пролазност испод 30% остварена је код једног наставника на предмету Кривично право - 29,88% и код једног наставника на предмету Увод у грађанско право и стварно право - 20,83%.

Извештај о резултатима оцењивања, односно пролазности на испитима у школској 2022/2023. години студената који су студирали по новом студијском програму показује да је пролазност испод 40% забележена код једног наставника на предмету Грађанско процесно право - 37,34% и код једног наставника на предмету Увод у грађанско право и стварно право - 30,00%. Пролазност испод 30% остварена је код једног наставника на предмету Кривично право - 28,23%.

С обзиром на то да је у претходном периоду готово занемарљив број студената захтевао комисијско испитивање, односно полагање испита пред изабраним испитивачем, основано се може претпоставити да је већина наставника оцењивање на испиту обављала објективно и непристрасно.

б) SWOT анализа

Предности:

1. Компетентност и искуство наставника и сарадника у образовном раду.+++
2. Примена савремених наставних метода, усклађених са захтевима исхода учења.+++
3. Висока мотивисаност већине наставника и сарадника за унапређивање квалитета наставног процеса.+++
4. Редовна информисаност студената о свим сегментима наставе. +++

Слабости:

1. Оптерећеност наставног процеса великим бројем испитних рокова.+
2. Недовољна иницијатива студената у предлагању корективних мера за обезбеђење квалитета наставног процеса и услова рада.++

Могућности:

1. Развијање облика наставе, базиране на савременим технологијама.++
2. Стимулисати присуство и активност студената на настави.+++

Опасности:

1. Недовољност материјалних средстава за реализацију неких наставних активности и материјални положај студената.++

в) Процена испуњености Стандарда 5 и предлог корективних мера:

На основу претходно изнетих чињеница и докумената у прилогу може се закључити да је на Правном факултету Универзитета у Нишу испуњен Стандард 5.

Нови студијски програми, нови режим студија и полагања испита, правила о праћењу и оцењивању успеха студената у предиспитним активностима и друга правила у погледу извођења наставе, пружају предуслове за задовољавајући квалитет наставе и већи успех студената у студирању.

При томе, Факултет треба да у наредном периоду пружи организовану подршку наставницима и сарадницима ради унапређења њихових педагошких способности, посебно за примену интерактивних облика рада и адекватно праћење рада студената и оцењивање њихових знања и вештина.

г) Показатељи и прилози за стандард 5

[5.1. Статут Универзитета у Нишу \("Гласник", бр. 8/2017, 6/2018, 7/2018, 2/2019, 3/2019, 4/2019, 3/2021 и 1/2024бр. 8/2017\)](#)

[5.2. Статут Правног факулета Универзитета у Нишу \(„Билтен ПФН“, бр. 300/2022\)](#)

[5.3. Правилник о квалитету \(„Билтен ПФН", бр. 104/2007, 298/2022 и 308/22\)](#)

[5.4. Кодекс професионалне етике Универзитета у Нишу \(“Гласник“, број 4/2010\)](#)

[5.5. Правилник о испитима \(„Билтен ПФН“, бр. 290а/2021\)](#)

[5.6. Извештаји о одржаној настави на основним академским студијама у јесењем семестру школске 2019/2020. године, пролећном семестру школске 2019/2020. године, јесењем семестру школске 2020/2021. године, пролећном семестру школске 2020/2021. године, јесењем семестру школске 2021/2022. године, пролећном семестру школске 2021/2022. године, јесењем семестру школске 2022/2023. године, пролећном семестру школске 2022/2023. године](#)

[5.7. Извештаји о резултатима студентске анкете за вредновање педагошког рада наставника и сарадника у јесењем семестру школске 2019/2020. године, пролећном семестру школске 2019/2020. године, јесењем семестру школске 2020/2021. године, пролећном семестру школске 2020/2021. године, јесењем семестру школске 2021/2022. године, пролећном семестру школске 2021/2022. године, јесењем семестру школске 2022/2023. године, пролећном семестру школске 2022/2023. године](#)

[5.8. Извештаји о резултатима оцењивања, односно пролазности студената на испитима, и то: за школску 2019/2020, 2020/2021, 2021/2022. и 2022/2023. годину](#)

[5.9. Распоред предавања и вежби, по семестрима, од октобра 2019, фебруара 2020, октобра 2020, фебруара 2021, октобра 2021, фебруара 2022, октобра 2022 .и фебруара 2023. године](#)

Стандард 6

КВАЛИТЕТ НАУЧНОИСТРАЖИВАЧКОГ И СТРУЧНОГ РАДА

Високошколска установа непрекидно ради на подстицању, обезбеђењу услова, праћењу и провери резултата научноистраживачког, уметничког и стручног рада и на њиховом укључивању у наставни процес.

а) Опис стања, анализа и процена стандарда 6

Правни факултет Универзитета у Нишу од самог оснивања организује, прати и подстиче научно-истраживачки рад и стратешки је опредељен да перманентно повезује и остварује јединство образовне, научноистраживачке и стручне делатности. На тај начин, Факултет доприноси развоју друштва знања, решавању актуелних друштвених проблема и проблема у функционисању правног система. Уз то, Факултет доприноси развоју науке и научног стваралаштва, унапређивању правничког образовања и правне струке, остваривању принципа учења током читавог живота, развоју и усавршавању научног подмлатка, укључивању студената у научно-истраживачки рад, промовисању Факултета као националног и регионалног центра основних, развојних и примењених истраживања у области друштвено-хуманистичких наука. Поврх тога, развојем научноистраживачке делатности остварује сеповезивае Факултета са научним и другим институцијама у земљи и у иностранству, ради размене знања и искустава и рада на заједничким пројектима и стварање бољих материјалних услова за рад и развој Факултета.

Одлуком Одбора за акредитацију научноистраживачких организација бр. 660-01-00002/22 од 12.07.2016. године, на основу *Закона о научноистраживачкој делатности и Правилника о вредновању научноистраживачког рада и поступку акредитације института, интегрисаних универзитета, факултета и центара изузетних вредности, Факултет је акредитован* као државни факултет у области друштвених наука: право – за обављање научноистраживачке делатности. Након тога, Одлуком Комисије за акредитацију и проверу квалитета Националног тела за акредитацију и проверу квалитета у високом образовању – број 612-00-00119/5/2018-03 од 25. 01. 2020. године, Факултет је акредитован као високошколска научноистраживачка установа.

Научноистраживачки рад Факултета одвија се у оквиру Центра за правна и друштвена истраживања. Стручни орган Центра је Научно веће, а њихова овлашћења регулисана су *Статутом Факултета и Правилником о раду Центра за правна и друштвена истраживања.*

Квалитет научноистраживачког рада остварује се обезбеђивањем услова за научно-истраживачки рад, утврђивањем и доследним остваривањем стандарда у погледу квантитета и квалитета научноистраживачког рада

наставника и сарадника и утврђивањем и остваривањем етичких стандарда у научноистраживачком раду.

Обезбеђење услова за научноистраживачки рад остварује се, пре свега, утврђивањем и остваривањем развојне политике, стратегије и планова научно-истраживачког и стручног рада. Факултет усваја, на годишњем нивоу, план научно-истраживачког рада, План развоја и усавршавања научног подматка, план рада Центра за правна и друштвена истраживања, као и план рада Центра за публикације. Сви наведени плански акти усклађени су са стратегијом научног и стручног рада, којом се одређују правци развоја научноистраживачке и стручне делатности Факултета. У том контексту, Факултет је донео и петогодишње *Програме научноистраживачког рада Правног факултета Универзитета у Нишу за период 2016-2020. и 2020-2025. године*, петогодишњи *Програм развоја научноистраживачког подматка Правног факултета Универзитета у Нишу за период 2016-2020. и 2020-2025. године*, као и *План научног и стручног усавршавања научног подматка Правног факултета Универзитета у Нишу за школску 2019/2020, 2020/2021, 2021/2022. и 2022/2023. годину*.

Факултет подстиче и стимулише научноистраживачки и стручни рад и научну продукцију наставника и сарадника тако што у границама својих финансијских могућности обезбеђује литературу, приступ базама података, као и рачунарску и другу опрему која је неопходна за научноистраживачки и стручни рад. Уз то, Факултет има и посебан фонд за научно и стручно усавршавање и презентовање резултата рада својих научних истраживача на научним скуповима у земљи и у иностранству, као и посебан фонд за објављивање резултата научноистраживачког рада (*Правилник о научном и стручном усавршавању запослених на Правном факултету у Нишу*).

Резултате индивидуалног и колективног научноистраживачког и стручног рада Факултет објављује, како би их учинио доступним правничкој и широј јавности и на тај начин утицао на развој правне науке и струке. Научне публикације објављују се у оквиру Центра за публикације, чија је делатност уређена *Правилником о раду Центра за публикације*. Издавачки савет Центра за публикације, у складу са утврђеним приоритетима Факултета и финансијским могућностима, доноси годишњи *Издавачки план*. Факултет је издавач двају научних часописа. То су: (1) Зборник радова Правног факултета у Нишу и (2) Правни хоризонти. Зборник радова Правног факултета у Нишу објављује се континуирано од 1962. године и поседује високу категорију М51 (за 2019. имао је и категорију М 24). Објављено је 100 свезака часописа. Почев од 2018. године, Факултет издаје и научни часопис "Правни хоризонти", који тренутно ужива категорију М52. Објављено је 7 свезака часописа.

Факултет, према годишњем плану рада, организује научне и стручне скупове, при чему стручну и техничку подршку у обављању уређивачких, рецензентских и организационих послова пружају надлежни органи Центра за правна и друштвена истраживања, као и повремена радна тела (уређивачки одбори, организациони одбори и сл.).

Научно-истраживачки рад на Факултету обавља се у складу са универзалним принципима добре научне праксе, која подразумева да се научна истраживања спроводе у складу са најновијим научним достигнућима, да се

радови других аутора коректно цитирају, да се резултати истраживања презентују на начин који обезбеђује њихову проверу и да се критичност и егзактност, као битне карактеристике научног рада, примењују у свим фазама научноистраживачког рада. Сви наставници и сарадници дужни су да поштују принципе добре научноистраживачке праксе, а Факултет је дужан да младе сараднике упозна са принципима добре научне праксе одмах по заснивању радног односа. Факултет је усвојио *Етички кодекс научноистраживачког рада*, којим су утврђени етички стандарди у обављању научноистраживачке делатности на Факултету, облици недозвољених понашања у научноистраживачком раду, санкције и академске мере у случају недозвољеног понашања, као и поступак у коме се оне изричу.

Наставници и сарадници Факултета који су засновали радни однос са пуним радним временом дужни су да одговарајући део свог радног времена посвете свом научном и стручном усавршавању, научноистраживачком раду, писању уџбеника и другог наставног материјала и усавршавању научног подмлатка. Планом научноистраживачког рада Факултета утврђује се минималан број научних и стручних радова које је наставник, односно сарадник дужан да објави у току академске године, као и минимални број научних и стручних скупова на којима треба да учествује.

Квалитет научноистраживачког и стручног рада обезбеђује се контролом спровођења развојне политике, стратегије и усвојених планова научноистраживачког и стручног рада и њиховим кориговањем, евидентирањем и вредновањем резултата научноистраживачког рада наставника и сарадника у циљу утврђивања и праћења њихове научне компетенције, доследном применом правила о рецензирању научних радова, као и вредновањем научноистраживачког и стручног рада наставника и сарадника у поступку избора у звања.

Контрола спровођења развојне политике, стратегије и планова рада врши се на крају сваке академске године, кроз контролу реализације планова рада факултетских центара, кроз контролу реализације индивидуалних планова рада и контролу укупног научноистраживачког и стручног рада.

Факултет, преко својих органа и центара, континуирано прати и вреднује резултате научноистраживачког и стручног рада наставника и сарадника, разматрањем њихових извештаја и утврђивањем научне и стручне компетенције наставника и сарадника, што се обавља у складу са *Правилником о критеријумима и поступку за систематско праћење и оцењивање обима и квалитета научноистраживачког рада*.

Системска евиденција података о научно-истраживачком раду наставника и сарадника доступна је преко апликације НПАО (Научне публикације и ументичке референце академског особља), која је у надлежности Универзитета у Нишу. Наведена евиденција је доступна на следећој адреси: <https://www.npao.ni.ac.rs/pravni-fakultet>. Резултати научноистраживачког рада који су сакупљени путем апликације НПАО представљају једну од кључних показатеља успеха и квалитета рада истраживача који су запослени на Правном факултету Универзитета у Нишу.

Подаци о научно-истраживачком раду наставника и сарадника доступни су и у оквиру новоуспостављеног портала Е-наука, који остварује целодржавну заступљеност.

Наставници и сарадници Факултета дужни су да, на почетку сваке академске године, својој Катедри и Центру за правна и друштвена истраживања поднесу извештај о планираним активностима на пољу научно-истраживачког и стручног рада. Такође, наставници и сарадници дужни су да, на крају сваке академске године, својој Катедри и Центру за правна и друштвена истраживања поднесу извештај о реализованом научноистраживачком раду. Уз извештај о научном и стручном раду, наставник, односно сарадник, дужан је да поднесе прилоге којима документује свој научни и стручни рад.

У оквиру Центра за правна и друштвена истраживања формирана је Комисија за праћење резултата научног и стручног рада наставника и сарадника, која сваке године, на основу података из годишњих извештаја наставника и сарадника о научно-истраживачком раду, врши категоризацију радова, утврђује број бодова за сваки облик рада, као и укупан број бодова на основу којих се утврђује научна компетенција наставника и сарадника. Комисија, у складу са одредбама Правилника о квалитету, припрема годишњи извештај о резултатима научно-истраживачког рада, који доставља катедрама, декану за наставу, Наставно-научном већу и Одбору за квалитет.

Сви радови настали као резултат научноистраживачког рада наставника и сарадника, као и сви радови са научних и стручних скупова, које објављује Факултет, подлежу поступку рецензирања који је анониман, с тим што рад може бити објављен само ако има две позитивне рецензије.

Поступак за утврђивање добре научне праксе спроводе надлежни органи Факултета, у складу са одредбама Етичког кодекса научноистраживачког рада.

Факултет је од оснивања, самостално или у сарадњи са другим установама у земљи и иностранству, реализовао низ научно-истраживачких пројеката, који су дали значајан допринос развоју правне науке.

Наставници и сарадници Факултета учествују као истраживачи на већем броју националних, регионалних и међународних пројеката.

Факултет је самостално реализовао два пројекта, и то:

1. *Усклађивање права Србије са правом Европске уније*, који је финансирао Правни факултет Универзитета у Нишу. Овај пројекат реализован је у периоду од 1. јануара 2013. године до 31. децембра 2020. године и
2. *Заштита људских и мањинских права у европском правном простору*, (бр. 179046), носилац Пројекта Правни факултет Универзитета у Нишу, који финансира Министарство просвете и науке Републике Србије, период 2011–2019. године.

Факултет је председавао мрежи правних факултета југоисточне Европе, а у оквиру поменуте мреже, Факултет је остварио бројне активности:

1. EU Cluster of Excellence in EU and International Law, 2015–2018;

2. SEE Law Journal, January 2014, November 2014 and third edition 2015/16;

3. Пројекат “Reflecting ethnic heterogeneity and tolerance towards national minorities in legal education in South East Europe and Germany”, финансиран у оквиру DAAD call “DIALOGUE IN HIGHER EDUCATION WITH THE COUNTRIES OF THE WESTERN BALKANS 2016-2017”. Овај пројекат финансирала је Немачка организација за академску размену, The German Academic Exchange Service (DAAD);

4. У септембру 2018. године Силс је објавио други позив за пријављивање пројеката који ће се финансирати из сопствених средства Мреже. Правни факултет Универзитета у Нишу пријавио је два пројекта: (1) *Правни положај и заштита међународно расељених лица, избеглица, азиланата и правно невидљивих лица* и (2) *Заштита права маргинализованих група*. Првонаведени пројекат обухвата обуку јавних службеника који пружају правну помоћ мигрантима (на тзв. мигрантској рути; у Србији - Ниш, Пирот и Врање); израду националних извештаја и њихово представљање на научној конференцији (на Правном факултету у Нишу, 2020. године) и објављивање приручника за рад јавних службеника у пружању правне помоћи мигрантима и њиховој заштити. На овом пројекту, Правни факултет Универзитета у Нишу сарађивао је са Правним факултетима у Скопљу, Осијеку и Зеници. Други пријављени пројекат предвиђа летњу школу као средишњу активност. Пројекат “Правни положај и заштита међународно расељених лица, избеглица, азиланата и правно невидљивих лица” је оцењен као бољи пријављени пројекат и победник је конкурса. Овај пројекат је успешно реализован у претходном периоду;

5. Пројекат SEELS Network Database, радионица за библиотекарке чланова Силса. На овој радионици заједно су одржане две радионице из посебних пројеката (SEE | EU Cluster of Excellence in EU and International Law и SEELS Network Database Project). Учесник са нашег факултета: Весна Станојевић, Управница библиотеке Факултета;

6. Пројекат “Strengthening EU Legal Studies in South East Europe” (supporting SEE Law Journal), финансиран у оквиру Erasmus+ Jean Monnet: Support to Associations – Састанак Уређивачког одбора Силсовог часописа. Издавање часописа подржава с и пројектом “Strengthening EU Legal Studies in South East Europe”(Erasmus+ Jean Monnet: Support to Associations Programme of the European Union). Састанак је одржан у Скопљу, учествовала је доц. др Ивана Симоновић, чланица Уређивачког одбора;

7. Покретање пројекта “Regional Cooperation between Law Faculties to Improve Protection against Discrimination – Course Development”. Ово је наставак окончаног пројекта о заштити од дискриминације, “Legal Protection against Discrimination in South East Europe” (на пројекту је објављен посебан зборник радова);

8. Подношење предлога пројекта „Challenges for Europe“. Позив је објавила Фондација Волксваген (The Volkswagen Foundation). Факултет је део конзорцијума који предводи Европски институт Универзитета у Сарбрикену. Чланови конзорцијума су и Правни факултет Универзитета у Кракову и Институт за људска права Лудвиг Болцман (Ludwig Boltzmann Institute for Human Rights);

9. Покретање пројекта „Access2Justice4All: Clinical Legal Education – Supporting the Access to Justice in South East“. Овај нови пројекат је из области клиничког правничког образовања;

10. Летња школа Заштита етничких мањина (Дурес, Албанија) *Summer School Protection of Ethnic Minorities*. Летња школа је организована у сарадњи са Силсовим дугогодишњим партнером - Европским институтом из Сарбрикена у Немачкој, а финансирала ју је немачка организација за академску сарадњу (DAAD). У њој је учествовало 18 студената са партнерских факултета и Европског института. Представница Правног факултета у Нишу била је студенткиња Јована Анђелковић. Професор др Маја Настић учествовала је у радионици Summer School Reflecting Ethnicity, одржаној у Београду, пре ове летње школе. На крају летње школе, објављена су скрипта са одржаним предавањима;

11. Регионална сарадња партнерских факултета на побољшању заштите од дискриминације и утврђивању јединственог курикулума у области антидискриминационог права *Regional Cooperation between Law Faculties to improve Protection against Discrimination - Curriculum Development*. Ово је својеврсни наставак пројекта "Правна заштита од дискриминације у југоисточној Европи", на ком је Силс сарађивао са новим партнером - Институтом за људска права Лудвиг Болцман, из Беча. Пројекат је финансирао ГИЗ. Циљ пројекта је развијање најбољег јединственог модела предмета о правној заштити од дискриминације, који би могао да се уврсти у наставне планове и програме партнерских факултета, било као обавезни било као изборни предмет. Одржане су две радионице за предаваче (у Београду - у октобру 2017. и у Загребу - у мају 2018), на којима су они одредили програм по ком су радили са студентима на зимској школи, одржаној у Београду јануара 2018;

12. Клиничко правничко образовање - подршка приступу правди у земљама југоисточне Европе *Clinical Legal Education - Supporting the Access to Justice in South East Europe*. У пројекту, поред Силса и Европског института из Сарбрикена, учествовао је и Правни факултет у Бањој Луци. Циљ пројекта је успостављање и развијање регионалне сарадње између правних клиника на факултетима. До сада, одржани су радни састанак у Бањој Луци и у Београду;

13. Еразмус + Жан Моне - Унапређење правних студија у земљама југоисточне Европе: *Erasmus + Jean Monnet Support to Associations - Strengthening the EU Law Studies in SEE*. Ово је први Силсов пројекат који финансијски подржава Европска унија и везан је за часопис који ова мрежа објављује од свог оснивања. Пројекат је трајао три године, а током провођења пројекта објављени су часописи. У 2017. години почела је да ради веб платформа на којој су доступне све информације о часопису и објављеним бројевима часописа. Одржана су и два састанка чланова Уређивачког одбора: у Скопљу, у фебруару 2017. године, и у Београду, у септембру 2018. године, на којима је учествовала доц. др Ивана Симоновић, чланица Одбора са нашег факултета. На првом састанку чланови Уређивачког одбора утврдили су правила уређивачке политике и одредили изглед и структуру часописа, док су на другом састанку одобрили да се објави двоброј и упути нови позив за пријем радова за наредни број;

14. Кластер изузетних у области међународног и права ЕУ *SEE EU Cluster od Excellence in International and EU Law*. Овај пројекат проводио се у сарадњи

са Европским институтом из Сарбрикена. Обухватио је: летње школе, обуке о учењу на даљину (e-learning), међубиблиотечку сарадњу, колоквијуме за докторанде, истраживачке боравке наставника, сарадника и студената Правног факултета Универзитета у Нишу;

15. „Modernising European Legal Education (MELE)”, који спроводе SEELS мрежа и конзорцијум правних факултета (2020 – 2023);

16. Clinical Legal Education Supporting the Access to Justice in South East Europe (пројекат се остварује сарадњом Мреже правних факултета Југоисточне Европе (SEELS), Europa Institute Saarland University и Правног факултета у Бањој Луци (почев од 2018));

17. „Cluster of Excellence in European and International Law” које се реализује у оквиру мреже правних факултета југоисточне Европе (SEELS) у периоду од 2014. до 2020. године; Europa-Institut of Saarland University;

18. Образовање ради напретка - регионална сарадња на побољшању студија из Права ЕУ *Education4Progress: Regional Cooperation to improve EU Law Teaching*. Ово је други пројекат који Силс финансира из сопствених средстава и први на ком сарађује са новим партнером, Фондом за западни Балкан (Western Balkans Fund). Циљ је унапређење наставе и наставних метода у области права ЕУ. За Правни факултет Универзитета у Нишу овај је пројекат био од нарочите важности, имајући у виду да је на Правном факултету Универзитета у Нишу 14. новембра 2018. године, одржана најважнија пројектна активност: регионална радионица, суштински, радни састанак, на ком су учествовали представници правних факултета из Београда, Загреба, Осигека, Сарајева, Зенице, Скопља, Штита и Тиране. Представљени су појединачни извештаји о студијама права ЕУ на партнерским факултетима, на основу којих ће се утврдити конкретне препоруке за уједначавање курикулума и побољшање наставе на предметима у којима се изучава било који део права Европске уније.

У сарадњи са другим установама, Факултет је реализовао седам пројеката, које је финансирало Министарство просвете и науке Владе Републике Србије:

1. *Традиција, модернизација и национални идентитет у Србији и на Балкану у процесу европских интеграција* (бр. 179074), носилац Пројекта Филозофски факултет Универзитета у Нишу;

2. *Политички идентитет Србије у регионалном и глобалном контексту* (бр. 179076) носилац Пројекта Факултет политичких наука Универзитета у Београду;

3. *Развој методологије евидентирања криминалитета као основа ефикасних мера за његово сузбијање и превенцију* (бр. 179044), носилац Пројекта Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију Универзитета у Београду;

4. *Одрживост идентитета Срба и националних мањина у пограничним општинама источне и југоисточне Србије* (бр.179013), носилац Пројекта Машински факултет Универзитета у Нишу;

5. *Криминал у Србији: феноменологија, ризици и могућност социјалне интервенције* (бр. 47011), носилац Пројекта Институт за криминолошка и социолошка истраживања у Београду;

6. *Превентивни, терапијски и етички приступ претклиничким и клиничким истраживањима гена и модулатора редокс ћелијске*

сигнализације у имунском, инфламаторном и пролиферативном одговору ћелије (бр. 41018), носилац Пројекта Медицински факултет Универзитета у Нишу;

7. XXI век – век услуга и услужног права (бр. 179012), носилац пројекта Правни факултет Универзитета у Крагујевцу.

У оквиру TEMPUS програма, Факултет је реализовао три пројекта:

1. TEMPUS пројекат (бр. 530730) „Развој тренинг програма усмерених на јавне политике ЕУ у контексту европских интеграција“ (“Development of Policy-Oriented Training Programmes in the Context of the European Integration” – DEPOCEI). Поред Правног факултета у Нишу на овом пројекту још учествују: Универзитет Рохемптон (В. Британија), Универзитет у Аликантеу (Шпанија), Политехнички институт у Кеирији (Португалија), Мрежа института и факултета јавне администрације у централној и источној Европи (Братислава - Словачка), Универзитет у Београду, Универзитет Црне Горе, Универзитет у Сарајеву, Универзитет у Тузли и Београдска отворена школа. Пројекат је реализован у периоду од 15. 10. 2012. – 15. 04. 2016. године.

2. RODOS (*Restructuring of Doctoral Studies in Serbia*), grant number 787517.36, reference number 544093-2013, координатор пројекта Конференција универзитета Србије (КОНУС), период 01.12.2013–30.11.2016. године;

3. SUPUS (*Strengthening of Internationalisation Policies at Universities in Serbia*), grant number 712362.87, reference number 544538-2013, координатор пројекта Универзитет у Новом Саду, период 01.12.2013–30.11.2016. године.

Факултет, у оквиру ERASMUS+ програма реализовао и Пројекат *Re@WBC Enhancement of HE research potential contributing to further growth of the WB region*, grant number 866820.0, reference number 561586-2015, чији је координатор Универзитет у Нишу, а који је реализован у периоду 15.10.2015–14.10.2018. године.

Правни факултет Универзитета у Нишу – под покровитељством Немачке организације за међународну сарадњу (Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit/GIZ) – организује Правну клинику за управно право. Клиника је намењена студентима III и IV године основних академских студија права и студентима мастер академских студија. Правна клиника за управно право нуди теоријску и практичну обуку, која на кретиван начин осветљава проблеме из области управног и управно-судског поступка. Циљ клинике је брже оспособљавање студената за практичан рад након студија, кроз савладавање вештина неопходних за рад сваког доброг правника, укључујући моделе пословне комуникације те и основе професионалне етике. Правна клиника за управно право на Правном факултету Универзитета у Нишу свечано је отворена 1. марта 2023. године. Учесници Правне клинике за управно право имају могућност да освајају знања и вештине у оквиру обука које изводе универзитетски професори и судије Управног суда. Обуке обухватају знаковите правне предмете управног и управно-судског поступка, следствено чему су учесници клинике у прилици да савладају технику уређивања правних предмета, методологију правног поступања те и основне постулате практичног образовања правних ставова и правних схватања – у бројним предметима управног и управно-судског поступка.

Поврх наведеног, наставници и сарадници Факултета учествовали су у претходном периоду и у следећим пројектима:

1. „Modernising European Legal Education (MELE)”, који спроводе SEELS мрежа и конзорцијум правних факултета (2020 – 2023);
2. "Мобилна правна клиника“, програм опште и практичне обуке за студенте Правног факултета у Нишу, који финансира Амбасада САД, 2020-2021. године;
3. National Constitutional Identity and EU axiology-perspectives of Central European Countries The Academy of Justice (Centar for the European Policy Research), са седиштем у Варшави (Пољска);
4. Erasmus+ Programme - Capacity-Building project in the field of Higher Education (E+CBHE); "Interdisciplinary short cycle programs in public policy making and analysis" PPMA Project reference number: 598596-EPP-1-2018-1-RS-EPPKA2-CBHE-JP;
5. „Примена бихевиористичких налаза у политици превенције пандемије на популацији младих, у оквиру програма „Србија и глобални изазови: ка праведнијим и демократским јавним политикама” Фондација за отворено друштво (ФОД) у сарадњи са Институтом за филозофију и друштвену теорију (ИФДТ), 2021–2022;
6. Отворена врата правосуђа ЈУКОМ;
7. Jean Monnet Module for European Monetary Law / Жан Моне модул за Европско монетарно право“ (Универзитет у Нишу).
8. Културни и етнички односи на Балкану – могућности регионалне и европске интеграције, евиденциони број: 1310;
9. Одрживост идентитета Срба и националних мањина у пограничним општинама источне и југоисточне Србије, бр. 179013;
10. Политички идентитет Србије у регионалном и глобалном контексту; Евиденциони број: 179076;
11. Превентивни, терапијски и етички приступ преклиничким и клиничким истраживањима гена и модулатора редокс хелијске сигнализације у имунском, инфламаторном и пролиферативном одговору хелије, Медицински факултет Универзитета у Нишу (број уговора 41018), уз подршку Министарства просвете, науке и технолошког развоја;
12. Collective redress in Consumer protection in Serbia. Овај међународни пројекат подржан је од стране Deutsche gesellschaft fur internationale Zusammenarbeit (GIZ).; 2018;
13. ERASMUS+ KA107 (teaching staff mobility program на Univerzitetu St. Kliment Ohridski u Sofiji;
14. ERASMUS+ project No. 561586-EPP-1-2015-1-RS-EPPKA2-CBHE-JP Enhancement of HE Research Potential Contributing to Further Growth in the WB Region (Re@WBC) ;
15. Zaštita majki koje su protupravno odvele dijete: ispreplitanje obiteljskog nasilja i roditeljske otmice djeteta – POAM (Protection of Abducting Mothers in Return Proceedings: Intersection between Domestic Violence and Parental Child Abduction) ;
 - a. Koordinator projekta je Univerzitet u Aberdinu, a projektni partneri su Univerzitet Ludwig Maximilians u Minhenu, Univerzitet Bicocca u Milanu i Pravni fakultet u Osijeku (01.01.2019-31.12.2020);

16. SEE EU Cluster of Excellence in European and International Law (within the framework of the DAAD funded programme „Strategic Partnership and Thematic Networks“
17. Strengthening the EU Law Studies - SEE Law Journal project SEE Law Journal project (финансиран у оквиру европског програма EU Erasmus + Jean Monnet Activities programme), (2017-2020) ;
18. TEMPUS пројекат (бр. 530730) „Развој тренинг програма усмерених на јавне политике ЕУ у контексту европских интеграција“ (“Development of Policy-Oriented Training Programmes in the Context of the European Integration” – DEPOCEI) ;
19. Темпус пројект последипломских студија из области европских интеграција \“ROGESTEIG“ за предмет “Заједничка спољна и безбедносна политика Европске уније” чији су носиоци Правни факултет у Београду, Правни факултет у Новом Саду и Правни факултет у Нишу (почев од 2007. године) ;
20. Будућност слободе информација у Србији (Future of Freedom of Information in Serbia (FFIS) - Strengthening Capacities of Civil Society and Young Generations for Defending the Right to Know);
21. Интеграција и правно оснаживање младих Рома и Ромкиња у граду Нишу. Пројекат је финансиран од стране Фондације за отворено друштво. Носилац пројекта - Правни факултет Универзитета у Нишу. Пројекат је реализован у периоду 30. 04. 2018. – 30. 04. 2019. године;
22. Мобилна правна клиника, програм опште и практичне обуке за студенте IV године Правног факултета у Нишу. Пројекат који је финансирала Амбасада Краљевине Холандије 2017-2020;
23. Sigurnost žena i devojčica i javnom prostoru, učešće u istraživanju UN Women, Koordinaciono telo za rodnu ravnopravnost, Ministarstvo za rad, zapošljavanje, boračka i socijalne pitanja, FemPlatz;
24. Projekat "Judicial Protection and Evidentiary Tools in Cases of Discrimination", učešće u obuci sudija na temu “Izazovi u donošenju odluka u predmetima diskriminacije – sankcije i naknada štete” OSCE, Misija u Skoplju, OSCE Misija u Srbiji, OSCE Misija u BiH;
25. „Vratimo se na početak - Parlament kao osnova vladavine prava” („Back to Basics-Parliament as a Backbone for the Rule of Law”) Udruženje CRTA (Center for Research, Transparency and Accountability) – Beograd;
26. Мобилност у сврху извођења наставе у оквиру програма Ерасмус+ на Универзитету у Парми, Италија 08.10. – 14.10.2023. године;
27. (SEELS) The Legal Status and Protection of Internationally Displaced Persons, Refugees, Asylum Seekers and „Invisible“ Persons without ID(the Forced Migrations Project)
28. Equality and Diversity for European Legal Education;
29. Слобода медија – заштитник људских права, Iustitia;
30. "Умрежени у pro bono програму за заштиту права жена“, програм опште и практичне обуке за студенте Правног факултета у Нишу организоване од стране удружења Ромкиња Освит, који финансира Европска Унија, 2022-2023. године;
31. Подизање свести младих о родно заснованом насиљу, Правосудни истраживачки центар;

32. Dijalog promena (<https://dijalogpromena.bos.rs/>);
33. "Balkan Ambitions and Polish Inspirations" Centre for Europe University of Warsaw.

На пројекту који финансира Факултет, ангажовани су сви наставници и сарадници Факултета. Факултет је у протеклом периоду организовао научне скупове, од којих највећи број има карактер научних скупова од међународног значаја и са међународним учешћем. Радови са ових скупова публиковани су у тематским зборницима радова, што је омогућило дисеминацију научног знања и идеја. Од 1994. године на Факултету се развија општи семинар „Српска цивилистика“, у оквиру кога је одржан низ скупова и семинара посвећених српском грађанском праву. На Факултету се, такође, од 2001. године, организује Сталним семинар о праву Европске уније, а од 2010. године и Семинар посвећен актуелним темама из медицинског права. Осим тога, на Факултету је организовано мноштво стручних семинара и обука намењених правницима практичарима (програми припрема за полагање правосудног испита, испита за стечајне управнике, испита за нотаре и др).

Наставници Факултета ангажовани су у раду радних група за припрему нацрта закона и као експерти-консултанци у реформским пројектима надлежних министарстава. Наставници Факултета су чланови редакција међународних и националних часописа и ангажовани су на рецензији радова у многобројним часописима.

Правни факултет Универзитета у Нишу остварио је дугогодишњу и успешну сарадњу са бројним високошколским институцијама у иностранству, као што су:

1. Правни факултет Универзитета у Киеву, Украјина;
2. Универзитет „Дружба Народов“, Москва, Русија;
3. Правни факултет Универзитета „Св. Климент Охридски“, Софија, Бугарска;
4. Правни факултет у Темишвару, Румунија;
5. Универзитет „Ћирило и Методије“ у Скопљу, Северна Македонија;
6. Правни факултет „Јустинијан први“ Универзитета „Св. Ћирило и Методије“ у Скопљу, Северна Македонија;
7. Правни Факултет Универзитета у Бањој Луци, Република Српска, Босна и Херцеговина;
8. Правни факултет Универзитета „Тарас Шевченко“ у Киеву, Украјина;
9. Правни факултет „Климент Охридски“, Битољ, Северна Македонија;
10. Правни факултет Универзитета у Салзбургу, Аустрија;
11. Правни факултет „Јарослав Мудри“, Новгород, Русија;
12. Правни факултет Универзитета у Марибору, Словенија;
13. Факултет за државне и европске студије у Подгорици, Црна Гора;
14. Правни факултет Универзитета у Источном Сарајеву, Република Српска, Босна и Херцеговина;
15. Правно-историјски факултет, Благоевград, Бугарска;
16. Међународни Универзитет друштвених наука, Естонија;
17. Правни факултет „Гоце Делчев“, Штип, Северна Македонија;

18. Гавар државни универзитет, Јерменија;
 19. Универзитетски центар Лугано и Међународна организација за науку и културу; Швајцарска;
 20. Међународни независни еколошко-политиколошки универзитет у Москви, Русија;
 21. Правни факултет Свеучилиштва Josipa Jurja Strossmayera у Осијеку, Хрватска;
 22. Saarland University, Немачка;
 23. Универзитет у Парми, Италија.
- Сарадња се релизује у областима: размене објављених публикација; усавршавања наставника и сарадника; учешћа у одређеним облицима наставе; сарадње студентских асоцијација.

Осим тога, Факултет има закључене споразуме о сарадњи са бројним домаћим и иностраним правосудним институцијама, институтима, привредним организацијама и другим субјектима.

б) SWOT анализа

Предности:

1. Укупно 89,79% наставника и сарадника укључено је у реализацију научно-истраживачке делатности, коју финансира Министарство науке Републике Србије.+++
2. Високе научне компетенције наставника и сарадника.+++
3. Развијена међународна сарадња са сродним институцијама.+++
4. Плодна издавачка делатност Факултета.+++

Слабости:

1. Недовољно учешће наставника и сарадника у међународним пројектима.++

Могућности:

1. Повећање броја објављених SCI–индексираних радова.++
2. Активније укључивање у међународне пројекте.++

Опасности:

Перманентно недовољно издвајање средстава за потребе науке и образовања на нивоу Републике.++

в) Процена испуњености Стандарда 6 и предлог корективних мера

На основу изнетих чињеница о организацији и резултатима научно-истраживачког рада и докумената у прилогу, закључује се да је на Правном факултету Универзитета у Нишу испуњен Стандард 6.

У наредном периоду потребно је унапредити сарадњу са домаћим и страним научно-истраживачким установама ради реализације заједничких пројеката.

Од посебне важности је веће подстицање наставника и сарадника за веће учествовање у конкурсима за међународне пројекте и пружање помоћи у изради пројектне документације.

з) Показатељи и прилози за стандард 6

- [6.1. Одлука о акредитацији број 660-01-00002/22 од 12.07.2016. године и Одлука о акредитацији — број 612-00-00119/5/2018-03 од 25. 01. 2020. године](#)
- [6.2. Закон о науци и истраживањима \(„Сл. гласник РС“, број 49/2019\)](#)
- [6.3. Статут Факултета \(„Билтен ПФН“, бр. 300/2022\)](#)
- [6.4. Правилник о раду Центра за правна и друштвена истраживања \(„Билтен Правног факултета“ бр. 101/07, 167/10\)](#)
- [6.5. Правилник о раду Центра за публикације \(„Билтен ПФН“, 316а/2023\)](#)
- [6.6. Правилник о критеријумима и поступку за систематско праћење и оцењивање обима и квалитета научно-истраживачког рада \(„Билтен Правног факултета“ бр. 116/08\)](#)
- [6.7. Правилник о научном и стручном усавршавању запослених на Правном факултету у Нишу \(„Билтен ПФН“, бр. 279/20, 288/21\)](#)
- [6.8. Етички кодекс научноистраживачког рада](#)
- [6.9. Програм научноистраживачког рада Правног факултета Универзитета у Нишу за период 2016-2020. године](#)
- [6.10. Програм научноистраживачког рада Правног факултета Универзитета у Нишу за период 2020-2025. године](#)
- [6.11. Програм развоја научноистраживачког подмлатка Правног факултета Универзитета у Нишу за период 2016-2020. године](#)
- [6.12. Програм развоја научноистраживачког подмлатка Правног факултета Универзитета у Нишу за период 2020-2025. године](#)
- [6.13. План научног и стручног усавршавања научног подмлатка Правног факултета Универзитета у Нишу за школску 2019-2020, 2021/2022, 2022/2023. и 2023/2024. годину](#)
- [6.14. План рада Центра за правна и друштвена истраживања за 2020, 2021, 2022. и 2023. годину, у оквиру Програма рада Факултета за 2020, 2021, 2022. и 2023. годину](#)
- [6.15. План рада Центра за публикације за 2020, 2021, 2022. и 2023. годину, у оквиру Програма рада Факултета за 2020, 2021, 2022. и 2023. годину](#)
- [6.16. Програм научноистраживачког рада за 2020, 2021, 2022. и 2023, у оквиру Програма рада Факултета за 2020, 2021, 2022. и 2023. годину](#)
- [6.17. Назив и евиденциони број Научно-истраживачког пројекта, који финансира Министарство просвете и науке, чији је руководилац наставник стално запослен на Правном факултету Универзитета у Нишу](#)
- [6.18. Списак наставника и сарадника, запослених на Факултету, учесника у пројектима, које је финансирало Министарство за науку и технолошки развој Републике Србије, за период 2006–2010. године и које у пројектном циклусу од 2011 до 2023. године финансира Министарство за просвету и науку Републике Србије](#)

- [6.19. Табеларни приказ опреме, у власништву Факултета, која се користи за научно-истраживачки рад](#)
- [6.20. Списак објављених уџбеника, монографија и осталих публикација, чији су аутори или уредници наставници Правног факултета Универзитета у Нишу](#)
- [6.21. Уговори о сарадњи, које је Правни факултет Универзитета у Нишу до сада закључио са другим институцијама, у земљи и иностранству](#)
- [Табела 6.1. Назив текућих научноистраживачких/уметничких пројеката, чији су руководиоци наставници стално запослени у високошколској установи](#)
- [Табела 6.2. Списак наставника и сарадника запослених у високошколској установи, учесника у текућим домаћим и међународним пројектима](#)
- [Табела 6.3. Збирни преглед научноистраживачких и уметничких резултата у установи у претходној календарској години према критеријумима Министарства и класификације уметничко-истраживачких резултата](#)
- [Табела 6.4. Списак SCI/ССЦИ-индексираних радова по годинама за претходни трогодишњи период](#)
- [Табела 6.5. Листа одбрањених докторских дисертација и уметничких пројеката \(име кандидата, име ментора, назив дисертације и година одбране, публиковани резултати\) у високошколској установи у претходне три школске године](#)
- [Табела 6.6. Списак стручних и уметничких пројеката који се тренутно реализују у установи чији су руководиоци наставници стално запослени у високошколској установи](#)
- [Табела 6.7. Листа ментора према тренутно важећим стандардима који се односи на испуњеност услова за менторе у оквиру образовно-научног, односно образовно-уметничког поља](#)

Стандард 7

КВАЛИТЕТ НАСТАВНИКА И САРАДНИКА

Квалитет наставника и сарадника обезбеђује се пажљивим планирањем и избором на основу јавног поступка, стварањем услова за перманентну едукацију и развој наставника и сарадника и провером квалитета њиховог рада у настави.

а) Опис стања, анализа и процена стандарда 7

Стандарди квалитета наставника и сарадника, као и поступци за њихово обезбеђивање дефинисани су *Правилником о квалитету*, док су критеријуми за избор и заснивање радног односа наставника и сарадника предвиђени *Законом о високом образовању, Препорукама Националног савета за високо образовање, Статутом Универзитета, Статутом Факултета, Правилником о условима, начину и поступку стицања звања и заснивања радног односа наставника Универзитета у Нишу, Ближим критеријумима за избор у звања наставника, Правилником о условима, начину и поступку стицања звања и заснивања сарадника Правног факултета у Нишу, као и Правилником о условима, начину и поступку избора сарадника ван радног односа - демонстратора.*

Правилником о квалитету одређени су стандарди квалитета наставника и сарадника који се односе на њихове стручне и педагошке компетенције, на квалитет њихове личности, као и на њихов однос према Факултету.

Наставници и сарадници Факултета су, пре свега, високо оспособљени за наставни, научно-истраживачки и стручни рад, мотивисани су да максимално допринесе развоју науке и научног стваралаштва и да интегришу нова научна сазнања у наставни процес, као и да својим моралним квалитетима допринесе изградњи савременог друштва. Уз то, наставници и сарадници факултета оспособљени су и за примену савремених наставних метода и мотивисани су за организовање и управљање наставом како би она максимално одговарала потребама образовања и потребама студената, за разумевање и уважавање индивидуалних разлика међу студентима и различитих стилова учења, за примену интерактивних и иновативних метода наставе, за развијање инструмената за редовно праћење и квалитетно оцењивање рада студената, као и за коришћење савремених информационих технологија и дидактичких средстава у настави.

Свему томе треба додати да се од наставника и сарадника Факултета очекује да у комуникацији са студентима буду коректни, праведни и објективни, да испољавају спремност на сарадњу и пружање помоћи у раду, да буду доследни у поштовању договорених правила, као и да су привржени и одани Факултету и да допринесе његовом развоју и угледу у академској и друштвеној заједници.

Подаци о наставницима и сарадницима Факултета доступни су јавности на интернет страници Факултета, а *Књига наставника* је саставни део прилога у документацији за акредитацију студијских програма.

Квалитет наставника и сарадника остварује се различитим поступцима, а нарочито: вођењем адекватне кадровске политике, доследном применом критеријума за избор и заснивање радног односа са наставницима и сарадницима, перманентним праћењем и подстицањем наставне, научно-истраживачке и стручне активности наставника и сарадника, као и сталним подизањем нивоа педагошких и дидактичко-методичких, али и управљачких и комуникацијских компетентности наставника и сарадника.

Кадровска политика Факултета је дугорочна и адекватна, што обезбеђује развој Факултета као образовне и научне институције, као и довољан број квалитетних наставника и сарадника. На свим обавезним предметима из којих се изводи настава, Факултет има изабраног наставника у сталном радном односу, с тим што на већини обавезних предмета, осим на предмету Право интелектуалне својине, Факултет има по два наставника или наставника и сарадника. Тиме се значајно премашује стандард од најмање 70% наставника у сталном радном односу.

Иначе, Факултет има у сталном радном односу 42 наставника и 4 сарадника, тако да однос укупног броја студената који се уписују на акредитованим студијским програмима (основне академске студије – $400 \times 4 = 1600$; мастер академске студије – $100 + 50 + 50 = 200$; докторске академске студије – $45 \times 3 = 135$) према 43 наставника Факултета износи 0.02.

Квалитет наставника и сарадника обезбеђује се, пре свега, поштовањем поступка и услова за избор наставника и сарадника који су утврђени унапред, а истовремено су јавни и доступни оцени стручне и шире јавности. Поступак и услови за избор наставника и сарадника уређени су, најпре, Законом о високом образовању и Препорукама Националног савета за високо образовање, а затим и Статутом и другим општим актима Универзитета и Факултета, као и *Правилником о условима, начину и поступку стицања звања и заснивања радног односа наставника Универзитета у Нишу, Ближим критеријумима за избор у звања наставника, Правилником о условима, начину и поступку стицања звања и заснивања сарадника Правног факулета у Нишу, као и Правилником о условима, начину и поступку избора сарадника ван радног односа – демонстратора.*

Факултет је приликом избора наставника и сарадника доследно примењивао правила о условима и критеријумима за избор наставника и сарадника, а поступак је спроводио уз доследно поштовање правила којима је регулисан поступак избора. Приликом избора кандидата у звање наставника, Факултет је посебно пратио и вредновао резултате научног и истраживачког рада кандидата, ангажовање кандидата у развоју наставе и развоју других делатности Факултета, резултате педагошког рада кандидата, резултате постигнуте у обезбеђивању научно-наставног подмлатка, као и повезаност образовног рада наставника са радом на пројектима у другим областима привредног и друштвеног живота.

Задовољавајући ниво квалитета наставника и сарадника обезбеђује се и сталним праћењем и подстицањем наставне, научно-истраживачке и стручне активности наставника и сарадника, као и подизањем нивоа њихових педагошких дидактичко-методичких способности.

Факултет обезбеђује наставницима и сарадницима услове за перманентно научно и стручно усавршавање и напредовање путем информисања наставника и сарадника о конкурсима за стипендије, информисања наставника и сарадника о научним скуповима у организацији образовних и других институција у земљи и иностранству. Осим тога, наставницима и сарадницима обезбеђује се литература, приступ базама података, библиотечким ресурсима на интернету и другој научној инфраструктури, а успостављањем билатералне и мултилатералне сарадње са домаћим и међународним образовним институцијама, омогућује се и размена наставника и сарадника, као и припрема и реализација заједничких пројеката. Уз све то, Факултет одобрава плаћена одсуства наставницима и сарадницима ради студијских боравака, специјализација и учешћа на научним и стручним скуповима и партиципира у финансирању њиховог научног и стручног усавршавања.

Научно и стручно усавршавање наставника и сарадника Факултета финансира се из средстава Факултета која се, у складу са *Правилником о научно и стручном усавршавању запослених на Правном факултету у Нишу*, утврђују финансијским планом Факултета. Овим Правилником се утврђују облици усавршавања које Факултет финансира, као и износи средстава који се наставницима и сарадницима одобравају за усавршавање. По обављеном усавршавању, запослени подноси писани извештај, а у случају дужег студијског боравака запослени подноси извештај и Наставно-научном већу.

Праћење и оцењивање квалитета научно-истраживачке и стручне активности наставника и сарадника редовно се остварује у поступцима њиховог избора и именовања, где се, у складу са одговарајућим прописима и актима Факултета, посебно вреднују резултати научног и истраживачког рада кандидата. Уз то, праћење и оцењивање квалитета научно-истраживачке и стручне активности наставника и сарадника остварује се и преко њихове обавезе да подносе годишњи извештај о научно и стручном усавршавању, који се разматра и усваја на седници катедре и седници Наставно-научног већа.

У циљу сталног унапређивања њихових педагошких и дидактично-методичких способности, Факултет је организовао више курсева, радионица и других видова обуке за своје наставнике и сараднике, тако да је већина наставника и сарадника оспособљена да организује и управља наставом, да разуме и уважава индивидуалне разлике међу студентима и различите стилове учења, да примењује интерактивне и иновативне методе наставе, да развија инструменте за редовно праћење и квалитетно оцењивање рада студената, као и да користи савремене информатичке технологије и дидактичка средства у настави. Уз то, Факултет обезбеђује да сваки сарадник у настави пре укључивања у наставни процес заврши базичан курс у области наставне педагогије, дидактике и методике.

Праћење и оцењивање квалитета педагошких и дидактично-методичких способности наставника и сарадника редовно се остварује у поступцима њиховог избора и именованја, где се, у складу са одговарајућим прописима и актима Факултета, посебно вреднују резултати ангажовања кандидата у развоју наставе и развоју других делатности Факултета, резултати педагошког рада кандидата, као и резултати постигнути у обезбеђивању научно-наставног подмлатка. У истом поступку своју улогу у праћењу и оцењивању квалитета педагошких и дидактично-методичких способности наставника и сарадника има и Студентски парламент, јер се и од њега тражи да да своје мишљење о педагошком раду наставника и сарадника.

Посебан облик редовног праћења и оцењивања педагошког рада наставника и сарадника представљају и студентске анкете о вредновању педагошког рада наставника и сарадника. Извештаји о резултатима тих анкета показују да је квалитет педагошког рада наставника и сарадника, који је оцењиван помоћу 10 индикатора, на веома високом нивоу.

На Факултету се редовно организује анкетање студената о вредновању педагошког рада наставника и сарадника, два пута у току године, из чега произлази да је у периоду после септембра 2019. године сачињено и од надлежних органа Факултета усвојено укупно 8 извештаја о резултатима студентске анкете о вредновању наставног процеса. Анкетање студената било је добровољно и анонимно.

У јесењем семестру школске 2019/2020. године проведено је анкетање студената за вредновање педагошког рада наставника и сарадника. *Извештај о резултатима студентске анкете за вредновање педагошког рада наставника и сарадника* показује да је у анкетању учествовало 378 студената. Анкетом о квалитету наставног особља обухваћено је 27 наставника и сарадника који су изводили наставу у јесењем семестру школске 2019/2020. године. Од тог броја, тринаест наставника или сарадника оцењено је одличном просечном оценом. Највеће задовољство студенти су показали чињеницом да се настава одвија према унапред утврђеном распореду (4.58) и припремљеношћу наставника и сарадника за наставу (4.56). Не постоје већа одступања у оцењивању ни у погледу осталих параметара, а студенти највише замерки имају на неуважавање њихових обавеза приликом одређивања термина за проверу знања (4.27).

Извештај о резултатима студентске анкете за вредновању педагошког рада наставника и сарадника у пролећном семестру школске 2019/2020. године показује да су све наставнике и сараднике Факултета студенти веома позитивно оценили. У анкетању је учествовало 159 студената. Анкетом о квалитету наставног особља обухваћено је 28 наставника и сарадника који су изводили наставу у пролећном семестру школске 2019/2020. године. Од тог броја, деветнаест наставника или сарадника оцењено је одличном просечном оценом. Највеће задовољство студенти су показали припремљеношћу наставника и сарадника за наставу (4.76) и чињеницом да се настава одвија према унапред утврђеном распореду (4.77), а највише замерки студенти имају у односу на околност да се њихове обавезе довољно не уважавају приликом одређивања термина за проверу знања.

Анкетање студената о квалитету педагошког рада наставника и сарадника проведено је и у јесењем семестру школске 2020/2021. године.

Анкетом о квалитету наставног особља обухваћено је 25 наставника и сарадника који су изводили наставу у јесењем семестру школске 2020/2021. године. Од тог броја, осам наставника или сарадника оцењено је одличном просечном оценом, где ниједног није оценило више од троје студената. Највеће задовољство студенти су показали припремљеношћу наставника и сарадника за наставу (4.29). Не постоје већа одступања у оцењивању ни у погледу осталих параметара, а студенти највише замерки имају на подстицање активног учешћа у настави (3.64). Претпоставка је да је ово последица одржавања наставе онлајн, која отежава дискусију и не даје студентима довољно простора да искажу своје знање.

Анкетирање студената о квалитету педагошког рада наставника и сарадника обављено је и у пролећном семестру 2020/2021. године. Анкетом је обухваћено 26 наставника и сарадника који су држали наставу у пролећном семестру школске 2020/21. године. Од тог броја 19 наставника је оцењено одличном оценом (изнад 4,50). Највеће задовољство студенти су исказали припремљеношћу наставника и сарадника за наставу (просечна оцена 4,78) и чињеницом да се настава одвија према унапред утврђеном распореду (4,83).

Извештај о резултатима студентске анкете за вредновању педагошког рада наставника и сарадника у јесењем семестру школске 2021/2022. године показује да је у анкетирању учествовало 342 студента. Анкетом о квалитету наставног особља обухваћено је 27 наставника и сарадника који су изводили наставу у јесењем семестру школске 2021/2022. године. Од тог броја, само два наставника и сарадника оцењено је врло добром оценом, а остали су оцењени одличном оценом, при чему је број попуњених анкета био веома мали. Највеће задовољство студенти су показали припремљеношћу наставника и сарадника за наставу (4.78). Не постоје већа одступања у оцењивању ни у погледу осталих параметара, а студенти највише замерки имају на подстицање активног учешћа у настави (3.64). Претпоставка је да поменуте замерке представљају последицу одржавања наставе онлајн, која отежава дискусију и не даје студентима довољно простора да искажу своје знање.

Извештај о резултатима студентске анкете за вредновању педагошког рада наставника и сарадника у пролећном семестру школске 2021/2022. године показује да су све наставнике и сараднике Факултета студенти веома позитивно оценили. Анкетом о квалитету наставног особља обухваћена с 22 наставника и сарадника који су изводили наставу у пролећном семестру школске 2021/2022. године. Од тог броја, чак двадесет наставника или сарадника оцењено је одличном просечном оценом. Највеће задовољство студенти су показали припремљеношћу наставника и сарадника за наставу (4.97) и чињеницом да се настава одвија према унапред утврђеном распореду (4.95), а не постоје већа одступања ни у погледу других параметара. И ако су имали могућност, студенти нису вредновали рад појединих наставника и сарадника.

У јесењем семестру школске 2022/2023. године проведено је анкетирање студената за вредновање педагошког рада наставника и сарадника. *Извештај о резултатима студентске анкете за вредновање педагошког рада наставника и сарадника* показује да је у анкетирању учествовало 230 студената. Анкетом о квалитету наставног особља обухваћено је 27 наставника

и сарадника који су изводили наставу у јесењем семестру школске 2022/2023. године. Од тог броја, чак 25 наставника или сарадника оцењено је одличном просечном оценом. Највеће задовољство студенти су показали чињеницом да се настава одвија према унапред утврђеном распореду (4.76) и припремљеношћу наставника и сарадника за наставу (4.76). Не постоје већа одступања у оцењивању ни у погледу осталих параметара, а студенти највише замерки имају на неуважавање њихових обавеза приликом одређивања термина за проверу знања (4.57).

Извештај о резултатима студентске анкете за вредновање педагошког рада наставника и сарадника у пролећном семестру школске 2022/2023. године показује да су све наставнике и сараднике Факултета студенти веома позитивно оценили. Анкетом о квалитету наставног особља обухваћена су 24 наставника и сарадника који су изводили наставу у пролећном семестру школске 2022/2023. године. Од тог броја, 21 наставник или сарадник оцењени су одличном просечном оценом. Највеће задовољство студенти су показали припремљеношћу наставника и сарадника за наставу (4.91) и чињеницом да су њихова излагања јавна и разумљива (4.86). И ако су имали могућност, студенти нису вредновали рад појединих наставника и сарадника.

Из свих напред наведених извештаја о анкетирању педагошког рада наставника и сарадника, посебно из рубрике коментари студената, произилази да није било негативних коментара у односу на коректан однос наставника и сарадника према студентима, као ни у односу на њихово пристојно понашање. Исто тако, ни у једном коментару се не помињу увредљиве и дискриминаторне изјаве наставника и сарадника, нити било каква злоупотреба наставе у политичке или верске сврхе.

Као што раније истакнуто, будући да је настава током епидемије изазване вирусом COVID-19 по правилу одржавана путем електронских платформи (период од марта 2020. године до 31. маја 2022. године), важно је нагласити да је Правни факултет Универзитета у Нишу успешно реализовао све наставне и предиспитне активности предвиђене студијским програмима. Обезбеђене су све неопходне претпоставке за технички беспрекорну комуникацију између професора и студената, а сви наставници и сарадници Факултета су током онлајн наставе похађали обуке за коришћење електронских платформи, следствено чему је достигнут висок степен дигиталне компетентности наставника и сарадника Факултета. У другом семестру школске 2021/2022. године настава на Факултету одржана је веома успешно, према комбинованом моделу, који је подразумевао право студента да изабере облик учествовања на часовима предавања и вежби (уживо или онлајн). Осим тога, наставници Факултета похађали су обуку "Workshop improving online teaching", која је одржана у периоду од 26. октобра до 17. новембра 2020. године, под покровитељством Европског института у Сарбрикену. Напоследку, један број наставника Факултета похађао је обуку за држање наставе на енглеском језику: "English as a method of instruction". У питању је вишенедељна обука која је током 2019. и 2021. године одржана на Универзитету у Нишу.

б) SWOT анализа

Предности:

1. Услови за избор наставника и сарадника су прецизно одређени, а поступак избора је у свим његовим фазама доступан јавности.+++
2. Наставнике и сараднике Факултета одликују високе научне и стручне компетенције, потребне педагошке способности и вишегодишње искуство у образовном раду.+++
3. Наставно-научно веће и Одбор за квалитет респектују мишљења студената о педагошком раду наставника и сарадника.+++

Слабости:

1. Национална опредељеност правних наука као препрека научном и стручном усавршавању млађих наставника и сарадника у иностранству.++
2. Недовољна финансијска средства за обезбеђење перманентне едукације и усавршавања наставника и сарадника.++
3. Недовољан број сарадника.+++

Могућности:

1. Регионално повезивање високошколских установа у циљу размене наставника и побољшања квалитета наставе.++
2. Усавршавање наставника и сарадника у иностранству.++
3. Запошљавање нових сарадника.+++

Опасности:

1. Рестриктивна законска регулатива и недостатак материјалних предуслова за подстицање радног ангажовања најбољих студената у области друштвено-хуманистичких наука.++
2. Отежани услови међународног признавања резултата научноистраживачког рада наставника и сарадника и верификација њихове научне компетенције.++

в) Процена испуњености Стандарда 7 и предлог корективних мера

Правни факултет Универзитета у Нишу у потпуности испуњава Стандард 7.

Факултет ће и даље водити адекватну кадровску политику и доследно примењивати поступке и критеријуме за избор и заснивање радног односа са наставницима и сарадницима. Уз то, кроз усвојени Програм развоја научно-истраживачког подмлатка, Факултет ће спроводити и дугорочну политику квалитетне селекције младих кадрова и њиховог професионалног напредовања.

Неопходно је да у наредном периоду Факултет настави едукацију наставника и сарадника за усавршавање у области педагошког рада (извођење наставе, оцењивање, праћење и подстицање наставних и ваннаставних активности студената).

з) Показатељи и прилози за стандард 7:

[7.1. Статут Универзитета у Нишу \("Гласник", бр. 8/2017, 6/2018, 7/2018, 2/2019, 3/2019, 4/2019, 3/2021 и 1/2024\)](#)

[7.2. Статут Факултета \(„Билтен ПФН“, бр. 300/2022\)](#)

[7.3. Правилник о квалитету \(„Билтен ПФН", бр. 104/2007, 298/2022 и 308/22\)](#)

[7.4. Правилник о условима, и поступку стицања звања и заснивања радног односа наставника Универзитета у Нишу \("Гласник Универзитета у Нишу", бр. 2/2018\)](#)

[7.5. Правилник о условима, начину и поступку стицања звања и заснивања радног односа сарадника Правног факултета у Нишу \("Билтен Правног факултета у Нишу", бр. 277/20\)](#)

[7.6. Правилник о условима, начину и поступку избору сарадника ван радног односа – демонстратора \("Билтен Правног факултета у Нишу", бр. 262/2019\)](#)

[7.7. Правилник о научном и стручном усавршавању запослених на Правном факултету у Нишу \(„Билтен ПФН“, бр. 279/20, 288/21\)](#)

[7.8. Извештај о резултатима студентске анкете за вредновање педагошког рада наставника и сарадника у јесењем семестру школске 2019/2020. године](#)

[7.9. Извештај о резултатима студентске анкете за вредновање педагошког рада наставника и сарадника у пролећном семестру школске 2019/2020. године](#)

[7.10. Извештај о резултатима студентске анкете за вредновање педагошког рада наставника и сарадника у јесењем семестру школске 2020/2021. године](#)

[7.11. Извештај о резултатима студентске анкете за вредновање педагошког рада наставника и сарадника у пролећном семестру школске 2020/2021. године](#)

[7.12. Извештај о резултатима студентске анкете за вредновање педагошког рада наставника и сарадника у јесењем семестру школске 2021/2022. године](#)

[7.13. Извештај о резултатима студентске анкете за вредновање педагошког рада наставника и сарадника у пролећном семестру школске 2021/2022. године](#)

[7.14. Извештај о резултатима студентске анкете за вредновање педагошког рада наставника и сарадника у јесењем семестру школске 2022/2023. године](#)

7.15. Извештај о резултатима студентске анкете за вредновање педагошког рада наставника и сарадника у пролећном семестру школске 2022/2023. године

Табела 7.1. Преглед броја наставника по звањима и статус наставника у високошколској установи (радни однос са пуним и непуним радним временом, ангажовање по уговору)

Табела 7.2. Преглед броја сарадника и статус сарадника у високошколској установи (радни однос са пуним и непуним радним временом, ангажовање по уговору)

Стандард 8 КВАЛИТЕТ СТУДЕНАТА

Квалитет студената се обезбеђује селекцијом студената на унапред прописан и јаван начин, оцењивањем студената током рада у настави, перманентним праћењем и проверавањем резултата оцењивања и пролазности студената и предузимањем одговарајућих мера у случају пропуста.

а) Опис стања, анализа и процена стандарда 8

Правилник о квалитету прописује да се квалитет студената изражава кроз стандарде квалитета новоуписаних студената, стандарде квалитета студената укључених у наставни процес, стандарде обезбеђивања једнаких могућности студирања, стандарде квалитета дипломираних студената и студената који су завршили мастер и докторске студије, као и кроз стандарде у студентском организовању и деловању.

На студијске програме Факултета уписују се студенти који су током средњошколског или академског образовања стекли довољан обим знања за успешно укључивање у процес високошколске наставе на Факултету и који су уписом на Факултет исказали своју жељу за правничким образовањем.

У процесу образовања на Факултету студенти су активно укључени у процес наставе, при чему се њихов рад током наставе континуирано прати и оцењује. Студенти су, у складу са законом и општим актима Факултета, укључени у рад органа управљања и стручних органа Факултета, активно учествују у систему обезбеђења квалитета, одговорно вреднују и оцењују све делове наставног рада и рада органа и служби Факултета, чиме дају значајан допринос изградњи културе квалитета. У образовном процесу студенти су партнери, тако да имају могућност да јасно артикулишу своје интересе, потребе и очекивања и залажу се за њихово остваривање.

Процес образовања на Факултету је тако организован да свим студентима пружа једнаке могућности, што подразумева обезбеђивање адекватних услова студирања за студенте са сензорним или моторичким инвалидитетом, као и уважавање разлика међу студентима. Уз то, Факултет ствара услове да и студенти са инвалидитетом буду у пуној мери укључени у све облике наставног рада и студентског организовања.

Сви студенти који су савладали одговарајући студијски програм имају гарантовани минимум сврсисходних и функционалних општих и стручних знања и професионалних вештина, које их чине припремљеним и оспособљеним за професионални рад, наставак школовања и учење током читавог живота.

Ради организованог остваривања заједничких интереса, студенти Факултета аутономно оснивају студентске организације и активно доприносе развоју студентског парламентаризма.

Квалитет студената обезбеђује се, пре свега, пружањем правовремених и потпуних информација студентима о свим аспектима образовног рада на Факултету и систему обезбеђења квалитета, адекватном селекцијом студената, обезбеђивањем једнакости, равноправности и једнаких могућности студирања за све студенте, као и спречавањем сваког облика дискриминације студената по било ком основу.

Упис студената

Упис студената на Правни факултет Универзитета у Нишу обавља се у складу са *Законом о високом образовању, Правилником о квалитету и Правилником о упису студената на студијске програме Универзитета у Нишу.*

Број студената који уписују Правни факултет Универзитета у Нишу, усклађен је са кадровским, просторним и техничким могућностима Факултета, и наведен је у дозволи за рад, коју је издало Министарство просвете Републике Србије. За сваку школску годину, Влада Републике Србије доноси одлуке о броју студената за упис у прву годину студијских програма основних академских студија, мастер академских студија и докторских академских студија који се финансирају из буџета Републике Србије, за високошколске установе чији је оснивач Република Србија. Сенат Универзитета доноси одлуку о броју студената који се сами финансирају.

Квалитет студената обезбеђује се тиме што се путем јавног конкурса, према унапред утврђеним и јавно објављеним критеријумима, врши селекција пријављених кандидата, што обезбеђује упис кандидата за које је утврђено да су својим успехом у претходном школовању, као и резултатима оствареним на пријемном испиту, остварили број бодова који им обезбеђује место на ранг листи пријављених кандидата које је у оквиру броја утврђеног за упис на студијски програм. Правилником о упису студената на студијске програме Универзитета у Нишу предвиђа се да кандидат може поднети приговор на регуларност поступка утврђеног конкурсом, регуларност пријемног испита или своје место на ранг листи у року од 36 сати од објављивања прелиминарне ранг листе на факултету. Након одлучивања по приспелим приговорима, високошколска установа утврђује и објављује коначну ранг листу, која је основ за упис кандидата.

У остваривању права уписа на студијски програм кандидати су равноправни и имају једнака права која не могу бити ограничавана по основу пола, расе, брачног стања, боје коже, језика, вероисповести, политичког убеђења, националног, социјалног или етничког порекла, инвалидности или по другом сличном основу, положају или околности. Студенти са инвалидитетом у пуној мери су укључени у све облике наставног рада и студентског организовања. У складу са специфичним потребама ових лица, предузете су и мере побољшања њиховог живота и боравка на Факултету (постављањем специјалне „рампе“ на улазу у зграду, адаптацијом једног WC-а у приземљу,

изградњом новог лифта који је погодан за лица са инвалидитетом), а слабовидим студентима обезбеђено је и коришћење прилагођене уџбеничке литературе (електронске верзије уџбеника). Поменутом одлуком Владе, а на основу стручног Упутства Министарства просвете, науке и технолошког развоја за спровођење уписа у прву годину, предвиђају се и буџетска места за одређене категорије лица, која се уписују у оквиру афирмативних мера. У питању су лица са инвалидитетом, припадници ромске националности и држављани Републике Србије, који су средњу школу завршили у иностранству школске године која претходи упису. Поред повластица приликом уписа, ове категорије студената имају олакшице и приликом уписа наредне године, јер се захтева мањи број ЕСП бодова за задржавање статуса буџетског студента.

На основним академским студијама права на дан 31. децембар 2023. године студира 2190 студената, и то: на новом (болоњском) студијском програму 1968 студената, и на старом студијском програму 122 студента. Од 1. октобра 2019. године до 1. октобра 2023. године дипломирала су укупно 604 студента, и то: 55 студената по старом студијском програму, као и 549 студената по новом (болоњском) студијском програму.

На мастер академским студијама права на дан 31. децембар 2023. године студирају 204 студента, и то: 25 студената чије се школовање финансира из буџета, као и 179 самофинансирајућих студента. У периоду од 1. октобра 2019. године до 1. октобра 2023. године мастер академске студије је завршио 211 студент.

На докторским академским студијама на дан 31. децембар 2023. године студирају 82 студента и то, 11 студената чије се школовање финансира из буџета, и 71 самофинансирајући студент. У периоду од 1. октобра 2019. године до 31. децембра 2023. године, докторске академске студије завршило је 18 студената.

Приметно је смањивање броја студената који се уписује у прву годину студија, што је, пре свега, последица конкуренције неколико приватних правних факултета. Међутим, приметан је пораст студената који задржавају статус студента. Један релативно мали број студената, стимулисан у великој мери нелојалном конкуренцијом приватних факултета, исписује се са Факултета. С друге стране, и један знатно већи број студената не уписује уредно одговарајућу годину студија, најчешће због тешке финансијске ситуације, али и због тога што привремено или трајно одустају од даљег студирања.

2. Оцењивање и напредовање студената

Оцењивање студената врши се непрекидним праћењем рада студената и на основу поена стечених у испуњавању предиспитних обавеза и полагањем испита. Успешност студената у савладавању одређеног предмета континуирано се прати током наставе и изражава се поенима. Максималан број поена који студент може да оствари на предмету је 100, а минималан број поена које студент може да стекне испуњавањем предиспитних обавеза током наставе је 30.

Примера ради, стопу успешности студената показује податак да је од укупно 351 студента који је уписао школску 2017/2018. годину, до 30.09.2021. године дипломирао укупно 7 студената. (укупно из те генерације дипломирала су 24 студента).

Број студената основних академских студија који су уписали текућу школску 2023/2024. годину у односу на остварене ЕСПБ бодове показује да је:

- другу годину 109 студената уписало са 60 бодова, 48-59 бодова имало је 98 студената, 37-47 имала су 32 студента, а мање од 37 бодова имао је 115 студената (34.93%), који нису стекли право уписа у другу годину;

- трећу годину 61 студент уписао је са 60 бодова, 48-59 бодова имало је 76 студената, 37-47 имало је 18 студената, а мање од 37 бодова имао је 201 студент, који нису стекли право уписа треће године;

- четврту годину 29 студената уписало са 60 бодова, 48-59 бодова имала су 82 студента, 37-47 бодова имала су 23 студента, а мање од 37 бодова имало је 59 студената, који нису стекли право уписа 4. године.

Од укупно 51 студента који су уписали мастер академске студије општег смера школске 2021/2022. године, у року који је предвиђен за трајање студија, студије је завршило 9 студената а року који је одређен као максимални рок за завршетак студија (две године) студије су завршила 23 студента.

Од укупно 29 студената који су уписали мастер академске студије –унутрашњи послови, школске 2021/2022. године, у року који је предвиђен за трајање студија, студије су завршила 2 студента, а у року који је одређен као максимални рок за завршетак студија (две године) студије су завршила 14 студента.

Од укупно 25 студената који су уписали мастер академске студије право и информационе технологије, школске 2021/2022. године, у року који је предвиђен за трајање студија, студије нико није завршио, а у року који је одређен као максимални рок за завршетак студија (две године) студије је завршило 11 студената.

Од укупно 60 студената који су уписали мастер академске студије општег смера, школске 2022/2023. године, у року који је предвиђен за трајање студија, студије је завршило 5 студената

Од укупно 23 студента који су уписали мастер академске студије–унутрашњи послови, школске 2022/2023. године, у року који је предвиђен за трајање студија, студије су завршила 2 студента.

Од укупно 11 студената који су уписали мастер академске студије право и информационе технологије, школске 2022/2023. године, у року који је предвиђен за трајање студија, студије нико није завршио, За ове суденте још није прошао рок од 2 године.

У року који је предвиђен за завршетак студија, докторске академске студије завршио је један студент.

На мастер академским студијама, од студената уписаних 2022/23. године, 60 бодова остварило је 9 студената, 37-48 бодова остварило је 28 студената, а мање од 37 бодова имало је 56 студената.

На докторским академским студијама је, од 14 студената уписаних 2022/2023. године, 60 бодова за упис у другу годину студија остварило 6 студената (30.00%), 37-59 бодова остварило је 6 студената (30.00%), а 8 студената (40%) је остварило мање од 37 бодова.

На докторским академским студијама, које су акредитоване за упис 45 студената на првој години студија, у школској 2022/2023. години је уписано 20 студената на првој, 13 студената на другој и 49 студената на трећој години.

На докторским академским студијама, које су акредитоване за упис 45 студената на првој години студија, у текућој школској 2023/2024. години је уписано 7 студената на првој, 21 студената на другој и 54 студента на трећој години.

Квалитет студената обезбеђује се и доследним поштовањем правила о оцењивању студената, укључивањем студената у процесе одлучивања на Факултету, посебно у процес оцене и вредновања наставног процеса и рада наставника, сарадника и органа и служби Факултета. Уз то, квалитет студената обезбеђује се и праћењем, надгледањем, обезбеђивањем и унапређивањем квалитета студијских програма, планова рада, наставе и оцењивања, али и предузимањем корективних мера ради остваривања задовољавајућег нивоа квалитета студената.

Статутом Факултета, Правилником о квалитету и Правилником о испитима, који су јавно објављени и доступни свим студентима, предвиђају се правила оцењивања, као и механизми за процену и контролу процедура оцењивања, који обезбеђују објективност, јавност и транспарентност у оцењивању. Правилник о испитима прописује да се рад студената у савладавању појединог предмета континуирано прати током предавања, вежби и других облика наставе и изражава у поенима. Правилником о испитима, као и у силабусима, утврђена је сразмера поена, стечених у испуњавању предиспитних обавеза и на испиту, при чему је од укупног броја поена, најмање 30, а највише 70 поена предвиђено за активности и провере знања у току семестра (предиспитне обавезе). Коначна оцена, као збир броја поена остварених у предиспитним активностима и на завршном испиту, формира се на следећи начи: 1) мање од 50 поена – оцена 5 (није положио); 2) од 51 до 60 поена – оцена 6 (довољан); 3) од 61 до 70 поена – оцена 7 (добар); 4) од 71 до 80 – оцена 8 (врло добар); 5) од 81 до 90 – оцена 9 (одличан); 6) од 91 до 100 поена – оцена 10 (изузетан). Статутом Факултета и Правилником о испитима предвиђа се, такође, да на испит може изаћи студент који је испунио све прописане предиспитне обавезе. Испит је, иначе, јединствен и полаже се усмено, јер студијски програми из области права подразумевају развијање способности студената за усмено излагање. У изузетним случајевима, декан може одобрити да се испит обави писмено, уколико је дошло до спречености испитивача да испит обави усмено. Испитивање кандидата врши се на основу објављене листе испитних питања, а испит се полаже јавно, с тим што се јавност обезбеђује тако што се распоред полагања испита за све студенте, као и имена испитивача, дана, часа и просторије за полагање испита, објављује

преко студентског сервиса на сајту Факултета, као и могућношћу присуства других лица на испиту.

Факултет обезбеђује коректно и професионално понашање наставника током оцењивања студената (објективност, етичност и коректан однос према студенту). У том контексту Правилник о квалитету предвиђа механизме за процену и контролу процедура оцењивања, који су били предмет сталног преиспитивања и усавршавања. Тако је посебном Одлуком декана (бр. 01-3777, од 28.12.2010. године) уведен и доследно примењен *принцип парног и непарног броја индекса*, који, на предметима где су два наставника, спречава да студент исти испит полаже у два испитна рока заредом код једног истог наставника. Резултати полагања испита, у испитним роковима који су уследили после доношења ове Одлуке показују да су њеним решењима предвиђене корективне мере којима се спречава низак ниво пролазности на појединим испитима. За предмете на којима је распоређено три професора, примењује се систем „0,1,2“, који је такође допринео већој пролазности, јер се њиме даје шанса студенту да у сваком року полаже испит код другог професора.

Уважавајући захтев и потребу да се стално преиспитују правила која уређују полагање испита, новим Правилником о испитима усавршени су и механизми за процену и контролу процедура оцењивања, који се испољавају кроз право студента или наставника да захтевају да се испит полаже пред испитном комисијом (после три неуспела полагања истог испита), право студента да тражи полагање испита пред изабраним испитивачем (после 3 неуспешна полагања истог испита на предмету где постоји само један наставник), право студента да у року од 36 сати од добијања оцене поднесе приговор на добијену оцену, као и право студента да, до краја школске године у којој је испит положен, захтева поништење оцене и поновно полагање испита. На крају је уређено и право испитивача или члана испитне комисије да се изузме од испита.

Правилник о квалитету прописује да се систематско праћење и провера резултата оцењивања, односно пролазности студената по предметима, програмима и годинама врши на основу извештаја о резултатима оцењивања студената који, по окончању октобарског испитног рока, саставља Служба за наставу и студентска питања. У случају сувише ниске пролазности, која се у Правилнику о квалитету неоправдано квалификује као пролазност која је „испод просечне пролазности на години на којој се предмет налази“, продекан за наставу организује појединачне разговоре са наставницима на чијим је испитима пролазност сувише ниска. Током разговора, којем присуствују шеф одговарајуће катедре и чланови Одбора за квалитет, утврђују се узроци лоших резултата оцењивања и разматрају се мере за побољшање тих резултата. Уколико је у две узастопне године пролазност на предмету који наставник предаје сувише ниска, односно испод просечне пролазности на години на којој се предмет налази, Одбор за квалитет предлаже декану предузимање мера које ће обезбедити неопходну пролазност. У случају непредузимања тих мера или њихове неделотворности декан, на предлог Одбора за квалитет, доноси одлуку у складу са Законом о раду, Правилником о раду, односно уговором о раду.

Служба за наставу и студентска питања сачињава годишње *извештаје о резултатима оцењивања, односно пролазности студената на испитима*, и

то: за 2019/2020, 2020/2021, 2021/2022. и за 2022/2023. школску годину. Анализа резултата оцењивања, односно пролазности студената на испитима показује да је пролазност студената на изборним предметима, који чине 1/3 предмета, веома висока (између 80-100%), као и да је пролазност студената на највећем броју преосталих предмета била изнад 50%. Одбор за квалитет је дужан да евидентира пролазност на предметима која је испод 40%, а посебна пажња се посвећује предметима са просечном пролазношћу испод 30%. Одбор за квалитет разматра поједине случајеве слабије пролазности, али и случајеве где је, упркос релативно високој пролазности на испиту, веома мали број студената положио испит, при чему Одбор за квалитет одговарајућим катедрама и Наставно-научном већу предлаже мере за остваривање веће пролазности на појединим испитима.

Извештај о резултатима оцењивања, односно пролазности на испитима у школској 2019/2020. години студената који су студирали по новом студијском програму показује да је пролазност испод 40% забележена код једног наставника на предмету Увод у грађанско право и стварно право-33,33%. Пролазност испод 30% остварена је код једног наставника на предмету Увод у грађанско и стварно право 25,76% и код једног наставника на предмету Међународно приватно право-29,01%.

Извештај о резултатима оцењивања, односно пролазности на испитима у школској 2020/2021. години показује да је пролазност испод 40% код студената који су студирали по новом студијском програму забележена код једног наставника на предмету Увод у грађанско право и стварно право - 39,72%, код једног наставника на предмету Грађанско процесно право 37,56% и код једног наставника на предмету Трговинско право-39,55%, при чему је пролазност нижа од 30% забележена само код једног наставника на предмету Увод у грађанско и стварно право-21,43%.

Извештај о резултатима оцењивања, односно пролазности на испитима у школској 2021/2022. години студената који су студирали по новом студијском програму показује да је пролазност испод 40% забележена код једног наставника на предмету Грађанско процесно право - 31,68%. Пролазност испод 30% остварена је код једног наставника на предмету Кривично право - 29,88% и код једног наставника на предмету Увод у грађанско право и стварно право - 20,83%.

Извештај о резултатима оцењивања, односно пролазности на испитима у школској 2022/2023. години студената који су студирали по новом студијском програму показује да је пролазност испод 40% забележена код једног наставника на предмету Грађанско процесно право - 37,34% и код једног наставника на предмету Увод у грађанско право и стварно право - 30,00%. Пролазност испод 30% остварена је код једног наставника на предмету Кривично право - 28,23%.

С обзиром на то да је у претходном периоду готово занемарљив број студената захтевао комисијско испитивање, односно полагање испита пред изабраним испитивачем, основано се може претпоставити да је већина наставника оцењивање на испиту обављала објективно и непристрасно.

3. Информисање, организовање и награђивање студената

Факултет обезбеђује потенцијалним и уписаним студентима све неопходне податке који су повезани са њиховим студијама. Уз то, за пријављене кандидате Факултет редовно организује и припремну наставу из Српског језика и Историје. Путем стално активног простора на домену, Факултет обезбеђује да сви студенти могу да се правовремено и потпуно информишу о свим питањима која су у вези са образовним радом и системом обезбеђења квалитета на Факултету.

На сајту Правног факултета Универзитета у Нишу постоје и Студентски портал, као и Фејсбук страница и Инстаграм профил, чиме се студентима свих нивоа студија, као и другим заинтересованим лицима, обезбеђује како доступност информација о настави, испитима и одлукама органа и стручних тела Факултета, тако и изражавање ставова и мишљења поводом активности Факултета. Како би били испраћени актуелни трендови у комуникацији младих, отворен је и Инстаграм профил, преко кога се студенти такође могу информисати о актуелним догађајима на Факултету.

Факултет је, у холу на другом спрату зграде, обезбедио студентима коришћење 5 рачунара преко којих могу да добију све информације о раду факултета које су им неопходне, као и увид у свој лични досије на Факултету.

Факултет је обезбедио да студенти у пуној мери остваре право на самоорганизовање и учешће у одлучивању. На Правном факултету Универзитета у Нишу данас делују две регистроване студентске организације: Савез студената Правног факултета и ELSA.

Факултет пружа помоћ и подршку раду Студентског парламента и студентских организација кроз обезбеђивање адекватног простора и опреме, финансирањем едукативних, културних, спортских и осталих студентских активности, пројеката и манифестација. Обе студентске организације имају своје посебне, савремено опремљене просторије.

Студентима је на располагању и Клуб студената, укупне површине 136 м², који би требало да се трансформише у место промовисања уметничког, музичког, књижевног, научно-истраживачког и других облика рада студената.

Представници Студентског парламента активно учествују у раду органа и стручних тела Факултета: у Савету, Наставно-научном већу, Одбору за квалитет, Комисији за праћење и унапређење студирања и у Комисији за односе са студентима.

Студенти активно учествују у културним и спортским акцијама и манифестацијама које организују Академско културно уметничко друштво СКЦ-а Универзитета у Нишу и универзитетске организације. Једна од редовних активности студената је њихово учешће на Правнијади, годишњем такмичењу студената права у знању и спорту.

Од 2004. године, студенти редовно учествују на Moot Court такмичењима из области Хуманитарног права, Медијског права, симулација суђења пред Европским судом за људска права, Међународног приватног права, Заштите равноправности те Међународне трговинске арбитраже и међународне продаје

робе, на којима су увек остваривали завидан пласман. Факултет је објавио монографију посвећену успесима студената на такмичењима. Електронско издање монографије сврстано је међ прилоге овога извештаја.

Факултет организује школу беседништва, што је прилика да студенти развијају говорничку вештину, при чему се на Факултету одржава и такмичење у беседништву.

Студенти показују велико интересовање и за рад Правне клинике, у којој под надзором професора и адвоката, пружају бесплатну правну помоћ грађанима. На тај начин они значајно доприносе и друштвеној заједници.

Ради подстицања студената на веће залагање и рад, Правилник о квалитету предвиђа да се, општим актом Факултета установљава категорија „изузетно успешан студент“, с тим што се такав статус признаје студенту који упише наредну годину студија са просечном оценом изнад 9, ако је у току једне календарске године положио све испите потребне за упис у наредну годину студија. Уз то, Факултет установљава и годишње награде за најбољег студента са сваке године студија, као и награду за најбољег студента који је стекао диплому на студијском програму. Правила о награђивању садржана су у *Правилнику о награђивању студената*.

б) *SWOT анализа*

Предности:

1. Поступак уписа студената јасно је дефинисан, јавно је објављен и доследно се примењује.+++
2. Студентима су доступне све информације о студијама.+++
3. Обезбеђена је једнакост и равноправност свих студената, укључујући и студенте са инвалидитетом.+++
4. Студентско организовање је на завидном нивоу и студенти учествују у одлучивању.+++
5. Акредитован је нови студијски програм на мастер студијама права - Право и информационе технологије, Одлуком о акредитацији број 612-00-00068/4/2020-03 од 23.04.2021. године Националног тела за акредитацију и проверу квалитета у високом образовању.+++

Слабости:

1. Пасивност извесног броја студената у целокупном наставном процесу.+++

Могућности:

1. Активније учешће студената у раду органа и тела Факултета.++
2. Подстицање такмичарског духа студената (стипендије Факултета, набавка уџбеника по регресивној цени за студенте са бољим резултатима студирања и сл.), а у циљу веће ефикасности студирања.++
3. Обезбеђење адекватних учила за студенте са инвалидитетом.+++
4. Повећање степена мобилности студената на међународном нивоу.++

5. Сарадња са институцијама ради запошљавања успешних студената након завршеног факултета, чиме би се мотивисали студенти да постижу боље резултате.+++

Опасности:

1. Тешка материјална ситуација у којој се налази велики број студената неповољно утиче на стандард студената, али и на могућност њиховог активнијег учешћа у наставном процесу и осталим активностима на Факултету. +++

в) Процена испуњености Стандарда 8 и предлог корективних мера

Правни факултет Универзитета у Нишу испуњава Стандард 8.

На основним академским студијама права на дан 31. децембар 2023. године студира 2190 студената, и то: на новом (болоњском) студијском програму 1968 студента, и на старом студијском програму 122 студента. Од 1. октобра 2019. године до 1. октобра 2023. године дипломирала су укупно 604 студента, и то: 55 студената по старом студијском програму, као и 549 студената по новом (болоњском) студијском програму.

На мастер академским студијама права на дан 31. децембар 2023. године студира 204 студента, и то: 25 студената чије се школовање финансира из буџета, као и 179 самофинансирајућих студента. У периоду од 1. октобра 2019. године до 1. октобра 2023. године мастер академске студије је завршио 211 студент.

На докторским академским студијама на дан 31. децембар 2023. године студирају 82 студента и то, 11 студената чије се школовање финансира из буџета, и 71 самофинансирајући студент. У периоду од 1. октобра 2019. године до 31. децембра 2023. године, докторске академске студије завршило је 18 студената.

Сви напред наведени и институционализовани стандарди који се односе на квалитет студената, као и све мере и поступци за њихово обезбеђење, нису у претходном периоду били довољни да се обезбеди висок квалитет студената, тако да има још веома много простора за побољшање тог квалитета. Неспорно је да још увек знатан број студената није у довољној мери укључен и све наставне активности, да знатан број студената обнавља исту годину студија, односно да тек око половине студената остварује више од 37 ЕСПБ бодова, као и да је готово занемерљива стопа тзв. успешних студената.

С обзиром на то, у наредном периоду би требало предузети следеће корективне мере:

- Разматрање могућности за растерећење наставног плана на појединим годинама студија, али и растерећење наставних програма истих садржаја који се понављају у више предмета;

- Повећати број часова практичне наставе нарочито на процесно-правним предметима и ускостручним правним предметима.

Показатељи и прилози за стандард 8

[8.1. Закон о високом образовању \(„Службени гласник РС“, бр. 88/2017, 73/2018...76/2023\)](#)

[8.2. Статут Правног факултета Универзитета у Нишу \(„Билтен ПФН“, бр. 300/2022\)](#)

[8.3. Правилник о упису студената на студијске програме Универзитета у Нишу \(“Гласник“, 2018\)](#)

[8.4. Правилник о квалитету \(„Билтен ПФН“, бр. 104/2007 298/2022 и 308/22\)](#)

[8.5. Правилник о испитима \(„Билтен ПФН“, бр. 290а/2021\)](#)

[8.6. Правилник о признањима и наградама студената \(„Билтен Правног факултета“ бр. 220/15\)](#)

[8.7. Текст конкурса за упис студената у I годину академских студија права на Правном факултету у првом конкурсном року за школску 2019/2020, 2020/2021, 2021/2022. и 2022/2023. годину](#)

[Табела 8.1. Преглед броја студената по степенима, студијским програмима и годинама студија на текућој школској години](#)

[Табела 8.2. Стопа успешности студената. Овај податак се израчунава за студенте који су дипломирали у претходној школској години \(до 30.09\) а завршили студије у року предвиђеном за трајање студијског програма](#)

[Табела 8.3. Број студената који су уписали текућу школску годину у односу на остварене ЕСПБ бодове \(60\), \(37-60\) \(мање од 37\) за све студијске програме по годинама студија](#)

Стандард 9

КВАЛИТЕТ УЏБЕНИКА, ЛИТЕРАТУРЕ, БИБЛИОТЕЧКИХ И ИНФОРМАТИЧКИХ РЕСУРСА

Квалитет уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса се обезбеђује доношењем и спровођењем одговарајућег подзаконског акта.

а) Опис стања, анализа и процена стандарда 9

Квалитет уџбеника и литературе

Институциони систем за одређивање, израду, садржај, објављивање, коришћење, праћење и оцену квалитета уџбеника и других учила (наставног и испитног материјала), који се користе у процесу образовања на свим нивоима Правног факултета Универзитета у Нишу, уређен је *Правилником о квалитету*, као и *Правилником о уџбеницима*. У складу са наведеним правилницима, Факултет студентима обезбеђује, благовремено и у потребном броју, уџбенике и другу наставну и испитну литературу неопходну за савладавање градива према усвојеним студијским програмима. За сваки наставни предмет морају бити обезбеђени одговарајући уџбеници и друга учила која су унапред позната, објављена и свима доступна. У складу са том обавезом, почетком сваке школске године, Наставно-научно веће Факултета одређује обавезну и допунску литературу, која је свим студентима доступна и преко сајта Факултета.

Највећи део литературе Факултет обезбеђује издавањем уџбеника и другог наставног и испитног материјала, који треба да је усклађен са одредбама Правилника о уџбеницима које одређују стандарде у погледу обима наставног и испитног материјала, стандарде у погледу структуре и стила наставног и испитног материјала, као и стандарде у погледу графичког изгледа рукописа уџбеника.

Препоручена литература (наставни и испитни материјал) обухвата обавезну и допунску литературу, с тим што само обавезна литература садржи испитну материју.

Богата издавачка делатност Факултета ближе је регулисана *Правилником о издавачкој делатности*. Послове издавања уџбеника обавља Центар за публикације, као део Научно-истраживачке јединице, чија су овлашћења и надлежности регулисане *Статутом Факултета*. У периоду од 24. августа 2019. године до 31. децембра 2023. године, Факултет је објавио 74

публикације, од којих 54 монографске и 23 серијске. Структуру монографских публикација чини 20 уџбеника, 14 монографија, 2 практикума и других учила, 7 тематских зборника и 11 зборника радова са научних скупова. Објављене периодичне публикације чини 19 бројева часописа *Зборник радова Правног факултета у Нишу* и 6 бројева часописа *Правни хоризонти*. Поред сопствених издања, Факултет уређује и правну свеску универзитетског часописа *Facta Universitatis, Series: Law and Politics*, од његовог оснивања 1997. године. У наведеном периоду објављено је 10 свезака, а укупно 42 свеске.

Уџбеници и друга литература продају се у Књижари Факултета.

Факултет обезбеђује и унапређује квалитет препоручене наставне и испитне литературе (уџбеника и других учила) како у погледу њиховог садржаја (савременост, тачност) и структуре (резиме, примери, задаци), тако и у погледу њиховог стила и обима (усклађеност са бројем ЕСПБ бодова). Контрола квалитета наставног и испитног материјала остварује се: контролом квалитета текста, контролом структуре текста, контролом стила текста, контролом обима текста, контролом графичког изгледа рукописа и контролом квалитета уџбеника путем анкетаирања студената.

Контролу квалитета, садржаја, структуре, стила и обима текста врше рецензенти, катедра и Наставно-научно веће кроз доследну примену поступака који су предвиђени за рецензирање препоручене литературе, с тим што контролу графичког изгледа уџбеника обавља Центар за публикације.

Контролу обима препоручене обавезне литературе врше и катедре приликом разматрања планова рада на предметима. Правилник о квалитету предвиђа да је шеф катедре дужан да наставнику наложи смањење обима тако што ће означити оне странице уџбеника и других дела које представљају обавезну литературу. У претходном периоду шефови катедара нису користили такво овлашћење, али је Одбор за квалитет, после интервенције студената, више пута захтевао од Наставно-научног већа да обавезе поједине наставнике да обим литературе прилагоде оном који је предвиђен одговарајућим стандардом, тако да је, у међувремену, обим обавезне литературе на свим предметима усклађен са стандардом који је утврђен Правилником о уџбеницима.

Контролу квалитета уџбеника обављају и студенти путем анонимног анкетаирања, које обухвата вредновање садржине, структуре и стила, као и поштовање правила о обавезној литератури.

Правилником о квалитету и Правилником о уџбеницима утврђене су мере за побољшање квалитета уџбеника. Наставно-научно веће, на предлог катедре, доноси одлуку о повлачењу уџбеника који је у студентској анкети оцењен просечном оценом мањом од 2,5, а ако је у питању уџбеник који издаје Факултет, наставнику налаже да побољша квалитет уџбеника и одређује му рок за објављивање новог допуњеног издања, односно рок у коме ће предложити други уџбеник. По неуспешном истеку тог рока, Наставно-научно веће доноси одлуку о повлачењу из наставе уџбеника који издаје Факултет.

Из *Извештаја о резултатима студентске анкете за вредновање квалитета уџбеника*, која се редовно спроводи крајем зимског и летњег семестра, произлази да су студенти, углавном, позитивно оцењивали квалитет

уџбеника. Анализа показује да је просечна оцена свих параметара квалитета уџбеника о којима су се студенти изјашњавали код велике већине уџбеника преко оцене 3 (на складу од 1-5).

Извештаји о вредновању квалитета уџбеника почев од јесењег семестра школске 2019/2020. године, а закључно са пролећним семестром школске 2022/2023. године – што је период обухваћен овим Извештајем – показују да је укупна просечна оцена уџбеника била у распону од 3.80 до 4.79, при чему су поједини уџбеници оцењени ниском оценом (испод 2.50). Студенти су позитивно оценили чињенице да су уџбеници доступни, да наставник/сарадник примењује литературу наведену у спецификацији предмета, као и то да је уџбеником обухваћена целокупна испитна материја. Најмање задовољство студената забележено је у погледу исказа да су уџбеници јасни, разумљиви и технички добро опремљени.

Квалитет библиотеке

Факултет обезбеђује својим студентима, наставницима, сарадницима и ненаставном особљу (корисници Библиотеке Факултета) библиотеку опремљену довољним бројем библиографских јединица из свих области права и других друштвено-хуманистичких наука. Библиотечки фонд располаже са 89.392 библиографске јединице од чега 31.566 књига - 25.552 наслова (17.492 на српском, 7.658 на страним језицима и 402 на језицима мањина) и 57.826 свезака часописа - 594 наслова штампаних часописа од којих је 407 на српском и 187 на страним језицима). Заједно са електронским, укупан број наслова часописа у онлајн каталогу износи 889. Структуру књига чини 22.552 наслова монографија (15.218 на српском, 7.021 на страним језицима, као и 313 на језику националних мањина), као и 3.000 уџбеника (2.224 на српском, 687 на страним језицима и 89 на језицима мањина).

Библиотека представља важну научно-истраживачку јединицу, коју чине позајмно одељење, одељење за смештај библиотечке грађе и студентска читаоница. Она је од користи не само корисницима библиотеке Факултета, него и правницима и стручњацима из других установа у граду и региону. Библиотека врши размену са универзитетским и факултетским библиотекама у Србији и региону, што доприноси богатству и разноврсности библиотечког фонда. Правила о коришћењу библиотечког фонда садржана су у *Правилнику о коришћењу Библиотеке*.

Факултет обезбеђује вођење адекватне набавне политике, како би се библиотечки фондови попуњавали актуелном литературом. У том циљу годишњим финансијским планом Факултета редовно се предвиђа висина средстава намењених попуњавању библиотечког фонда. Набавну политику води Библиотечки одбор, који систематично прати, оцењује и унапређује структуру и обим библиотечког фонда и стара се да сви предмети буду покривени одговарајућом литературом. Библиотечки одбор, у оквиру одобренних финансијских средстава, утврђује и годишњи план набавке.

Библиотечка грађа се електронски обрађује по међународним библиографским стандардима (ISBD), уз помоћ професионалног компјутерског

пакета. Библиотека је новембра 2008. године постала пуноправни члан система KOBISS, који представља организациони модел повезивања библиотека у библиотечки-информациони систем са узајамном каталогизацијом, библиографско-каталошком базом података, локалним базама података библиотека учесница, базом података о библиотекама и бројним другим функцијама. Сви унети подаци видљиви су у узајамној библиографско-каталошкој бази података KOBISS/ОРАК и могуће их је on line претражити.

Библиотечки фондови су доступни свим корисницима библиотеке Факултета, која редовно, два пута годишње, информисе наставнике, сараднике и студенте о новим библиотечким јединицама електронским издањем „Билтена приновљених књига“. Билтен се доставља свим наставницима и сарадницима и објављује се на WWW презентацији Факултета. Уз то, Библиотека израђује и „Библиографију наставника и сарадника Факултета“ и „Библиографију одбрањених магистарских теза и докторских дисертација“, које се могу претражити на Интернет страници Факултета, као и „Библиографију монографских и серијских публикација објављених на Правном факултету“, која редовно излази у Зборнику радова Правног факултета у Нишу.

Саставни део Информатора који једном годишње објављује Факултет чине и информације којима се студенти систематски упознају са начином рада у библиотеци и рачунарском центру.

Библиотека има приступ интернету и део је локалне и академске компјутерске мреже Србије. Уз то, библиотечки фондови су кроз базе података (каталоге) доступни за претраживање преко корисничких програма и Интернета.

Библиотека Факултета је захваљујући Конзорцијуму библиотека Србије за обједињену набавку (КоБСОН) обезбедила својим корисницима могућност да приступе преко 35.000 наслова страних часописа и 160.000 књига, чију набавку финансира Министарство просвете, науке и технолошког развоја. У оквиру Библиотеке омогућено је коришћење и претраживање база агрегатора (HeinOnline, EBSCO, JSTORE, DOAJ, DOAB, TEEL, SciIndeks), правних и других релевантних база.

У Библиотеци су запослене четири особе. Радом Библиотеке руководи Управник, док са студентима раде два дипломирана библиотекара и један књижничар, сви са дугогодишњим искуством, тако да су врста и ниво њихове стручне спреме усклађени са националним и европским стандардима за пружање ове врсте услуга. Запослени у Библиотеци су компетентни и високо мотивисани за пружање квалитетних услуга свим корисницима. О томе говоре и подаци о анкетирању ваннаставних радника од стране студената и сарадника, где је рад у Библиотеци оцењен увек високом оценом.

За мишљења студената о раду библиотеке и предлозима за унапређење рада обезбеђене су посебне кутије, које се налазе у фоајеу читаонице.

Просторије у којима је смештен библиотечки фонд налазе се у приземљу зграде и опремљене су према савременим стандардима. Студентске читаонице и позајмно одељење су на другом спрату зграде Факултета.

У саставу Библиотеке су и две читаонице: читаоница, намењена студентима основних и мастер студија, корисне површине 230 м², са 110 места, и читаоница, намењена студентима докторских студија, корисне површине 40,94 м², са 6 места за наставнике и 1 местом за студенте докторских студија.

Особље Библиотеке пружа стручну помоћ студентима, наставницима и сарадницима у претраживању библиотечког фонда, база података и обезбеђује им коришћење публикација.

Читаонице раде сваког радног дана од 8 до 20 часова, а суботом од 8 до 18 часова. Позајмно одељење, које се налази уз читаонице, ради сваког радног дана од 8 до 16 часова, а суботом од 8 до 13 часова, што студентима и наставном особљу Факултета обезбеђује оптималан приступ библиотечком фонду током целе радне недеље.

Обезбеђење стандарда квалитета библиотечких ресурса врши се редовним праћењем, контролом и оцењивањем рада Библиотеке Факултета, за шта су одговорни Библиотечки одбор, Одбор за квалитет, Наставно-научно веће и катедре. Наведено праћење, контрола и оцењивање рада Библиотеке остварује се подношењем и разматрањем годишњих извештаја о раду, као и оцењивањем рада путем анкетирања и анализом приспелих коментара, предлога и приговора.

Нацрт годишњег извештаја о раду, који припрема управник Библиотеке, као и извештај комисије о резултатима анкете, разматра и усваја на крају сваке академске године Библиотечки одбор и доставља га Наставно-научном већу, продекану за наставу и Одбору за квалитет на разматрање и усвајање. У протеклом периоду Библиотечки одбор није достављао Одбору за квалитет Годишњи извештај о раду Библиотеке, тако да тај извештај није био предмет разматрања на седницама Одбора за квалитет.

Одбор за квалитет је у протеклом периоду спровео анкетирање наставног особља о квалитету рада запослених у стручним службама како од стране наставног особља, тако и од стране студената основних академских и докторских академских студија.

Извештаји о вредновању квалитета студијског програма основних академских студија од стране дипломираних студената Факултета показује да су дипломирани студенти су јако задовољни радом библиотеке Факултета и информатичком опремљеношћу Факултета.

Из *Извештаја о резултатима студентске анкете за вредновање квалитета студијских програма мастер академских студија* такође произлази да су студенти јако задовољни квалитетом библиотеке Факултета и квалитетом рада запослених у библиотеци Факултета, како у погледу квалитета уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса у поменутом извештају, тако и у погледу сарадње са радницима Библиотеке. Напоследку, и студенти докторских студија су јако задовољни сарадњом са запосленим радницима у библиотеци Факултета.

Одбор за квалитет анализирао је коментаре, предлоге и примедбе студената на рад Библиотеке Факултета, које су студенти убацивали у кутију за примедбе или су их дописивали у анкетним листићима. Иако је радно време

читаонице у анкетама вредновано највишом оценом, поједини студенти су предлагали да се радно време читаонице продужи, да читаоница ради и викендом, односно од 0-24 часа. Такве предлоге Одбор за квалитет није подржао.

Квалитет информатичких ресурса

У просторијама Факултета се свим наставницима, сарадницима, студентима и ненаставном особљу обезбеђује коришћење савремене рачунарске опреме и лиценцираних рачунарских програма, као и приступ Интернету.

Сви наставнички и сараднички кабинети снабдевени су десктоп рачунарима и штампачима, а уз то су и сви наставници и сарадници задужили од Факултета лаптоп рачунаре који су им предати на личну употребу.

За претраживање библиотечког фонда, претраживање базе правних прописа и приступ Интернету студентима су на располагању један рачунар у просторијама Библиотеке, 20 рачунара у Рачунарској учионици на петом спрату, 6 рачунара, скенери и штампачи који се налазе у Рачунарско-информационом центру Факултета, као и 5 рачунара који се налазе у холу првог спрата Факултета. Уз то, и све студентске организације имају одговарајућу рачунарску опрему, као и приступ Интернету.

Одговарајућом аудио-визуелном опремом за извођење савремене наставе снабдевен је велики амфитеатар Факултета, као и учионице у којима се изводи настава.

Факултет се стара о редовном одржавању и модернизацији рачунарске опреме и обезбеђује несметано функционисање локалне рачунарске мреже, као дела академске мреже Републике Србије, која повезује све рачунаре дате на коришћење наставницима, сарадницима, службама Факултета и студентским организацијама.

Ради стручног и ефикасног обављања рачунарских и информатичких послова за потребе научно-истраживачке и наставне делатности Факултета, као и његових центара и служби, Факултет је установио, организовао и обезбедио услове за рад Рачунарско-информационог центра, чија организација, статус и рад су уређени Статутом Факултета и *Правилником о раду Рачунарско-информационог центра*.

Факултет обезбеђује вођење адекватне политике у набавци рачунарске опреме и одговарајућих програма. Финансијским планом за сваку годину редовно се опредељује висина средстава која су неопходна за ту сврху, с тим што годишњи план набавке утврђује Стручни одбор Рачунарско-информационог центра.

Путем веб презентације Факултет се представља и информише студенте, запослене и стручну и ширу јавност о свом наставном, научно-истраживачком, стручном и издавачком раду, као и о резултатима тог рада.

Факултет је у претходном периоду обезбедио и електронско издање свог часописа „Зборник радова Правног факултета у Нишу“, јер је доступан у

интегралном тексту (PDF формат) на интернет страници Правног факултета у Нишу (<http://www.prafak.ni.ac.rs>).

Зборник радова Правног факултета у Нишу је 20. фебруара 2019. године прешао на електронско уређивање. Радови се предају путем онлајн система за електронско уређивање АСИСТЕНТ, на следећој интернет адреси:

<http://aseestant.ceon.rs/index.php/zrpf/index>

У Рачунарско-информационом центру запослена су два дипломирана инжењера електротехнике, који одржавају опрему, старају се о локалној мрежи и веб презентацији Факултета. Особље центра је компетентно и високо мотивисано за пружање квалитетних услуга свим корисницима. Уз то, у зависности од интересовања студената, у Рачунарско-информационом центру организују се обуке студената за рад на рачунару, као и за претраживање библиотечког фонда и правних и осталих база података.

Обезбеђење стандарда квалитета информатичких ресурса остварује се редовним праћењем, контролом и оцењивањем рада Рачунарско-информационог центра и веб презентације Факултета, као и предузимањем одговарајућих корективних мера, за шта су одговорни Стручни одбор, Одбор за квалитет, Наставно-научно веће и катедре. Наведено праћење, контрола и оцењивање рада Рачунарско-информационог центра остварује се подношењем и разматрањем годишњих извештаја о раду, као и оцењивањем рада путем анкетирања и анализом приспелих коментара, предлога и приговора.

Одбор за квалитет је у протеклом периоду спровео анкетирање наставног особља о квалитету рада запослених у стручним службама како од стране наставног особља, тако и од стране студената основних и докторских академских студија.

Извештаји комисија о резултатима анкете за доделу награде "Најбољи радник у служби", (за 2020, 2021, 2022. и 2023. годину) показују да су наставници и сарадници Факултета веома високим оценама вредновали рад запослених у рачунарско-информационом центру Факултета. Рад рачунарско-информационог центра Факултета вреднован је одличним оценама такође и од стране дипломираних студената Факултета, као и од студената мастер и докторских студија права. Извештај о вредновању квалитета студијског програма основних академских студија од стране дипломираних студената Факултета, показује да су дипломирани студенти задовољни квалитетом рада рачунарско-информационог центра Факултета и информатичком опремљеношћу Факултета. Из *Извештаја о резултатима студентске анкете за вредновање квалитета студијских програма мастер академских студија* произлази да студенти високим оценама вреднују рад рачунарско-информационог центра, као и квалитет информатичких ресурса, при чему студенти високо вреднују и сајт Факултета. Из *Извештаја о резултатима анкете за вредновање студијског програма докторских академских студија права* произлази закључак да су студенти докторских студија такође јако задовољни квалитетом рачунарско-информационог центра Факултета те и квалитетом информатичких ресурса.

б) SWOT анализа

Предности:

1. Факултет има Правилник о уџбеницима, који се поштује при њиховом издавању.+++
2. Сви обавезни предмети прате одговарајуће уџбенике и учила, с тим што се на изборним предметима без одговарајућег уџбеника прецизно наводе странице из литературе које чине садржину предмета.+++
3. Факултет има традицију и искуство у издавачкој делатности.+++
4. Библиотечки фонд је богат, а библиотечка размена веома развијена.+++
5. Факултет има добре информатичке ресурсе, који се стално обнављају и осавремењују.+++
6. Факултет је обезбедио и електронско издање својих часописа „Зборник радова Правног факултета у Нишу“ и „Правни хоризонти“.+++
7. Факултет је прешао на електронско уређивање часописа "Зборник радова Правног факултета у Нишу" – путем онлајн система Асистент.+++

Слабости:

1. Набавка књига отежана је због компликованог и дугог процеса система јавних набавки.++
2. Недовољан број новијих уџбеника и монографија на страним језицима.+++
3. Недовољност магацинског простора за библиотечке фондове како стално коришћених уџбеника и часописа, тако и њихових архивских примерака.+++

Могућности:

1. Измена актуелног система за набавку књига, који би био примерен факултетским набавкама.+++
2. Осавремењивање информатичких ресурса.++
3. Побољшање услова рада у читаоницама.++

Опасности:

1. Неадекватна расподела сопствених средстава за набавку стране литературе, посебно уџбеника, монографија и часописа.++
2. Неадекватан систем набавке књига.++

г) Процена испуњености Стандарда 9 и предлог корективних мера:

Правни факултет у Нишу у потпуности испуњава Стандард 9.

Факултет је у претходном периоду студентима обезбедио неопходну литературу. За наставу из сваког предмета постоје одговарајући уџбеници и друга учила, која су била објављена пре почетка извођења наставе на предмету. Уз то, и Библиотека Факултета је била опремљена довољним бројем

библиографских јединица, тако да су њен рад позитивно оценили сви њени корисници.

Значајан напредак остварен је и у области информатичких ресурса, јер су све учионице опремљене аудио-визуелном опремом, сви наставници и већина сарадника је добила на коришћење лаптоп рачунаре, а часопис „Зборник радова Правног факултета у Нишу“ издаје се и у електронском облику и почео је са електронским уређивањем помоћу онлајн система Асистент. Због свега тога је и рад Рачунарско-информатичког центра, као и његових запослених од свих анкетираних добио најбоље оцене. Током онлајн наставе, која је у претходном двогодишњем периоду одржавана због околности изазваних епидемијом КОВИД-19, Факултет је обезбедио све потребне техничке услове за беспрекорно функционисање платформи електронске комуникације.

Ипак, Факултет би у наредном периоду требао да, у складу са финансијским могућностима, повећа улагања у набавку иностране литературе. Такође, треба повећати број образовних и других установа и организација са којима се врши размена публикација, како би библиотечки фонд био што богатији. Уз то, наставнике и сараднике треба мотивисати да што више едукативног материјала припреме у електронском облику и учине их доступним студентима преко сајта Факултета. Преко курсева које би организовао Рачунарско-информатички центар, наставницима, сарадницима, ненаставном особљу и студентима треба омогућити да заврше напредне обуке за коришћење одговарајућих програмских пакета (ACCESS, EXCEL и сл.). Напомињемо да је на Факултету одржана обука за коришћење програмског пакета са статистичку обраду података PSPP, као и да је у току континуирана обука наставника, сарадника, ненаставног особља и студената за напредно коришћење програмског пакета Microsoft Office Word.

У наредном периоду Библиотечки одбор, као и Стручни одбор Рачунарско-информатичког центра, треба своје извештаје о раду Библиотеке и Рачунарско-информационог центра да достављају и Одбору за квалитет Факултета ради њиховог разматрања.

г) Показатељи и прилози уз стандард 9

- [9.1. Статут Факултета \(„Билтен ПФН“, бр. 300/2022\)](#)
- [9.2. Правилник о квалитету \(„Билтен ПФН“, бр. 104/2007, 298/2022 и 308/22\)](#)
- [9.3. Правилник о уџбеницима \(„Билтен ПФН“, 315а/2023\)](#)
- [9.4. Правилник о издавачкој делатности \(„Билтен ПФН бр. 314/23 “\)](#)
- [9.5. Правилник о коришћењу библиотеке \(„Билтен ПФН“ бр. 105/07, 307/22\)](#)
- [9.6. Правилник о раду Рачунарско-информационог центра \(„Билтен ПФН“, бр. 106/2007\)](#)
- [9.7. Списак уџбеника и монографија чији су аутори наставници запослени на Факултету](#)

[9.8. Однос броја уџбеника и монографија \(заједно\) чији су аутори наставници запослени на установи са бројем наставника на установи](#)

[9.9. Библиографија наставника и сарадника Факултета](#)

[9.10. Библиографија одбрањених магистарских радова и докторских дисертација](#)

[9.11. Библиографија монографских и серијских публикација објављених на Факултету](#)

[9.12. Попис библиографских јединица - извод из књиге инвентара](#)

[Табела 9.1. Број и врста библиотечких јединица у високошколској установи](#)

[Табела 9.2. Попис информатичких ресурса](#)

Стандард 10

КВАЛИТЕТ УПРАВЉАЊА ФАКУЛТЕТОМ И КВАЛИТЕТ НЕНАСТАВНЕ ПОДРШКЕ

Квалитет управљања високошколском установом и квалитет ненаставне подршке се обезбеђује утврђивањем надлежности и одговорности органа управљања и јединица за ненаставну подршку и перманентним праћењем и провером њиховог рада.

а) Опис стања, анализа и процена стандарда 10

Правни факултет Универзитета у Нишу је својим *Статутом*, а у складу са законом, утврдио органе управљања и органе пословођења, као и њихове надлежности и одговорности у организацији и управљању Факултетом. Поред тога, Статутом Факултета и одговарајућим општим актима, утврђени су и стручни органи Факултета, његове организационе јединице и њихов делокруг рада, као и њихова координација и контрола. Остваривање права и заштита интереса студената у надлежности је Студентског парламента, чији је рад регулисан *Статутом студентског парламента*, као и студента-продекана.

На основу *Статута Факултета*, орган управљања је Савет Факултета, орган пословођења је декан, а стручни органи су: Наставно-научно веће, Изборно веће Факултета, Научно веће Центра за правна и друштвена истраживања, Одбор за перманентно образовање, Комисија за мастер и докторске студије, Већа катедара Факултета, и други стручни органи одређени Статутом.

Организациону структуру Факултета чине четири јединице: Наставно-научна јединица, Научно-истраживачка јединица, Јединица за квалитет и Секретаријат Факултета.

Наставно-научну јединицу чине катедре и Правна клиника.

Научно-истраживачку јединицу Факултета чине: Центар за правна и друштвена истраживања, Центар за јавне политике Европске уније, Центар за међународно приватно право хашких конвенција, Центар за публикације, Библиотека и Рачунарско-информациони центар.

Субјекти обезбеђења квалитета, у оквиру Јединице за квалитет, су Одбор за квалитет, Комисија за праћење и унапређивање студирања и Комисија за односе са студентима, као сталне, као и повремене комисије и радна тела која се образују према потреби. Послови Секретаријата Факултета груписани су у три службе: Служба за опште послове, Служба за наставу и студентска питања и Служба за материјално-финансијске послове.

Стандарди квалитета управљања, који су утврђени *Правилником о квалитету*, односе се на квалитет управљања, квалитет пословођења и планове рада Факултета.

Факултетом управља Савет Факултета, који је конституисан у складу са законом и Статутом Универзитета у Нишу и Статутом Факултета. Савет Факултета одлучује благовремено и у складу са својом надлежношћу, с тим што су надлежност и начин рада Савета Факултета утврђени *Статутом* и *Пословником о раду Савета*. Одлуке Савета засноване су на важећим прописима и у складу са Стратегијом развоја Факултета, Стратегијом управљања квалитетом и Планом рада Факултета.

Орган пословођења је декан, који представља, заступа, организује и руководи радом Факултета, а његова овлашћења и одговорности регулисане су Статутом Факултета. Декан је одговоран за функционисање система управљања квалитетом и спровођење утврђених стандарда квалитета рада у свим областима обезбеђења квалитета. Послови пословођења обављају се у границама овлашћења, законито и благовремено, с тим што морају бити у функцији остваривања Стратегије развоја Факултета, Стратегије управљања квалитетом, Плана рада Факултета и планова рада факултетских центара и служби. Декан, продекани и секретар Факултета, у складу са Стратегијом развоја Факултета и Стратегијом управљања квалитетом, израђују нацрт годишњег Плана рада Факултета и Финансијског плана. Предлог Плана рада и Финансијског плана разматра Наставно-научно веће Факултета, а усваја их Савет Факултета. Оба плана доступна су јавности и доследно се примењују.

Стандарди ненаставне подршке, који су предвиђени Правилником о квалитету, односе се на Секретаријат Факултета, услове рада, избор нових радника и забрану дискриминације.

Ненаставну подршку пружа Секретаријат Факултета, који чине секретар и стручне службе Факултета. Унутрашња организација, систематизација послова и задатака и рад радника Секретаријата ближе се уређују *Правилником о систематизацији радних места*. *Правилником о Књизи упутстава о раду Секретаријата* утврђени су поступци и процедуре за рад запослених у одговарајућој служби, као и обрасци које свака служба користи у свом раду. За координацију и надзор над радом служби одговоран је секретар Факултета, а свака служба има свог шефа, који непосредно организује и руководи радом службе и одговоран је за квалитетно обављање послова.

Ненаставно особље Факултета квалификовано је и компетентно и својим радом успешно пружа подршку квалитетној реализацији студијских програма и обављању научно-истраживачких и осталих делатности Факултета. Број и квалитет ненаставног особља су, углавном, у складу са стандардима за акредитацију.

Факултет је обезбедио запосленима безбедну радну средину и оптималне услове рада. Услови рада и систем заштите радне средине утврђени су посебним *Правилником о заштити на раду и заштити околине* и *Правилником о заштити од пожара*.

Услови и поступак заснивања радног односа и напредовања ненаставног особља утврђују се *Правилником о раду*, у складу са *Законом о раду* и *Колективним уговором*, и доступни су јавности. Код заснивања радног односа са ненаставним радницима, Факултет је утврдио прецизне критеријуме за избор. По закључивању уговора о раду, запослени се уводи у посао. Сваки

запослени на Факултету има свој персонални досије у који се уписују подаци о квалификацијама и компетенцијама запосленог, о његовом напредовању, као и о евентуалним дисциплинским мерама које су му изречене.

Напредовање запослених зависи од рада и резултата рада и регулисано је Правилником о раду.

Факултет спречава сваки вид непосредне и посредне дискриминације лица приликом избора кандидата за запослење и обављање одређеног посла, као и запослених, а исто тако спречава и узнемиравање и сексуално узнемиравање запослених, као и сваки вид изазивања страха и понашања које ствара непријатељско, понижавајуће или увредљиво радно окружење. С тим у вези, Факултет је усвојио Правилник о спречавању и заштити студената и запослених од сексуалног узнемиравања (Билтен ПФН, број 312/2023).

Канцеларијско пословање, стандарди израде и начин чувања документације, уређени су *Правилником о канцеларијском пословању*, на основу кога се *Упутством о вођењу документације* утврђује начин пријема и циркулације документације на Факултету. За сваку службу организовано је вођење Књиге интерне поште, а за Факултет вођење Архивске поште. Факултет је обезбедио посебне поштанске преградке за пошту намењену свим наставницима и сарадницима.

Правилник о квалитету прописује да се квалитет управљања и ненаставне подршке обезбеђује систематским праћењем, контролом и извештавањем о раду запослених у факултетским службама, редовним оцењивањем квалитета рада органа пословођења и служби, предузимањем подстицајних и корективних мера према запосленима, као и унапређивањем радних способности ненаставних радника. Рад и деловање управљачког и ненаставног особља подложни су оцени наставника, ненаставног особља и студената, при чему Факултет посебно прати и оцењује однос управљачког и ненаставног особља према студентима, као и њихову мотивацију у раду са студентима.

Контролу квалитета рада ненаставних радника врше секретар и шефови служби. Правила о мерама за побољшање квалитета, укључујући и дисциплинске мере, садржана су у Правилнику о раду и у уговорима о раду и доследно се примењују. На крају академске године, шефови служби подносе секретару Факултета годишњи извештај о раду службе, у коме сумирају резултате рада, евидентирају евентуалне тешкоће и слабости и предлажу мере за њихово превазилажење. На основу извештаја шефова служби, секретар припрема годишњи извештај о свом и раду Секретаријата, који се доставља декану, Наставно-научном већу и Одбору за квалитет, с тим што извештај, са евентуалним примедбама декана и Одбора за квалитет, разматра и усваја Наставно-научно веће. Међутим, Одбору за квалитет, у претходним академским школским годинама, није био достављен наведени извештај секретара Факултета па није ни био у прилици да се о њему претходно изјашњава.

Факултет, применом одговарајућих мера подстиче ненаставно особље на усвајање и развијање културе квалитета, на посвећеност раду и максимално залагање на послу до степена изврности, као и на развијање професионалног

односа према корисницима услуга. Декан Факултета је у претходном периоду, у складу са одлуком о варијабилним примањима, утврђивао повећани коефицијент примања ненаставним радницима који су остваривали најбоље резултате у раду, а подовом дана Факултета се редовно додељује и награда „Најбољи радник у служби“. Уз то, секретар Факултета, у складу са Законом о раду, утврђује предлог конкретних корективних мера за отклањање узрока неквалитетног рада, док у случају кад постоји сумња да запослени не остварује предвиђене резултате рада, односно неквалитетно обавља послове зато што нема потребна знања и способности за обављање послова на којима ради, декан Факултета одређује комисију за надзор над радом запосленог, с тим што на основу извештаја комисије декан доноси одлуку у складу са законом. Уколико је неквалитетно обављање посла последица повреде радне дужности утврђене Правилником о раду или уговором о раду, секретар Факултета, на предлог шефа службе, иницира предузимање дисциплинских мера.

Рад и однос управе службе Факултета био је предмет анкетирања од стране студената Факултета. *Извештај о вредновању квалитета студијског програма основних академских студија од стране дипломираних студената Факултета* показује да су дипломирани студенти су задовољни радом управе Факултета и факултетских служби. Из *Извештаја о резултатима студентске анкете за вредновање квалитета студијских програма мастер академских студија* произлази закључак да су студенти задовољни квалитетом управљања Факултетом и квалитетом ненаставне подршке. Исти закључак произлази и из *Извештаја о резултатима анкете за вредновање студијског програма докторских академских студија права*.

Факултет подстиче, мотивише и обезбеђује управљачком и ненаставном особљу перманентно усавршавање у циљу повећања компетенција за праћење и примену нових прописа и информационах технологија и осавремењавање процеса рада. У том контексту, Факултет је пружао подршку и обезбеђивао учешће заинтересованим ненаставним радницима на различитим стручним обукама, испитима и семинарима, како би се усавршили и стекли нове компетенције (в. *Уверење о положеном стручном испиту за стицање сертификата за службеника за јавне набавке из 2019. године*).

6) SWOT анализа

Предности:

1. Статутом Факултета јасно су дефинисане надлежности органа управљања, органа пословођења и стручних органа.+++
2. Статутом Факултета дефинисана је организациона структура Факултета.+++
3. Квалитет управљања Факултетом се вреднује.+++
4. Спроводи се анкете о квалитету рада стручних служби и ненаставне подршке и предузимају се мере за унапређивање квалитета.+++
5. Ненаставно и управљачко особље се перманентно усавршава и образује.+++

Слабости:

1. Недостатак оптималне стручне и радне ангажованости појединих ненаставних радника. ++

Могућности:

1. Веће укључивање свих структура ненаставне подршке у креирање и спровођење мера предвиђених Планом интегритета. ++
2. Стално побољшавање и дорада софтвера за квалитетнији и ефикаснији рад Службе за наставу и студентска питања. ++
3. Едукација ненаставних радника и перманентно праћење законских и подзаконских прописа ради остваривања бољег контакта са студентима. ++

Опасности:

1. Неконтинуирана примена корективних и подстицајних мера смањује мотивацију ненаставних радника. ++

в) Процена испуњености стандарда 10 и предлог корективних мера

Факултет испуњава Стандард 10.

Управа Факултета треба у наредном периоду да повећа активности и унапређује промотивно-маркетиншке мере како би, због велике конкуренције сродних факултета у образовном процесу, обезбедила упис предвиђеног броја што квалитетнијих студената.

Неопходно је да се наставе напори и активности на побољшавању услова рада ненаставних радника обезбеђивањем адекватног простора за рад, набавком савремених средстава за рад и побољшањем техничких услова рада.

У наредном периоду је неопходно да се, у виду корективних мера, учине напори усмерени на усавршавање организације рада у оквиру свих служби Факултета, појачавање надзора над радом запослених у службама, као и на доследнију примену корективних и подстицајних мера.

г) Показатељи и прилози уз стандард 10

[10.1. Статут Факултета \(„Билтен ПФН“, бр. 300/2022\)](#)

[10.2. Правилник о систематизацији радних места \(„БПФ у Нишу“, бр. 306/2022\)](#)

[10.3. Правилник о књизи упутстава о раду Секретаријата \(„БПФ у Нишу“, бр. 132/2008\)](#)

[10.4. Правилник о заштити од пожара \(„Билтен Правног Факултета у Нишу“, бр. 198/2013\)](#)

[10.5. Закон о раду \(„Сл. гласник РС“, број 24/2005...95/2018\)](#)

[10.6. Правилник о канцеларијском и архивском пословању \(„БПФ у Нишу“, бр.01-696 од 03. 04. 2002. године.\)](#)

[10.7. Пословник о раду Савета Факултета \(„Билтен Правног факултета“ бр. 319а/23\)](#)

[10.8. Шематска организациона структура Правног факултета Универзитета у Нишу](#)

[10.9. Извештај о вредновању основних академских студија од стране дипломираних студената Факултета](#)

[10.10. Извештај о резултатима студентске анкете за вредновање квалитета студијских програма мастер академских студија](#)

[10.11. Извештај о резултатима студентске анкете за вредновање квалитета студијског програма докторских академских студија](#)

[Табела 10.1. Број ненаставних радника стално запослених у високошколској установи у оквиру одговарајућих организационих јединица](#)

Стандард 11

КВАЛИТЕТ ПРОСТОРА И ОПРЕМЕ

Квалитет простора и опреме се обезбеђује кроз њихов адекватан обим и структуру.

а) Опис стања, анализа и процена стандарда 11

За обављање наставне и научно-истраживачке делатности Правни факултет Универзитета у Нишу користи простор и опрему који су задовољавајућег обима, адекватне структуре и на доста високом степену техничке савремености. Простор и опрема Факултета задовољавају одговарајуће урбанистичке, техничко-технолошке и хигијенске услове, тако да обезбеђују квалитетно извођење наставе на свим врстама и нивоима студија, као и одговарајуће радне услове за све студенте и запослене.

Простор који Факултет користи за обављање наставне и научно-истраживачке делатности обухвата укупно 6.104 квм корисне површине, и то:

- амфитеатар површине 381,50 квм са 480 места,
- 8 учионица укупне површине 718,29 квм, са 828 места,
- 48 функционално опремљених кабинета, укупне површине од 897,50 квм,
- Библиотека – позајмно одељење, укупне површине од 22,38 квм,
- читаоница за студенте основних и мастер академских студија, укупне површине 240,40 квм, са 110 места,
- читаоница за студенте докторских студија, укупне површине 40,94 квм, са 7 места,
- Рачунарско-информациони центар, укупне површине 67,11 квм, са 12 места
- рачунарска учионица, укупне површине 51,47 квм, са 20 места,
- три суднице (једна на другом спрату, једна на трећем и једна на петом спрату зграде), укупне површине 98,53 квм, са 65 места,
- Правна клиника, са огледном адвокатском канцеларијом, укупне површине 77,82 квм са 19 места,
- Студентски клуб, укупне површине 268,00 квм, са 136 места,
- три просторије за рад студентских организација и Студентског парламента, укупне површине 56,76 квм, са 40 места,
- 20 просторија за рад факултетских служби, укупне површине 527,9 квм, са 33 места.

Факултет располаже и са паркинг простором, капацитета 50 паркинг места, која дели са Економским факултетом у Нишу.

За извођење наставе и испита користе се амфитеатар и потребан број учионица и сала, које су опремљене савременим аудио-визуелним средствима и одговарајућим намештајем.

Укупна површина радног простора у извођењу наставе по сменама, с обзиром на број студената који студирају према акредитованим студијским програмима задовољава прописане стандарде, јер по студенту износи 5,68 м/2. Уколико се, пак, узму у обзир и студенти који су обновили годину, онда је тај однос нешто нижи и износи 3,08 м/2 по студенту. У сваком случају, радни простор који се користи за извођење наставних активности је по свом обиму такав да сваком студенту обезбеђује место за седење у амфитеатру, учионицама и у салама.

Факултет има и довољан број кабинета за наставнике и сараднике, који пружају услове за припрему наставе, индивидуалан научно-истраживачки и стучни рад.

Библиотека Факултета – позајмно одељење налази се у просторији која пружа солидне услове за рад библиотечког особља, с тим што у потпуности задовољава и потребе студената, наставника и сарадника. У саставу Библиотеке је и читаоница.

У оквиру Правне клинике је опремљена адвокатска канцеларија. Факултет има посебну учионицу-судницу, у којој се изводи практична настава кроз симулације суђења, као и рачунарску учионицу, у којој студенти имају приступ Интернету, а могу да користе и услуге фотокопирања, штампања, скенирања и нарезивања CD и DVD материјала. Осим наведенога, током јула 2022. године окончани су радови на адаптирању двеју факултетских сала, које ће надаље служити као суднице, са свим пратећим највишим савременим стандардима.

Правни факултет Универзитета у Нишу и Стејт департмент САД – Биро за међународну борбу против наркотика и спровођење закона, закључили су Уговор о донацији бр. 01-2599 од 05.10.2023. године.

Предмет Уговора је опремање рачунарском и сродном опремом суднице за симулације суђења (учионица 6/1 и 14/2) на Правном факултету у Нишу. Вредност донације је 16.827,28 УСД.

Рачунарска и сродна опрема се састоји од:

- 12 десктоп рачунара
- 2 мрежна штампача
- 2 десктоп скенера
- 2 видео пројектора
- 2 система за озвучење
- 2 система за видео надзор

Факултет је обезбедио и опремио одговарајуће просторије за управу Факултета и рад факултетских стручних служби, као и три просторије за рад Студентског парламента и студентских организација. Факултет има и просторију за студентски клуб, која тренутно није у функцији.

Детаљна спецификација простора дата је у *Прегледу простора*.

Факултет води одговарајућу набавну и финансијску политику како би обезбедио услове за квалитетно извођење наставе и задовољио потребу

запослених и студената за савременим информатичким средствима, имајући у виду њихов број.

Факултет је студентима обезбедио две учионице, опремљене савременим техничким и осталим уређајима, који студентима омогућавају рад на рачунарима, штампање, скенирање, нарезивање CD и DVD материјала. Укупно 30 рачунара намењено је искључиво студентима (2 у Рачунарско-информационом центру, 10 у рачунарској учионици, 5 у холу испред амфитеатра, 12 рачунара у судницама 6/1 и 14/2 и један у Библиотеци). Студентима је, на тај начин, обезбеђен неометан приступ свим информацијама у погледу студија, које се редовно објављују на Интернет страници Факултета, али и правним и библиографским базама Факултета и наставним материјалима који се објављују у електронском облику.

Сваки наставник и сарадник добио је на коришћење компјутер, одговарајуће конфигурације, а највећи број наставника и сарадника и лаптоп рачунар. Службе су опремљене одговарајућим техничким средствима и компјутерском опремом и у раду користе адекватне софтвере. Сви запослени на Факултету имају приступ различитим информацијама у електронском облику и информационом технологијама, које користе у сврху професионалног усавршавања.

Закључно са 31.12.2023. године Факултет има 47 рачунара у кабинетима наставника и сарадника. Стручне службе Факултета користе 38 рачунара, 17 рачунара се налазе у салама за извођење наставе, а 5 рачунара се налази у холу испред амфитеатра (инфо рачунари за студенте). Рачунарска учионица снабдевена је са 10 рачунара. Факултет има и 7 сервера и 10 видео бимова. Уз све то, 123 лаптоп-рачунара задужено је од стране наставника и сарадника Факултета.

Факултет је сопственим средствима обезбедио бежичну Интернет везу у већем делу објекта којим располаже.

Детаљна спецификација опреме садржана је у *Инвентару опреме*.

Факултет обезбеђује редовно одржавање простора и опреме кроз организовање рада одговарајућих служби. Уз то, Факултет обезбеђује и висок ниво хигијене свих просторија, редовно одржавање опреме и њено осавремењивање.

У претходном периоду Факултет је, својим средствима, извршио адаптацију дотрајалог крова изнад амфитеатра, заменио дотрајалу столарију у амфитеатру и сали бр. 2. Исте просторије су реновиране и заменом подне облоге, завеса и намештаја.

Квалитет простора и опреме обезбеђује се: праћењем и усклађивањем просторних капацитета и опреме са потребама студената и наставног процеса; контролом квалитета простора и опреме, путем анкетирања студената и запослених; доследном применом законских правила и утврђених процедура набавке ствари, опреме и потрошног материјала и предузимањем корективних и подстицајних мера у циљу ефикаснијег обављања послова на одржавању опреме.

Резултати анкетања студената основних академских студија и дипломираних студената Факултета, као и резултати анкетања студената мастер и докторских академских студија права, показују да су студенти веома задовољни квалитетом простора и опреме и укупним ресурсима Факултета.

б) SWOT анализа

Предности:

1. Добра опремљеност амфитеатра, учионица, Рачунарско-информационог центра, Правне клинике, сале-суднице и осталог пословног простора.+++
2. Домаћинско газдовање, одржавање и квалитативно побољшавање простора.+++
3. Квалитетније обављање наставе и одвијање наставног процеса уопште, због увођења савремене технологије.+++
4. Континуирано осавремењивање информатичких ресурса.+++

Слабости:

1. Повремена недовољност учионичког простора због преклапања наставе и испитних рокова.++

Могућности:

1. Проширивање пословног простора и уступање на коришћење просторија које се налазе у источном делу зграде, а на којима право коришћења припада ЖТП-у Београд.++
2. Инсталација климатизације у Амфитеатару Факултета, уз финансијску помоћ Министарства просвете.++
3. Замена прозорске столарије и прозорских стакала, на преосталом, делу објекта.++

Опасности:

1. Нередовно и недовољно финансирање материјалних трошкова Факултета за текуће инвестиционо одржавање.++
2. Старост објекта и инсталација.++
3. Нерешено питање обезбеђења даљинског грејања зграде.++

в) Процена испуњености Стандарда 11 и предлог корективних мера:

Правни факултет испуњава Стандард 11.

Факултет ће наставити да перманентно побољшава квалитет простора и опреме.

Предлаже се, као корективна мера, да се убудуће контрола квалитета простора и опреме осмисли као посебна анкета, која би била спроведена међу студентима, ненаставним особљем и наставницима и сарадницима.

г) Показатељи и прилози уз стандард 11

[11.1. Извод из катастра](#)

[11.2. Одлука о подели простора са Економским факултетом](#)

[11.3. Извештај о вредновању квалитета наставног процеса основних академских студија \(јесењи семестар школске 2019/2020; пролећни семестар школске 2019/2020; јесењи семестар школске 2020/2021; пролећни семестар школске 2020/2021; јесењи семестар школске 2021/2022. године; пролећни семестар школске 2021/2022. године; јесењи семестар школске 2022/2023. године; пролећни семестар школске 2022/2023. године\)](#)

[11.4. Извештај о вредновању основних академских студија од стране дипломираних студената Факултета](#)

[11.5. Извештај о резултатима студентске анкете за вредновање квалитета студијских програма мастер академских студија](#)

[11.6. Извештај о резултатима студентске анкете за вредновање квалитета студијског програма докторских академских студија](#)

[Табела 11.1. Укупна површина \(у власништву високошколске установе и изнајмљени простор\) са површином објеката \(амфитеатри, учионице, лабораторије, организационе јединице, службе\)](#)

[Табела 11.2. Листа опреме у власништву високошколске установе која се користи у наставном процесу и научноистраживачком раду](#)

[Табела 11.3. Наставно-научне и стручне базе](#)

Стандард 12 ФИНАНСИРАЊЕ

Квалитет финансирања високошколске установе обезбеђује се кроз квалитет и стабилност извора финансирања, финансијско планирање и транспарентност у употреби финансијских средстава што доводи до финансијске сигурности у дужем временском периоду.

а) Опис стања, анализа и процена стандарда 12

Правни факултет Универзитета у Нишу има дугорочно обезбеђена финансијска средства, неопходна за реализацију наставног процеса, научноистраживачког рада и других активности из свог делокруга.

Факултет се за обављање своје делатности финансира из извора предвиђених законом и Статутом Факултета, а то су :

А - средства оснивача, тј. приходи из Буџета,

Б - сопствени извори средстава и то:

1 - средства од уплаћених школарина, накнада за полагање испита и др.;

2 - средства за финансирање научно-истраживачког и стручног рада;

3 - донације, поклони, накнаде за комерцијалне и друге услуге, оснивачка права из уговора са трећим лицима;

4 - други извори, у складу са законом.

Правни факултет, као индиректни корисник буџетских средстава води своје пословање у складу са прописима који регулишу област буџетског рачуноводства, а пре свега Законом о буџетском систему, Уредбом о буџетском рачуноводству и Правилником о састављању финансијских извештаја.

Факултет усваја финансијски план за сваку календарску годину, којим се планирају распоред и намена финансијских средстава, чиме се обезбеђује финансијска стабилност и ликвидност у дужем временском периоду. У току буџетске године врше се измене и допуне финансијског плана и плана набавки према потреби (прилив на основу добијених средстава по основу учешћа у јавном позиву Министарства за суфинансирање разних активности, разне инвестиционе активности, расподела средстава НИО). По завршетку године анализира се и усваја годишњи финансијски извештај, у складу са законом.

Јавност и транспарентност својих извора финансирања, наменског трошења средстава и законитог финансијског пословања, Факултет обезбеђује кроз годишњи *Извештај о пословању и Годишњи обрачун*, које усваја Савет факултета.

Квалитет финансирања остварује се: доследним поштовањем правила о припреми и усвајању Финансијског плана и других финансијских аката, контролом коришћења финансијских средстава и предузимањем одговарајућих мера у случају нерационалног или ненаменског трошења средстава.

Анализом годишњих финансијских извештаја, стања, структуре прихода/примања и расхода/издатака, уочава се следеће:

2019. година:

Приходи:

У току 2019. године Правни факултет је остварио укупане приходе у износу од 242.321 хиљ. динара, што је у односу на планиране приходе од 255.985 хиљ. динара остварење од 94,34%. У односу на 2018. годину приходи су мањи за 2,10%.

Од укупно остварених текућих прихода Министарство просвете је Факултету обезбедило 120.386 хиљ. динара, док је Министарство науке Факултету обезбедило 23.496 хиљ. динара, што укупно износи 143.883 хиљ. динара, односно 95,08% у односу на план.

Структура прилива финансијских средстава Факултета показује да су у укупном приливу средстава Министарство просвете и Министарство науке учествовали са 143.883 хиљ. динара, што је 59,38% док је удео сопствених извора у финансирању Факултета 98.438 хиљ. динара, што је 40,62%.

Приходи од студената у 2019. години износили су 94.920 хиљ. динара што је 91,04 % у односу на план.

Приходи од нефинансијске имовине обухватају приходе од рада књижаре који су остварени у износу од 2.491 хиљ. динара, што је 131,17% у односу на планирани приход.

Расходи:

Чињеница да је прилив средстава мањи од планираног условио је разлику између планираних и остварених расхода. Укупно извршени расходи у 2019. години износили су 241.223 хиљ. динара, 2,1% мање у односу на 2018. год., док су планирани расходи били 256.087 хиљ. динара. Извршени расходи учествују у планираним са 94,20%.

У структури укупних расхода, текући расходи износили су 239.300 хиљ. динара, а издаци за нефинансијску имовину (набавка административне опреме и софтвера) 1.923 хиљ. динара. Укупни текући расходи у 2019. години мањи су у односу на план за 5,51%, а у односу на укупне текуће расходе за 2018. год. мањи су за 3,41%. За расходе за запослене утрошено је 138.191 хиљ. динара, за 5,78% мање у односу на план и за 0,36% више у односу на 2018. годину.

У току 2019. године извршене су четири измене и допуне Финансијског плана, док се План набавки мењао два пута.

Резултат:

Према Финансијском извештају за 2019. годину, Факултет је остварио суфицит у износу од 1.098 хиљ. динара.

2020. година:

Приходи:

У току 2020. године Правни факултет је остварио укупане приходе у износу од 238.875 хиљ. динара, што је у односу на планиране приходе од 264.198 хиљ. динара остварење од 90,42%. У односу на 2019. годину приходи су мањи за 1,42%.

Од укупно остварених текућих прихода Министарство просвете је Факултету обезбедило 126.507 хиљ. динара, док је Министарство науке Факултету обезбедило 23.973 хиљ. динара, што укупно износи 150.480 хиљ. динара, односно 92,58 у односу на план.

Структура прилива финансијских средстава Факултета показује да су у укупном приливу средстава Министарство просвете и Министарство науке учествовали са 150.480 хиљ. динара, што је 63,00% док је удео сопствених извора у финансирању Факултета 88.395 хиљ. динара, што је 37,00%.

Приходи од студената у 2020. години износили су 83.748 хиљ. динара што је 88,16 % у односу на план.

Приходи од нефинансијске имовине обухватају приходе од рада књижаре који су остварени у износу од 1.866 хиљ. динара, што је 74,91% у односу на планирани приход.

Расходи:

Укупно извршени расходи у 2020. години износили су 241.144 хиљ. динара, 0,03% мање у односу на 2019. год., док су планирани расходи били 269.187 хиљ. динара. Извршени расходи учествују у планираним са 89,58%.

У структури укупних расхода, текући расходи износили су 239.021 хиљ. динара, а издаци за нефинансијску имовину (набавка административне опреме, софтвера и књига за библиотеку) 2.123 хиљ. динара. Укупни текући расходи у 2020. години мањи су у односу на план за 10,03%, а у односу на укупне текуће расходе за 2019. год. мањи су за 0,12%.

Расходи за запослене износили су 146.085 хиљ. динара, за 4,76% мање у односу на план и за 5,71% више у односу на 2019. годину.

У току 2020. године извршене су четири измене и допуне Финансијског плана, и једна измена Плана набавки.

Резултат:

Према Финансијском извештају за 2020. годину, Факултет је остварио дефицит у износу од 2.269 хиљ. динара.

2021. година:

Приходи:

У току 2021. године Правни факултет је остварио укупане приходе у износу од 246.541 хиљ. динара, што је у односу на планиране приходе од 270.143 хиљ. динара остварење од 91,26%. У односу на 2020. годину приходи су већи за 3,21%.

Од укупно остварених текућих прихода Министарство просвете је Факултету обезбедило 133.439 хиљ. динара, док је Министарство науке Факултету обезбедило 24.934 хиљ. динара, што укупно износи 158.373 хиљ. динара, односно 91,34 у односу на план.

Структура прилива финансијских средстава Факултета показује да су у укупном приливу средстава Министарство просвете и Министарство науке

учествовали са 158.373 хиљ. динара, што је 64,24% док је удео сопствених извора у финансирању Факултета 88.168 хиљ. динара, што је 35,76%.

Приходи од студената у 2021. години износили су 85.412 хиљ. динара што је 94,90 % у односу на план, док је у односу на 2020. год. повећање за 1,99%.

Приходи од нефинансијске имовине обухватају приходе од рада књижаре који су остварени у износу од 2.311 хиљ. динара, што је 88,88% у односу на планирани приход, а у односу на 2020. год. више за 23,85%

Расходи:

Укупно извршени расходи у 2021. години износили су 248.858 хиљ. динара, 3,20% више у односу на 2020. год., док су планирани расходи били 285.229 хиљ. динара. Извршени расходи учествују у планираним са 87,25%.

У структури укупних расхода, текући расходи износили су 245.080 хиљ. динара, а издаци за нефинансијску имовину (набавка административне опреме, софтвера и новог котла за котларницу) 3.778 хиљ. динара. Укупни текући расходи у 2021. години мањи су у односу на план за 12,70%, а у односу на укупне текуће расходе за 2020. год. већи су за 2,53%.

Расходи за запослене износили су 150.297 хиљ. динара, за 6,67% мање у односу на план и за 2,88% више у односу на 2020. годину.

У току 2021. године извршено је пет измена и допуна Финансијског плана и четири измене и допуне Плана набавки.

Резултат:

Према Финансијском извештају за 2021. годину, Факултет је остварио дефицит у износу од 2.317 хиљ. динара.

2022. година:

Приходи:

У току 2022. године Правни факултет је остварио укупане приходе у износу од 267.805 хиљ. динара, што је у односу на планиране приходе од 286.795 хиљ. динара остварење од 93,38%. У односу на 2021. годину приходи су већи за 8,62%.

Од укупно остварених текућих прихода Министарство просвете је Факултету обезбедило 140.488 хиљ. динара, док је Министарство науке, технолошког развоја и иновација Факултету обезбедило 28.852 хиљ. динара, што укупно износи 169.340 хиљ. динара, односно 94,26 у односу на план.

Структура прилива финансијских средстава Факултета показује да су у укупном приливу средстава Министарство просвете и Министарство науке, технолошког развоја и иновација учествовали са 169.340 хиљ. динара, што је 63,23% док је удео сопствених извора у финансирању Факултета 98.465 хиљ. динара, што је 36,77%.

Приходи од студената у 2022. години износили су 94.560 хиљ. динара што је 95,52 % у односу на план, док је у односу на 2021. год. повећање за 10,71%.

Приходи од нефинансијске имовине обухватају приходе од рада књижаре који су остварени у износу од 2.464 хиљ. динара, што је 66,59% у односу на планирани приход, а у односу на 2021. год. више за 6,62%.

Расходи:

Укупно извршени расходи у 2022. години износили су 259.870 хиљ. динара, 4,43% више у односу на 2021. год., док су планирани расходи били 297.583 хиљ. динара. Извршени расходи учествују у планираним са 87,33%.

У структури укупних расхода, текући расходи износили су 257.932 хиљ. динара, а издаци за нефинансијску имовину (набавка административне опреме, софтвера) 1.938 хиљ. динара. Укупни текући расходи у 2022. години мањи су у односу на план за 11,14%, а у односу на укупне текуће расходе за 2021. год. већи су за 5,24%.

Расходи за запослене износили су 160.689 хиљ. динара, за 5,96% мање у односу на план и за 6,91% више у односу на 2021. годину.

У току 2022. године извршене су три измене и допуне финансијског плана, две измене и допуне плана набавки и усвојен је предлог финансијског плана за 2023. год.

Резултат:

Према Финансијском извештају за 2022. годину, Факултет је остварио суфицит у износу од 7.935 хиљ. динара.

2023. година:

С обзиром на то да до 31.12.2023. год. Факултет није усвојио Извештај о пословању за 2023. год., нема прегледа планираних и остварених прихода и расхода, као и исказаног финансијског резултата. У току године извршене су три измене финансијског плана и две измене плана набавки, усвојен је предлог финансијског плана за 2024. год. према упутству Министарства просвете, а 07. децембра 2023. год. су усвојени финансијски план и план набавки за 2024. годину.

б) SWOT анализа

	Опис	Квантитативна оцена
ПРЕДНОСТИ	Буџетски начин финансирања утиче на стабилност финансирања основне делатности Факултета	+++
	Факултет остварује сопствене приходе, којима самостално располаже у складу са законом, чиме обезбеђује додатна средства за реализацију наставно-научног и научно-истраживачког процеса	+++
	Факултет самостално, за сваку календарску годину, доноси Финансијски план којим се врши планирање намене финансијских средстава и самостално одлучује о финансијском пословању	+++
	Факултет по завршетку сваке календарске године доноси и усваја Извештај о финансијском пословању	+++
	С обзиром на број акредитованих студијских програма, дугорочна стабилност се у овом тренутку процењује као добра	+++
	Факултет спроводи рационалну и транспарентну финансијску политику	+++
ПРЕДНОСТИ	Факултет је у саставу реномираног Универзитета и као такав представља образовну институцију чије су дипломе о стеченом образовању веома цењене	+++
	Факултет располаже квалитетном опремом, неопходном за рад запослених и студената. Локација Факултета је изузетно атрактивна за све тренутне и будуће студенте	+++

	Опис	Квантитативна оцена
СЛАБОСТИ	Ангажовање и рад наставника и сарадника на разним пројектима може да угрози квалитет наставе због оптерећености	++
	Тешкоће у наплати школарине, као значајног извора финансирања Факултета	+++
	Недовољна средства Министарства за материјалне трошкове и финансирање допунских активности	+++

	Недовољна мотивисаност запослених за остваривање додатних прихода у оквиру међународних Пројеката	++
	Присутност приватних факултета утиче на број новоуписаних студената, што директно утиче на висину прихода	+++

	Опис	Квантитативна оцена
МОГУЋНОСТИ	Додатно повећавање прихода Факултета учешћем у различитим домаћим и међународним научно-истраживачким пројектима, повећањем заинтересованости страних студената за студирање у Србији	++
	Организовање посебних едукација и стручних семинара на Факултету обезбедило би додатна средства	+++
	Конкурисање запослених код Министарства науке, технолошког развоја и иновација за суфинансирање различитих програмских активности	+++
	Дефинисање плана промоције кроз посете средњим школама промовисањем Факултета организовањем изложби, такмичења и других манифестација	+++
	Унапређење постојећих и иницирање нових партнерства са другим субјектима јавног и приватног сектора у земљи и иностранству кроз пружање комерцијалних услуга	+++
	Факултет располаже квалитетним, високо образованим кадром за реализацију наставе и научно-истраживачких пројеката	+++
	Повећати заинтересованост средњошколаца за упис на Правни факултет	++
	Могућност запошљавања у адвокатским канцеларијама, судовима различитих надлежности, школама, привреди, као и цењеност дипломе, утиче на повећање популарности Правног факултета	+++

	Опис	Квантитативна оцена
--	------	---------------------

ОПАСНОСТИ	Приватни факултети, смањењем критеријума при упису и полагању испита, условљавају мањи број уписаних студената на државним факултетима	+++
	Финансијске могућности условљене економском ситуацијом у земљи и окружењу смањују број самофинансирајућих студената	+++
	Смањен број уписаих студената директно условљава мање приходе Факултета	+++
	Смањење броја средњошколаца, иселјавање младе популације	++
	Пад интересовања студената	++

в) Процена испуњености Стандарда 12 и предлог корективних мера:

Правни факултет Универзитета у Нишу суочен је, као и сви остали субјекти јавног и приватног сектора, са тешком економском ситуацијом у земљи и свету, смањеним приливом средстава како од ресорних министарстава, тако и из сопствених извора финансирања. У тако отежаним условима Правни факултет ипак успева да испуни све стандарде у погледу квалитета извора финансирања, финансијског планирања и транспарентности у употреби финансијских средстава, што му омогућује да обезбеди финансијску стабилност и ликвидност у дужем временском периоду.

Предлог мера и активности за унапређење квалитета Стандарда 12:

1. Ангажовање свих наставника и сарадника на примени савремених начина наставе и одржавању квалитета студијских програма.
2. Ангажовање ненаставног особља ка што квалитетнијем обављању радних, пословних задатака и обавеза уз поштовање принципа економичности и рационалности.
3. Радити на ширењу Факултета и увођењу нових актуелних програма.
4. Унапређење јавности и транспарентности извора финансирања и начина употребе финансијских средстава.
5. Ангажовање и укључивање већег броја наставника и сарадника на пројектима финансираним из различитих извора/фондова.
6. Додатно ангажовање наставника и сарадника ка обезбеђењу средстава за научно и стручно усавршавање конкурисањем код Министарства науке, технолошког развоја и иновација.
7. Искористити квалитетан наставни кадар Факултета за сарадњу са другим субјетима јавног и приватног сектора како би се кроз пружање стручних и комерцијалних услуга трећим лицима обезбедили додатни приходи.

На основу изнетог се може закључити да Факултет испуњава Стандарда 12 максимално користећи своје предности и могућности уз сталну тежњу да се дејство постојећих слабости и опасности сведе на најмању могућу меру.

г) Показатељи и прилози уз стандард 12

2019. година:

- [12.1. Финансијски план за 2019. годину](#)
- [12.2. Прва измена финансијског плана за 2019. год.](#)
- [12.3. Друга измена финансијски план за 2019. год.](#)
- [12.4. Трећа измена финансијског плана за 2019. год.](#)
- [12.5. Четврта измена финансијског плана за 2019. год.](#)
- [12.6. План набавки за 2019. год.](#)
- [12.7. Прва измена и допуна плана набавки за 2019. год.](#)
- [12.8. Друга измена и допуна плана набавки за 2019. год.](#)
- [12.9. Извештај о пословању за 2019. год.](#)

2020. година:

- [12.10. Финансијски план за 2020. годину](#)
- [12.11. Прва измена и допуна финансијског плана за 2020. год.](#)
- [12.12. Друга измена финансијски план за 2020. год.](#)
- [12.13. Трећа измена финансијског плана за 2020. год.](#)
- [12.14. Четврта измена финансијског плана за 2020. год.](#)
- [12.15. План набавки за 2020. год.](#)
- [12.16. Измена и допуна плана набавки за 2020. год.](#)
- [12.17. Извештај о пословању за 2020. год.](#)

2021. година:

- [12.18. Финансијски план за 2021. годину](#)
- [12.19. Прва измена и допуна финансијског плана за 2021. год.](#)
- [12.20. Друга измена и допуна финансијски план за 2021. год.](#)
- [12.21. Трећа измена и допуна финансијског плана за 2021. год.](#)
- [12.22. Четврта измена и допуна финансијског плана за 2021. год.](#)
- [12.23. Пета измена и допуна финансијског плана за 2021. год.](#)
- [12.24. План набавки за 2021. год.](#)
- [12.25. Прва измена плана набавки за 2021. год.](#)
- [12.26. Друга измена плана набавки за 2021. год.](#)
- [12.27. Трећа измена плана набавки за 2021. год.](#)
- [12.28. Четврта измена плана набавки за 2021. год.](#)
- [12.29. Извештај о пословању за 2021. год.](#)

2022. година:

- [12.30. Финансијски план за 2022. годину](#)
- [12.31. Прва измена и допуна финансијског плана за 2022. годину](#)
- [12.32. Друга измена и допуна финансијског плана за 2022. годину](#)
- [12.33. Трећа измена и допуна финансијског плана за 2022. годину](#)

- [12.34. План набавки за 2022. годину](#)
- [12.35 Прва измена плана набавки за 2022. годину](#)
- [12.36 Друга измена плана набавки за 2022.годину](#)
- [12.37. Извештај о пословању за 2022. год.](#)
- [12.38. Предлог финансијског плана за 2023. год.](#)

2023. година:

- [12.39 Финансијски план за 2023. годину](#)
- [12.40 Прва измена финансијског плана за 2023. годину](#)
- [12.41 Друга измена финансијског плана за 2023. годину](#)
- [12.42 Трећа измена финансијског плана за 2023. годину](#)
- [12.43 План набавки за 2023. годину](#)
- [12.44 Прва измена плана набавки за 2023. годину](#)
- [12.45 Друга измена плана набавки за 2023. годину](#)
- [12.46. Предлог финансијског плана за 2024. год.](#)

2024. година:

- [12.47 Финансијски план за 2024. годину](#)
- [12.48 План набавки за 2024. годину](#)

Стандард 13

УЛОГА СТУДЕНАТА У САМОВРЕДНОВАЊУ И ПРОВЕРИ КВАЛИТЕТА

Високошколске установе обезбеђују значајну улогу студената у процесу обезбеђења квалитета и то кроз рад студентских организација и студентских представника у телима високошколске установе као и кроз анкетирање студената о квалитету високошколске установе.

а) Опис стања, анализа и процена стандарда 13

Правни факултет Универзитета у Нишу је обезбедио значајну улогу студената у процесу обезбеђења квалитета. Ту своју значајну улогу студенти Факултета остварују: радом студентских организација; учешћем представника студената у органима и телима Факултета; редовним оцењивањем квалитета студијских програма, свих елемената наставног процеса, литературе, библиотечких и информацијских ресурса, рада наставника, сарадника и факултетских служби у поступку анкетирања који спроводе органи Факултета; изражавањем мишљења о свим општим актима Факултета којима се утврђује стратегија обезбеђења квалитета и уређују стандарди и поступци за обезбеђење квалитета; и изражавањем мишљења поводом извештаја о резултатима самовредновања и извештаја о резултатима спољашњег оцењивања квалитета.

Правила о учешћу студената у процесу обезбеђења квалитета садржана су у *Правилнику о квалитету* и другим општим актима којима су уређени поступци за обезбеђење квалитета.

Факултет је обезбедио да студенти у пуној мери остваре право на самоорганизовање и учешће у одлучивању. На Правном факултету Универзитета у Нишу данас делују две регистроване студентске организације: Савез студената Правног факултета у Нишу и ELSA.

Студентске организације на изборима за Студентски парламент пропорционално учествују приликом формирања Студентског парламента. Представници Студентског парламента учествују у раду: Наставно-научног већа Факултета (пет представника Студентског парламента), Савета Факултета (три представника Студентског парламента), Одбору за квалитет (једног представника Студентског парламента), Комисије за праћење и унапређивање студирања (једног представника Студентског парламента) и Комисије за односе са студентима (једног представника Студентског парламента).

Редовним присуством на седницима Наставно-научног већа и Савета Факултета, представници Студентског парламента активно учествују у креирању студијских програма, њиховим изменама и допунама, као и решавању свих питања везаних за статус студената.

Сви студенти Факултета имају могућност да активно учествују и у оцени квалитета: студијских програма, свих елемената наставног процеса, обавезне и допунске литературе, библиотечких и информатичких ресурса, педагошког рада наставника и сарадника и факултетских служби. Резултати свих анкета редовно су предмет разматрања на седницама Судентског парламента. Уз то, Факултет је дужан да резултате анкета учини доступним јавности и укључи их у укупну оцену самовредновања.

Факултет подстиче студенте и да се изражавањем мишљења и ставова активно укључују у процес развоја студијских програма и планова рада на предметима, као и у процес унапређивања процеса наставе, метода испитивања и др.

б) SWOT анализа

Предности:

1. Представници студената Факултета учествовањем у раду Наставно-научног већа, Одбора за квалитет, Комисије за праћење и унапређивање студирања и Комисије за односе са студентима, учествују у обезбеђивању квалитета.+++
2. Сви студенти Факултета имају могућност да кроз учешће у анкетирању оцењују квалитет Факултета, студијских програма и наставе уопште.+++

Слабости:

Недовољан број студената који активно учествују како у наставном процесу, тако и у анкетама о оцени студијских програма, педагошког рада наставника и сарадника, квалитету уџбеника, квалитету оцењивања, услова рада.+++

Могућности:

Предузимање адекватних мера како би се што већи број студената заинтересовао за учешће у наставном процесу и за побољшање његовог квалитета (измена и допуна студијских програма, побољшања и осавремењивање наставе и услова рада, увођења различитих видова практичне наставе).+++

Опасности:

Несразмерно учешће у планирању наставних и ваннаставних активности студената у оквиру обавезног фонда часова и испуњавања предиспитних обавеза. +++

в) Процена испуњености Стандарда 13 и предлог корективних мера

Правни Факултет Универзитета у Нишу испуњава Стандард 13.

У наредном периоду, Факултет ће, у циљу валидности и кредибилитета анкета које се спроводе, преко представника Студентског парламента мобилисати што већи број студената да учествују у наставном процесу, као и у анкетама које се спроводе.

Факултет ће наставити да унапређује систем обезбеђења квалитета, при чему ће узимати у обзир и ставове и мишљења студената, студентских организација и Студентског парламента.

Факултет ће настојати да још више повећава свест и знање студената о систему обезбеђења квалитета, да их мотивише да објективно вреднују све сегменте квалитета, као и да им укаже на потребу да својим предлозима и сугестијама треба да допринесе даљем унапређивању квалитета.

г) Показатељи и прилози уз стандард 13

[13.1. Статут Факултета \(„Билтен ПФН“, бр. 300/2022\)](#)

[13.2. Правилник о квалитету \(„Билтен ПФН“, бр. 104/2007, 298/2022 и 308/22\)](#)

[13.3. Одлука о именовању чланова Одбора за квалитет](#)

[13.4. Одлука о именовању чланова Комисије за праћење и унапређивање студирања](#)

[13.5. Одлука о именовању чланова Комисије за односе са студентима](#)

[13.6. Одлука о именовању Менаџера квалитета](#)

Стандард 14

СИСТЕМАТСКО ПРАЋЕЊЕ И ПЕРИОДИЧНА ПРОВЕРА КВАЛИТЕТА

Високошколска установа континуирано и систематски прикупља потребне информације о обезбеђењу квалитета и врши периодичне провере у свим областима обезбеђења квалитета.

а) Опис стања, анализа и процена стандарда 14

Правни факултет Универзитета у Нишу је усвајањем *Стратегије управљања квалитетом*, *Правилника о квалитету* и *Правилника о самовредновању*, као и избором чланова Одбора за квалитет, са својим сталним комисијама, обезбедио институционалне оквире за систематско праћење, периодичну проверу и унапређивање квалитета у свим областима обезбеђења квалитета.

Факултет је обезбедио услове и инфраструктуру за редовно, систематско прикупљање и обраду података потребних за оцену квалитета, у свим областима које су предмет самовредновања. За сваку област обезбеђења квалитета утврђени су посебни методи и индикатори за праћење и вредновање квалитета, као и систем подстицајних и корективних мера за обезбеђење задовољавајућег нивоа квалитета.

Правилником о квалитету предвиђено је редовно периодично вредновање квалитета, уз могућност да се изврши и ванредна провера квалитета, ако за тим постоји потреба. Према чл. 227. Правилника о квалитету, најмање једном у три године Факултет спроводи поступак самовредновања и провере нивоа квалитета, током којег проверава спровођење утврђене стратегије и поступака за обезбеђење квалитета и достигнути ниво остваривања утврђених стандарда квалитета.

Факултет обезбеђује редовну повратну информацију од послодаваца, представника Националне службе за запошљавање, својих бивших студената и других одговарајућих организација о компетенцијама дипломираних студената, на начин утврђен овим Правилником и другим општим актима Факултета. Факултет обезбеђује и податке потребне за упоређивање са страним високошколским установама у погледу квалитета.

Сви општи акти којима је регулисан систем обезбеђења квалитета учињени су доступним јавности на интернет страници Факултета

Сви наставници, сарадници и ненаставни радници упознати су са новоуспостављеним системом обезбеђења квалитета. Извештаји о резултатима анкетирања, извештаји о успеху студената у студирању и на испитима, као и извештаји о положају правника на тржишту рада, предмет су разматрања на седницама Одбора за квалитет, одговарајућих комисија и Наставно-научног већа Факултета.

Факултет је континуирано и систематски прикупљао потребне информације о обезбеђењу квалитета и вршио периодично провере у свим

областима обезбеђења квалитета, у складу са стандардима за акредитацију, Правилником о квалитету и Правилником о самовредновању. Својим проактивним приступом, запослени на Факултету, задужени за обезбеђење квалитета дали су значајан допринос у испуњењу овог стандарда.

Факултет је први пут провео поступак самовредновања у току припрема за први циклус акредитације – 2008. године. После добијене акредитације, Факултет је по други пут провео редован поступак самовредновања у свим областима обезбеђења квалитета, за период 2008-2011, којом приликом је сачињен Извештај о самовредновању – у складу са *Упутством за припрему извештаја о самовредновању високошколске установе у саставу универзитета, интегрисаних универзитета и високих школа*. У току припрема за други циклус акредитације, Факултет је током 2013. године по трећи пут провео поступак самовредновања у свим областима обезбеђења квалитета. Године 2016. проведен је нов поступак самовредновања Факултета и сачињен Извештај о самовредновању, а три године касније – током септембра месеца 2019. године – поновно се приступило самовредновању Факултета, којом приликом је написан Извештај о самовредновању, у складу са одредбама Правилника о стандардима и поступку за акредитацију високошколских установа ("Службени гласник РС", број 13/2019). У складу са наведеним правилником, током 2022. године проведен је нов поступак самовредновања Факултета, а Извештај о самовредновању усвојен је током септембра 2022. године. Овим Извештајем о самовредновању обухваћен је четворогодишњи период – од августа 2019. закључно са 31. децембром 2023. године.

Извештаји о резултатима анкетирања, извештаји о успеху студената у студирању и на испитима, као и извештаји о положају правника на тржишту рада, били су предмет разматрања на седницама Одбора за квалитет, одговарајућих комисија и Наставно-научног већа Факултета.

Формирана је база података Одбора за квалитет која ће обезбедити трајно чување прикупљених података и њихово упоређивање са подацима који ће се прикупити током спровођења наредног анкетирања и примене других метода за прикупљање података.

Сви извештаји о самовредновању учињени су доступним јавности објављивањем на Интернет страници Факултета www.prafak.ni.ac.rs.

б) SWOT анализа

Предности:

1. Стратегија управљања Факултетом усаглашена је са стратегијама за обезбеђивање квалитета других престижних високошколских институција у земљи и иностранству.+++
2. На Факултету постоји инфраструктура која систематски прати и обезбеђује квалитет.+++

Слабости:

Недовољна комуникација Факултета са послодавцима или дипломираним правницима, у погледу процене квалитета стечених компетенција дипломираних студената.+++

Могућности:

1. Унапређење успостављене сарадње са другим домаћим и иностраним високошколским установама са циљем размене искустава о институционалним оквирима за систематско праћење, периодичну проверу и унапређивање квалитета, у свим областима обезбеђења квалитета.+++
2. Организација конференција, посвећених процени и унапређивању квалитета у високом образовању.+++

Опасности:

Отежано одржавање оптималног нивоа посвећености систематском праћењу и периодичној провери квалитета.

в) Процена испуњености Стандарда 14 и предлог корективних мера

Правни факултет испуњава Стандард 14.

У наредном периоду, неопходно је наставити са проверама квалитета и дорадом процедуре за те провере, као и са успостављањем нових стандарда и процедура за обезбеђење и проверу квалитета.

С обзиром на актуелну ситуацију у вези са запошљавањем, посебно у вези са запошљавањем ненаставног особља, у овом тренутку није нужно да се запосли менаџер квалитета, што се иначе предвиђа Правилником о квалитету, али је неопходно да се један од стручних и компетентних ненаставних радника обавезе да континуирано и систематски прати и организује све послове и активности који су у вези са обезбеђењем квалитета и стандардима и поступцима за обезбеђење квалитета на Факултету.

г) Показатељи и прилози уз стандард 14

[14.0 Информације презентоване на сајту високошколске установе о активностима које обезбеђују систематско праћење и периодичну проверу квалитета у циљу одржавања и унапређење квалитета рада](#)

[14.1. Правилник о квалитету \(„Билтен ПФН“, бр. 104/2007, 298/2022 и 308/22\)](#)

[14.2. Правилник о самовредновању \(„Билтен ПФН“, бр. 122/2008\)](#)

Стандард 15

КВАЛИТЕТ ДОКТОРСКИХ СТУДИЈА

На основу показатеља који се односе на научноистраживачки рад, Факултет је у свом досадашњем раду остварио високе стандарде у погледу извођења докторских студија.

а) Опис стања, анализа и процена за стандард 15

Имајући у виду друштвене потребе и људске, просторне, техничке, библиотечке, информатичке и друге ресурсе, Факултет се определио да своју образовну делатност остварује кроз основне академске студије, мастер академске студије и докторске академске студије. Како је раније истакнуто, мисија Правног факултета Универзитета у Нишу је да, као референтна образовно-научна установа у Републици и у региону југа и истока Србије, организује, спроводи и перманентно унапређује све видове и нивое високошколског образовања правника, научно-истраживачки и стручни рад у областима правних и других друштвено-хуманистичких наука, у складу са највишим стандардима квалитета, дајући тиме допринос развоју правног система, правне науке и правне струке и просперитету друштвене заједнице. Следствено наведеном, важно је истаћи вишедеценијско академско наслеђе Факултета у организовању последипломских студија, раније магистарских и докторских студија, а данас мастер и докторских академских студија права. Од оснивања Факултета до 31. децембра 2023. године звање дипломирани правник стекло је 8293 студента. Научно звање магистра за одговарајуће области права стекао је 121 студент, а звање специјалисте за одговарајуће области права стекло је 55 студената. Звање мастера права стекло је 384, а звање доктора правних наука 129 студената.

Како је већ предочено, Факултет је 2008. године у првом акредитационом припремио три студијска програма из области права, а један међ тим програмима је и студијски програм докторских академских студија, у трајању од 3 године (180 ЕСПБ). Студијски програм докторских академских студија усвојио је Сенат Универзитета у Нишу, Одлуком од 04. 03. 2008. године, а затим је, Одлуком Комисије за акредитацију и проверу квалитета Министарства науке Републике Србије од 28. 11. 2008. године, студијски програм докторских академских студија и акредитован. У последњем циклусу акредитације, Факултет је припремио, Сенат Универзитета у Нишу усвојио, а Комисија за акредитацију и проверу квалитета Министарства науке Републике Србије акредитовала студијски програм докторских академских студија, у

трајању од 3 године (180 ЕСПБ). На докторским академским студијама студирају 82 студента и то, 11 студента чије се школовање финансира из буџета, и 71 самофинансирајући студент.

2. Анализа студијског програма докторских академских студија

Садржина студијског програма докторских студија усклађена је са релевантним одредбама *Закона о високом образовању, Статута Универзитета у Нишу и Статута Факултета*. Структура и основни елементи наведених студијских програма утврђени су и *Правилником о докторским академским студијама права*, који је усклађен са Стандардима за акредитацију студијских програма докторских студија, предвиђених *Правилником о стандардима и поступку за акредитацију високошколских установа и студијских програма*, као и са *Правилником о квалитету*.

Факултет је компетентан, тј. има способност за извођење докторских студија на основу показатеља који се односе на научноистраживачки рад.

Научноистраживачки рад је основно право и обавеза наставника и сарадника Факултета, које се остварује индивидуалним истраживањима и стваралаштвом, као и преузимањем уговорних обавеза и ангажовањем на научноистраживачким пројектима. У складу са усвојеном стратегијом и програмом, научноистраживачки рад се организује и изводи у складу са трогодишњим и годишњим програмом научног рада на Факултету. Уз то, Факултет је и акредитован као научно-истраживачка установа, у складу са законом.

Стандардима за акредитацију студијских програма докторских студија, које је донео Национални савет за високо образовање, као и Правилником о квалитету Факултета, утврђени су стандарди квалитета студијских програма, њихова припрема и усвајање, доступност информација о студијским програмима, као и квалитативни и квантитативни показатељи на основу којих се процењује квалитет студијских програма. Поред тога, Правилником о квалитету предвиђају се и поступци за обезбеђење квалитета студијских програма.

Анализа студијског програма докторских академских студија права показује да испуњава све неопходне стандарде његовог квалитета, што значи да:

- има 180 ЕСПБ бодова, уз претходно остварени обим студија од најмање 300 ЕСПБ бодова на основним академским и мастер академским студијама;
- садржи све елементе утврђене Законом;
- има научно утемељење;
- курикулум студијског програма докторских студија има јасно дефинисану сврху и улогу у образовном систему (развој науке, критичког мишљења и образовање кадрова оспособљених да самостално воде оригинална и научно релевантна истраживања, као и да критички процењују истраживања других);

- сврха студијског програма докторских студија је јасно и недвосмислено формулисана и у складу је са основним задацима и циљевима Факултета;

- циљеви студијског програма докторских студија су дефинисани (постизање научних способности и академских вештина, развој креативних способности и овладавање специфичним практичним вештинама потребним за будући развој каријере) и усклађени са савременим правцима развоја одговарајуће научне дисциплине у свету и задацима и циљевима Факултета;

- савладавањем студијског програма докторских студија студент стиче опште и специфичне способности које су подређене квалитетном обављању стручне и научне делатности

- курикулум студијског програма докторских студија садржи листу и структуру обавезних и изборних предмета и њихов опис, као и докторску дисертацију као завршни део студијског програма докторских студија, која је самостални научни рад студента;

- постоји усклађеност студијског програма докторских студија са савременим светским токовима и стањем у области правних наука и упоредивост са студијским програмима докторских студија одговарајућих страних високошколских установа;

- Факултет уписује студенте на студијски програм докторских студија у складу са друштвеним потребама и потребама развоја науке, образовања, културе и својим ресурсима, с тим што се услови за упис студената на студијски програм докторских студија утврђују *Законом о високом образовању, Статутом Универзитета у Нишу, Статутом Факултета*, као и *Правилником о докторским академским студијама права*;

- услови и поступци који су неопходни за завршетак докторских студија и добијање дипломе одређеног нивоа образовања јасно су дефинисани, уводним одредбама студијског програма и *Правилником о докторским академским студијама права*, усклађени су са циљевима, садржајима и обимом акредитовања студијских програма и учињени су доступним јавности објављивањем у „Билтену Правног факултета у Нишу“ бр. 222/15 и на Интернет страници Факултета <http://www.prafak.ni.ac.rs>;

- курикулуми студијског програма докторских студија и силабуси у оквиру програма утврђују да се оцењивање студената врши непрекидним праћењем рада студената и на основу поена стечених у испуњавању предиспитних обавеза и полагањем испита; докторска дисертација представља самостални научноистраживачки рад, који се оцењује на основу њеног научног доприноса.

У прилозима је дата структура студијског програма докторских студија и Интернет странице страних високошколских установа са упоредивим студијским програмима.

Анализа научне компетентности наставника ангажованих на докторским студијама и досадашњих резултата у менторском раду са магистрантима и докторантима показује да наставно особље има потребне научне квалификације за извођење студијског програма докторских студија.

За извођење студијског програма докторских академских студија права обезбеђени су одговарајући просторни, технички, библиотечки, информатички и други ресурси, примерени карактеру докторских студија и предвиђеном броју студената.

Студијски програм докторских академских студија права припрема се и усваја на начин предвиђен *Законом о високом образовању, Статутом Универзитета у Нишу и Статутом Факултета*. Предлог студијског програма утврђује Наставно-научно веће Факултета, с тим што у поступку припреме његовог предлога активно учествују наставници и сарадници Факултета, као и представници студената. Измене и допуне студијског програма усваја Наставно-научно веће на основу извештаја Одбора за квалитет и предлога катедри. На предлог Наставно-научног већа Факултета, наведене студијске програме усваја Сенат Универзитета у Нишу.

Учешће студената у осигурању и оцењивању квалитета студијског програма докторских академских студија права обезбеђено је тиме што су представници студената чланови Одбора за квалитет и осталих тела у систему осигурања квалитета. Студенти оцењују квалитет студијских програма и на седницама Студентског парламента, који је, поред осталог, надлежан да разматра питања у вези са осигурањем и оценом квалитета наставе, анализом ефикасности студирања, унапређењем мобилности студената и подстицањем њиховог научно-истраживачког рада.

Све информације о акредитованом студијском програму докторских академских студија права, условима и начинима његовог остваривања, као и о условима за стицање научног назива доктор наука у области „Право“, Факултет је учинио доступним студентима и јавности преко публикације коју редовно објављује у штампаном и електронском облику (интернет страница Факултета <http://www.prafak.ni.ac.rs>), најкасније даном објављивања конкурса за упис студената.

Наставници и сарадници су упознати са свим захтевима које, у оквиру студијског програма докторских академских студија права, докторска дисертација треба да испуни, посебно у оквиру њене академске методологије, формалних аспеката, практичне оријентације и критеријума оцењивања. Сви ти захтеви прописани су, најпре, *Правилником о докторским академским студијама права*, а затим, и посебним *Упутством за обликовање, објављивање и достављање докторских дисертација за дигитални репозиторијум Универзитета у Нишу*. Оба правна акта објављена су на сајту Факултета, односно Универзитета у Нишу, тако да су доступни наставницима, студентима и најширој јавности.

Правилником о квалитету предвиђени су стандарди квалитета студијског програма, као и поступци за обезбеђење квалитета. Статутом Факултета и Правилником о квалитету утврђени су поступци за припрему, усвајање, праћење и контролу студијског програма, као и процедуре за осавремењавање студијског програма.

Способност Факултета за научноистраживачки рад се мери и на основу броја докторских дисертација и магистарских теза одбрањених на факултету из области за коју се студијски програм акредитује. Од оснивања Факултета до 31. децембра 2023. године на Факултету је одбрањено 132 докторских дисертација и 121 магистарска теза, чији укупан збир износи 252, што у односу према 8511 дипломираних студената износи 2.96 %. Наведену способност показује и однос броја наставника Факултета и броја наставника који су укључени у научно-истраживачке пројекте, јер је сваки наставник укључен у један или више

пројеката. Уз све то, Факултет има закључене споразуме о сарадњи са 56 правосудне и друге институције у земљи и са 37 образовне и друге институције из иностранства.

Од укупно 41 наставника Факултета у сталном радном односу 20 наставника били су ментори у изради једног или већег броја доктората.

Квалитативни показатељи квалитета студијских програма утврђују се испитивањем мишљења о квалитету студијских програма свих студената на студијском програму који Факултет организује, наставника и сарадника Факултета, дипломираних студената Факултета који се налазе у радном односу и оних који се налазе на евиденцији Националне службе за запошљавање („ранији студенти“), као и адвоката, представника правосудних органа, органа државне управе, привредних друштава, банака, осигуравајућих друштава и других послодаваца из окружења, као и службеника Националне службе за запошљавање. У претходном периоду квалитет студијског програма докторских академских студија права оцењивали су само студенти докторских студија.

Резултати анкетања студената докторских студија Факултета показују да важећи студијски програм докторских академских студија права обезбеђује остваривање циљева који су дефинисани тим студијским програмом. *Из Извештаја о резултатима анкете за вредновање студијског програма докторских академских студија права произлази закључак да су студенти задовољни квалитетом студијског програма. Студенти високом оценом вреднују чињеницу да су критеријуми за упис студената (године) унапред прописани и јавно доступни (оцена 4,58), а истом оценом вреднован је и исказ да студијски програм докторских студија мотивише на даље учење и усавршавање. Студенти сматрају да су исходи и циљеви студијског програма јасно дефинисани (4,92). Нешто нижом оценом (4,17) студенти оцењују властиту информисаност о правима и обавезама које имају. Високим оценама је вреднована садржина студијског програма докторских студија, могућност повезивања знања из различитих области (4,67), као и могућност критичког размишљања и вредновања (4,58). Када је реч о оцењивању квалитета уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса, студенти највишом оценом оцењују сајт Факултета и сарадњу са радницима Библиотеке (4,58). Студенти нешто нижом оценом (4, 25) оцењују опремљеност Библиотеке потребним бројем уџбеника и осталом литературом, као и чињеницу да Факултет обезбеђује студентима приступ интернет сервисима и електронским базама података (оцена 3,92). Студенти високим оценама (од 4, 57 до 4,83) вреднују квалитет управљања Факултетом и квалитет ненаставне подршке, а високом оценом (4,75) је вреднован и квалитет простора и опреме. Осим тога, када је реч о улози студената у самовредновању и провери квалитета, студенти најнижу оцену (3,83) дају раду Студентског парламента, док високом оценом (4,58) оцењују чињеницу да им је омогућено учешће у вредновању Факултета путем анкете. Напослетку, вредновање исказа у којој мери су резултати вредновања наставе и наставног процеса доступни јавности те и у којој мери се прихвата мишљење студената – показује да би студенти желели да њихово мишљење више утиче на унапређење квалитета наставног процеса (оцена 4,00).*

Квантитативни показатељи квалитета студијског програма докторских академских студија утврђују се на основу података из службене евиденције које, у виду годишњег извештаја, доставља Одбору за квалитет Служба за наставу и студентска питања. Наведени извештај садржи податке о: укупном броју уписаних студената на свим годинама студија у текућој и претходне 2 школске године, број и проценат дипломираних правника (у односу на број уписаних) у претходне три школске године у оквиру акредитованих студијских програма, као и просечно трајање студија у претходне три школске године.

Подаци о броју студената и њиховом статусу на докторским академским студијама у периоду од школске 2018/2019. године до данас – приказани су у табели у продужетку:

Школска година	1. Прва		2. Друга		3. Трећа		УКУПНО
	1. Уписао	2. Обновио	1. Уписао	2. Обновио	1. Уписао	2. Обновио	
2018/2019	15	1	15	6	11	37	85
2019/2020	14	1	9	4	10	39	77
2020/2021	8	6	9	6	5	36	70
2021/2022	14	3	10	5	7	38	77
2022/2023	18	2	10	3	10	39	82
2023/2024	6	1	15	6	10	44	82

У школској 2018/2019. години докторирала су 4 кандидата, а просечна дужина студирања била је 6,44. У школској 2019/2020. години докторирало је 6 кандидата, а њихова просечна дужина студирања била је 3,81. У школској 2020/2021. години докторирало је 5 кандидата, а њихова просечна дужина студирања била је 6,02. У школској 2021/2022. години докторирала су 3 кандидата, а просечна дужина студирања била је 9,18. У школској 2022/2023. години докторирала су 2 кандидата, а просечна дужина студирања била је 5,4 године.

У периоду до 30. маја 2022. године – на Правном факултету Универзитета у Нишу постојало је Веће другог и трећег степена студија, као стручни орган Факултета који одлучује о стручним питањима везаним за мастер и докторске академске студије права које се реализују на Факултету.

Веће другог и трећег нивоа студија чинио је по један представник сваке катедре, на предлог већа катедре. Продекан за наставу био је члан Већа по функцији. Чланове Већа именовано је декан на период од 3 (три) године. Седнице Већа другог и трећег степена сазивао је и њима руководио председник Већа. Председника и заменика председника Већа бирало је Наставно-научно веће, на предлог декана, већином гласова укупног броја чланова, по правилу јавним гласањем.

Веће другог и трећег нивоа студија било је надлежно да: 1) припрема нацрт програма мастер и докторских академских студија права, и предлаже његове измене; 2) спроводи поступак рангирања кандидата за упис на мастер и докторске академске студије права; 3) одобрава израду мастер рада и одређује ментора; 4) предлаже Наставно-научном већу доношење одлуке о

подударности и комплементарности студијских програма других високошколских установа са студијским програмом основних (академских) студија права, односно ранијим четворогодишњим студијама права, као и мастер академским студијама права на Факултету; 5) доноси упутство за израду и одбрану мастер рада; 6) по потреби, даје мишљење о испуњености услова за прелазак студента са једног мастер академског студијског програма на други мастер академски студијски програм или са мастер академског студијског програма другог факултета; 7) по потреби даје мишљење о одобравању поновног стицања статуса студента мастер и докторских академских студија лицу које је поднело такав захтев; 8) предлаже Комисију пред којом се полаже претходни допунски испит, као услов за упис на докторске академске студије права; 9) одређује комисију за одбрану пројекта докторске дисертације; 10) одобрава прелазак са једног на други модул (групу, смер) докторских академских студија права; 11) предлаже продужење рока за завршетак студија студенту докторских академских студија права; 12) по потреби, даје мишљење о испуњености услова за прелазак студента са докторских академских студија другог факултета на докторске академске студије права на Правном факултету у Нишу; 13) врши и друге послове одређене општим актима Факултета. Прва седница Већа другог и трећег нивоа студија одржана је 24. јуна 2019. године.

У периоду пре конституисања Већа другог и трећег нивоа студија, организацијом и реализацијом докторских студија руководио је Управник докторских студија, док је о стручним пословима везаним за докторске студије одлучивала Комисија за докторске студије.

Према важећем Статуту Правног факултета Универзитета у Нишу, установљена је Комисија за докторске и мастер студије, чији је први сазив конституисан 4. јула 2022. године. Комисија за докторске и мастер студије је стручни орган који одлучује о стручним питањима везаним за докторске и мастер академске студије права које се реализују на Факултету. Комисију за докторске и мастер студије чини по један представник катедре, које предлажу већа катедара. Продекан за наставу је члан Комисије по функцији, а чланове Комисије именује декан на период од три године. Управник докторских и мастер студија је по функцији председник Комисије за докторске и мастер студије, а управника докторских и мастер студија именује декан из реда професора.

Комисија за докторске и мастер студије: 1) припрема нацрт програма мастер и докторских академских студија права, и предлаже његове измене; 2) спроводи поступак рангирања кандидата за упис на мастер и докторске академске студије права; 3) одобрава израду мастер рада и одређује ментора; 4) предлаже Наставно-научном већу доношење одлуке о подударности и комплементарности студијских програма других високошколских установа са студијским програмом основних (академских) студија права, односно ранијим четворогодишњим студијама права, као и мастер академским студијама права на Факултету; 5) доноси упутство за израду и одбрану мастер рада; 6) по потреби, даје мишљење о испуњености услова за прелазак студента са једног мастер академског студијског програма на други мастер академски студијски програм или са мастер академског студијског програма другог факултета; 7) по потреби даје мишљење о одобравању поновног стицања статуса студента мастер и докторских академских студија лицу које је поднело такав захтев; 8)

предлаже Комисију пред којом се полаже претходни допунски испит, као услов за упис на докторске академске студије права; 9) одређује комисију за одбрану пројекта докторске дисертације; 10) одобрава прелазак са једног на други модул (групу, смер) докторских академских студија права; 11) предлаже продужење рока за завршетак студија студенту докторских академских студија права; 12) по потреби, даје мишљење о испуњености услова за прелазак студента са докторских академских студија другог факултета на докторске академске студије права на Правном факултету у Нишу; 13) врши и друге послове одређене општим актима Факултета.

б) SWOT анализа

Предности:

1. Вишедеценијско академско наслеђе Факултета у организовању и реализовању последипломских и докторских студија.+++
2. Високе научне и стручне компетенције наставног особља за извођење студијских програма на свим нивоима академских студија. +++
3. Усаглашеност студијских програма са савременим светским тековинама и стањем науке и струке у области права и упоредивост са студијским програмима одговарајућих страних високошколских установа. +++
4. Усаглашеност студијских програма са захтевима тржишта рада. +++

Слабости:

1. Докторске академске студије по правилу трају дуже од времена прописаног за њихов завршетак, до чега долази услед неадекватног законског оквира предвиђеног за окончање докторских студија.+++

Могућности:

1. Регионално повезивање високошколских установа у циљу размене искуства у побољшању квалитета студијских програма. ++

Опасности:

1. Обесмишљавање и крајње обезвређивање принципа високошколског образовања и јавног интереса у области високог образовања на тзв. приватним факултетима ствара лош академски амбијент у коме се одвијају докторске академске студије у области права.+++

в) Процена испуњености Стандарда 4 и предлог корективних мера:

На основу анализе студијског програма докторских академских студија на Правном факултету Универзитета у Нишу, извршене према критеријумима утврђеним Правилником о стандардима и поступку за акредитацију високошколских установа и студијских програма, може се закључити да студијски програм докторских академских студија на Правном факултету у Нишу испуњава Стандард 15.

Студијски програм докторских академских студија права настао је као резултат настојања да се оствари јавни интерес оличен у поштовању академскога духа високог образовања и потребе да докторске студије одистински обезбеде остваривање оригиналног научног постигнућа у области права. Приликом креирања студијског програма докторских студија, драгоцен путоказ били су ставови, мишљења, препоруке и сугестије које су поједине категорије испитаника дале изјашњавајући се о појединим аспектима квалитета студија.

Организацију и реализацију докторских студија, као и све стручне послове везано за докторске академске студије, Факултет проводи у складу са свим прописаним принципима и стандардима трећег нивоа високошколског образовања у правном поретку Републике Србије.

з) Показатељи и прилози за стандард 15

- [15.1. Закон о високом образовању, \(„Службени гласник РС“, бр. 73/2018\)](#)
- [15.2. Правилник о квалитету, \(„Билтен ПФН“, бр. 104/2007, 298/2022 и 308/22\)](#)
- [15.3. Правилник о докторским академским студијама права \(„Билтен ПФН“, бр. 313а/2023\)](#)
- [15.4. Статут Универзитета у Нишу, \(“Гласник”, бр. 8/2017, 6/2018, 7/2018, 2/2019, 3/2019, 4/2019, 3/2021 и 1/2024\)](#)
- [15.5. Статут Правног факултета у Нишу, \(„Билтен ПФН“, бр. 300/2022\)](#)
- [15.6. Одлука о акредитацији студијског програма докторских академских студија права, бр. 612-00-00683/2013-04 од 05.09.2014. године\)](#)
- [15.7. Правилник о поступку припреме и условима за одбрану докторске дисертације, \(“Гласник”, број 4/18, 5/18, 3/20, 2/21 и 3/23\)](#)
- [15.8. Одлука о акредитацији Факултета као научноистраживачке установе 660-01-00002/22 од 12.07.2016. године и Одлука о акредитацији — број 612-00-00119/5/2018-03 од 25. 01. 2020. године.](#)
- [15.9. Списак интернет адресе страних високошколских установа чији су студијски програми докторских студија упоредиви са студијским програмом докторских академских студија Правног факултета](#)
- [15.10. Извештај о резултатима студентске анкете за вредновање квалитета студијских програма докторских академских студија](#)
- [15.11. Извод из Статута који регулише докторске студије](#)
- [15.12. Правилник о избору ментора – извод из Правилника о докторским академским студијама Правног факултета у Нишу](#)
- [15.13. Поступак израде и одбране докторске дисертације и докторског уметничког пројекта](#)
- [Табела 15.1. Списак свих акредитованих студијских програма докторских студија](#)
- [Табела 15.2. Списак организационих јединица, које се баве уједначавањем квалитета свих докторских студија на високошколској установи \(Савет докторских студија, докторска школа ... \)](#)
- [Табела 15.3. Списак чланова организационих јединица за квалитет докторских студија високошколске установе](#)